

Nekaj se počasi vendarle premika

DUSAN KALC

Modra dvorana tržaskega zupanstva je postala vsakodnevno shajališče novinarjev. Domala vsak dan se srečujemo z Illyjem ali Damianijem, ki nas seznanjata (in preko nas seznanjata širšo javnost) o vsemogocih pobudah: včeraj o skorajšnji megarazstavi arheoloških izkopanin v starosirskem mestu Ebli, predvčerajšnjim o novih mejah spoznavanja, ki imajo za izhodišče znanstveni in tehnološki razcvet Trsta in preko tega ponovno pridobivanje njegove mednarodne valence ter kozmopolitske vsebine, še prej predstavitev razstave Rosenquista, enega največjih umetnikov pop-arta, pa Dalijeve razstave v Miramaru, otroške tržnice, velike glasbene nagrade Mešeta Trst, načrtovanih sportskih objektov, pobratenja z Benetkami, razstave o tržaskih medvojnih letih, agrovilaka, za nas še posebno zanimivega prikaza slovenske kulture in se bi lahko naštevali. V tej, skorajda že inflaciji tiskovnih konferenc pa se jasno zrcali nova strateška usmeritev upravnega Trsta, ki skuša preko plodnih povezav z vse bolj dinamičnimi ekonomskimi silami, znanstveno raziskovalnimi ustanovami, heterogenimi družbenimi dejavniki, predvsem pa s kulturnimi (tudi različno etnično obarvanimi) institucijami, prebiti dolgoletno otopenost in zakrknjenost ter odpreti vrata svetu, ki ga obkroža.

To ni malo, čeprav ni vse čisto zlato, in naj Illyju ter njegovim sodelavcem se tako pikolovsko preštevamo napake, bomo težko dokazali, da pod Mihcem in Jakcem ni zapihl nov veter. Kulturni utrip Trsta morda doživlja renesanso. Svetle sence Sveva, Sabe in Joycea se spet bočijo nad praznino dolgih let. Plodni umi imajo sedaj lažjo pot. Morajo le odločneje pritisniti na sprožilec ustvarjalnosti in morda bomo prišli iz zatohlega tunela. Vsi. Tudi slovenski del Trsta, ki je sicer živahen v svojem kulturnem izpricavanju in se vedno tepen v svojih potrebah in pričakovanjih, vendar morda še vedno preveč objokovalen nad svojo usodo in premalo pripravljen, da bi se dvignil nad svoje povprečje. Treba je razpeti jadra in jih pravilno usmeriti, da se bo vanje ujelo čimveč blagodejne sapa. Bomo to zmogli? Bomo enkrat le prereševali in prevetrili svoj (nemajhen) potencial in pravilno usmerili že itak skromna sredstva, ali pa se bomo še naprej prepirali, kdo jih bo delil?

Razkol v SKP

RIM - Spor med Bertinottijevo večino in disidenti v Stranki komunistične prenovne se je zaključil, kot je bilo predvideti, z razkolom. Vecja skupina parlamentarcev in članov vodstva je včeraj sklenilo zapustiti stranko v polemiki s tajnikom Bertinottijem in predsednikom Cossutto, ki da silita stranko v izolacijo. Disidenti so povedali, da ne nameravajo ustanoviti no-

ve, ampak da se bodo potegovali za federacijo med levicarskimi silami. Povedali so tudi, da si bodo prizadevali izboljšati reformo pokojnin, da pa se ne strinjajo z obstrukcijo. Parlamentarci, ki so zapustili SKP, se bodo zdaj vključili v mešano skupino. Bertinotti je glede razkola dejal, da je »užaloščen, ne pa zaskrbljen.«

Na 2. strani

V vili Manin obširen prikaz Pasolinijeve ustvarjalnosti

CASARSA - Z obširno pobudo v vili Manin in z odkupom materine hiše v Casarsi se tudi Furlanija končno skuša oddolžiti Pier Paulu Pasoliniju, do katerega je dolgo gojila zelo protislovna čustva. Predsednica deželnega odbora FJK Alessandra Guerra, predsednik pordenonske pokrajine Alberto Sossi in koordinator znanstvenega odbora Nico Naldini so včeraj novinarjem

predstavili razstave, simpozija in druge prireditve, ki bodo od 26. avgusta dalje v vili Manin. Tudi letosnji Mittel-fest, ki ga bodo podrobneje predstavili jutri v Cedadu, bo nosil zaznaven pečat Pasolinijeve ustvarjalnosti. Tiskovni konferenci je sledil ogled »Pasolinijeve« hiše v Casarsi, v kateri so uredili študijski center.

Na 10. strani

SVET / KER PARIZ OBNAVLJA JEDRSKE POSKUSE

Svet ogorčeno obsoja Francijo

Najbolj glasne so države ob Pacifiku

PARIZ - Mednarodna skupnost je z ogorčenjem sprejela odločitev novega francoskega predsednika Jacquesa Chiraca o obnovitvi jedrskega testiranja v južnem Pacifiku. Z osmimi poskusi, ki naj bi zagotovili varnost njihovega jedrskega arzenala, bodo Francozi začeli septembra.

Najbolj nezadovoljne so seveda tiste države, ki so najbližje atolu Mururoa, pod katerim so doslej razstrelili že 190 jedrskih bomb. Avstralija in Nova Zelandija sta prekinila vse vojaške stike s Parizom,

ki sta mu prisodila »nadutost nekdanje kolonialne velesile.« Japonska je potezo označila za »zlorabo zaupanja nejedrskih držav.« Tudi evropske zaveznice Francijo pozivajo na nvoičen razmislek. Da bo imelo jedrsko testiranje »določene negativne posledice«, so ugotovili tudi v ruskem zunanjem ministrstvu. Se najblazji je bil Washington, ki naj bi mu francoski neogolisti na oblasti prav z jedrskimi poskusi želeli dokazati svojo neodvisnost.

Na 16. strani

ITALIJA / VPRAŠANJE PREDČASNIH VOLITEV

Soočanje o usodi zakonodajne dobe

D'Alema pojasnil, da volitve niso potrebne, če se stranke dogovorijo za resne reforme

RIM - Premier Lamberto Dini je včeraj ponovil, da bo vrnil mandat, ko bo s pokojninsko reformo vlada izčrpala svoj program. In v pogovoru s predsednikom Nacionalnega zavezništva Gianfrancom Finijem dodal, da vlada ni tista sila, ki bi zavirala predčasne volitve. O tem vprašanju je lider le-

tiga, da bi parlament cimo-prej odobril pokojninsko reformo in sprejel strog finančni zakon, ki ne bo imel »volilnega« značaja.

Premier je torej prepustil strankam odločitev o tem, ali se sedanja zakonodajna doba lahko nadaljuje ali pa bodo potrebne predčasne volitve. O tem vprašanju je lider le-

vosredinske koalicije Romano Prodi včeraj dejal, da se zakonodajna doba lahko nadaljuje samo, če bo parlament lahko izrazil vlado, ki bo kos gospodarskim težavam in bo znala zastaviti reformo pravil.

Problem volitev je bil tema pogovora tajnika DSL Massima D'Alema s predsednikom republike Oscarjem Luigiem Scalfarom. D'Alema je na novinarski konferenci povedal, da je Scalfaru izrazil zaskrbljenost zaradi sedanjega gospodarskega stanja in zaradi inflacije, obenem pa mu orisal svoj pogled na politično situacijo. Povedal je, da DSL ne želi predčasnih volitev in bi bila pripravljena podpreti vlado, ki bi sposobna udejaniti reforme. Vendar to je mogoče samo, če stranke zagotovijo široko podporo taki resitvi. Glede na staliska Forza Italia in Nacionalnega zavezništva pa se D'Alema to ne zdi zelo verjetno. Od tod mnenje, da se je treba pripraviti na volitve.

Na 2. in 3. strani

»Maraton« se nadaljuje

TRST - V tržaskem občinskem svetu se je tudi včeraj nadaljeval govorniški maraton o regulacijskem nacrtu. Andrej Berdon (ZT-SSK), Igor Dolenc (DSL) in Pino Tommasi (LS) so vložili več skupnih popravkov, ki zadevajo urbanistični razvoj kraškega območja. Skupščina bo morda jutri odobrila nacrt, ki vsekakor se razdvaja stranke.

Na včerajšnji seji je tekla beseda tudi o usodi openskega strelisca. Prislo je do polemike med Stranko komunistične prenovne in občinskim odborom. Oglasil se je tudi nekdanji listarski zupan Giulio Staffieri, ki je svojčas odločno nasprotoval ureditvi Parka miru na območju sedanjega straliska.

Na 5.strani

LJUBLJANA / V OSPREDJU ITALIJANSKO-SLOVENSKI POGOVORI

Slovenski zunanji minister sprejel predstavnikne slovenske manjšine

Thaler: Zaščita manjšine za Slovenijo najpomembnejše vprašanje

LJUBLJANA Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je včeraj sprejel zastopstvo slovenske nacionalne skupnosti v Italiji, kateremu je obširno poročal o poteku italijansko-slovenskih pogovorov o reševanju spornih dvostranskih vprašanj. Minister je dejal, da je za slovensko stran najpomembnejše prav vprašanje zaščite in razvoja slovenske manjšine v Italiji, pa pa imata Italija in Slovenija glede tega vprašanja različna gledanja. Thaler je pogovore z Italijo ocenil kot tezavne in napore, vendar je prepričan, da »se je mogoče o marsicem dogovoriti.«

Na 10. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Analiza šolskih izidov

Na slovenskih višjih srednjih solah na Trzaskem je letos izdelalo 551 dijakov, to je kar 90 odstotkov dijaške populacije ali dobrih 35 odstotkov več kot lani.

Stran 4

Deževje podrla streho

Zaradi dežja se je včeraj podrla streha neke hiše na Reski cesti. Gmotna škoda je velika, človeških žrtev pa ni bilo. Trbiška cesta je bila zaradi tega ves dan zaprta.

Stran 5

Šolniki ocenjujejo novosti

Objava učnih uspehov je bila priloznost, da smo nekatere solnike v Gorici vprašali za oceno novosti, ki jih je ministrstvo vneslo z odpravo popravnih izpitov.

Stran 9

Obračun ustanove Ezit

Kljub temu, da je bila ustanova za tržasko industrijsko cono Ezit dobro leto brez predsednika, je njen lanski obračun kar zadovoljiv. Podal ga je novi predsednik Francesco Slocovich.

Stran 11

Izvestje slovenskih srednjih šol

Tudi letos so izšla Izvestja, ki prinašajo podatke o solskem letu 1993-94. Gre za pričevanje o delovanju slovenskih srednjih sol na Trzaskem in Goriskem.

Stran 13

RIM / REFORMA POKOJNIN LE ZADNJE JABOLKO SPORA

Razkol v SKP: skupina disidentov izstopila

Stranko zapustilo tudi 14 poslancev in 3 senatorji

RIM - Razdor je bil pričakovan, zdaj pa je dokončen. 24 vidnih predstavnikov Stranke komunistične prenov, med njimi 17 parlamentarcev in dva evroparlamentarca, je zapustilo stranko. V pismu tajniku Bertinottiju in predsedniku Cossutti so napovedali, da se bodo še naprej borili za »obnovo in razvoj komunistične identitete«, pa tudi za gradnjo federacije med vsemi levicarskimi silami.

Zadnje jabolko spora med večino in disidenti je bila Bertinottijeva napoved obstrukcije proti reformi pokojnin, toda sporov je bilo v zadnjem letu nič koliko, začeni s samo oceno Dinijeve vlade. V odstopnem pismu so disidenti poudarili, da ne želijo ustanoviti nove stranke, ki bi bila konkurenčna ali konfliktna do SKP, pač pa se želijo boriti za enotnost na levi. To je bila tudi linija, ki je izšla iz strankinega kongresa, a ki sta jo Bertinotti in Cossutta po oceni disidentov postavila na glavo, tako da je namesto pravilne avtonomije prevladala linija ločitve in izolacije. Glede razdora med SKP in DSL pa disidenti menijo, da nosi sicer svoj del krivde tudi Hrast, da pa je vodstvo SKP zasledovalo ta cilj. Med vzroki izstopa so tudi nemogoči notranji odnosi, saj so bili disidenti tarča prave obrekovalne kampanje in izrazov zaničevanja.

Parlamentarci, ki so zapustili SKP, bodo zdaj vstopili v mešano skupino. To so poslanci Angelo Altea, Walter Bielli, Giu-

liano Boffardi, Marida Bolognesi, Francesco Calvanese, Rita Commisso, bivši načelnik poslanske skupine Famiano Crucianelli, Martino Dorigo, bivši tajnik Sergio Garavini, Mauro Guerra, Gianfranco Nappi, Roberto Sciacca, Giuseppe Scotto di Luzio in Adriano Vignali ter senatorji Angelo Rossi, Rino Serri in Domenico Gallo. Poleg njih so odstopili se evropska poslanca Luciana Castellina in Luciano Pettinari ter šest članov vsedržavnega strankinega vodstva, od katerih je najbolj znan novinar in bivši poslanec Lucio Magri.

Disidenti so na tiskovni konferenci razložili svojo strategijo do reforme pokojnin, ki jo želijo izboljšati, tako da bi lahko

bila odobrena. V ta namen bodo predstavili kakih 60 do 70 spreminjevalnih predlogov, medtem ko jih bo Bertinotti vložil kar 2.700.

Predsednik poslancev SKP Oliviero Diliberto je zelo kritično ocenil izstop disidentov, čes da je zgovorna njihova podpora »protireformi pokojnin«. »Pravijo, da so za enotnost leve,« je dejal Diliberto, »v resnici pa bodo skupaj s Forza Italia glasovali za nesmiseln in dramatično protiljudski ukrep. Delavci bodo znali to početje presoditi.«

Bolj politične narave pa je bil komentar Fausta Bertinottija, ki je poudaril, da so bile teze disidentov večkrat predmet razprav v strankinih vodstvenih organih, a so vsakic bile po-

ražene, medtem ko je »linija sekretarja žela velike uspehe«. Po oceni tajnika SKP so disidenti zakrivali osnovno napako, da niso razumeli, da so italijanske levicarske sile izbrale dve različni poti. Na eni strani je DSL, ki si želi dati liberalni ustroj, čeprav ostane masovna in kompleksna stranka. Na drugi strani pa SKP »verjame v politično in gospodarsko projekcijo za prepoved razrednega konflikta,« kot je dejal Bertinotti. Po njegovem je politika enotnosti leveice možna glede nekaterih skupnih ciljev, kot na primer boj proti desnici, obstajajo pa druga vprašanja, predvsem gospodarska - kot na primer reforma pokojnin - kjer stojita SKP in DSL na nasprotnih bregovih.

»AFERA DI PIETRO« / OB KONCU RIMSKE MISIJE

Tožilca iz Brescie bosta zaslišala tudi bivšega ministra Biondija

RIM - Javna tožilca sodišča v Brescii Fabio Salamone in Silvio Bonfigli sta končala svojo rimsko misijo z nekajurnim obiskom na pravosodnem ministrstvu. Pred povratkom v Brescia sta bila dokaj redkobesedna, nekaj zanimivega pa sta vendarle povedala: da nameravata zaslišati tudi bivšega pravosodnega ministra Alfreda Biondija. Pač pa sodnika nista odgovorila na vprašanje, ali nameravata zaslišati tudi bivšega obrambnega ministra Cesareja Previtera (Forza Italia), ki je bil po pisanju nekaterih tednikov pobudnik kampanje proti bivšemu milanskemu tožilcu Antoniu Di Pietru.

Sodnik Salamone je na vsiljiva vprašanja novinarjev priznal, da nje-

gova preiskava ne zadeva samo obtožb na račun bivšega sodnika »čistih rok« oziroma njihove utemeljenosti, ampak tudi »uporabo vesti« o domnevnih nepravilnostih, ki naj bi jih Di Pietro zagrešil v zvezi z znanim posojilom 120 milijonov lir. Vsekakor je Salamone povedal, da mu je po dvodnevni rimski misiji »sedaj marsikaj bolj jasno.« Kot je znano, sta tožilca v torek zaslišala sefa inspektorjev pravosodnega ministrstva Uga Dinaccija in njegovo tajnico Antonello Tosti, se prej pa inspektorja De Biaseja, ki je svoj čas vodil inspekcijo na račun Antonia Di Pietra in jo nato tudi arhiviral, baje na ukaz takratnega pravosodnega ministra Alfreda Biondija.

PO IZIDU REFERENDUMOV

Dini brani družbeno vlogo sindikatov

Italijanski premier je spet poudaril pomen predlagane reforme pokojninskega sistema

RIM - Zaradi poraza na nedeljskih referendumih so sindikalne konfederacije pod udarom, zaostrujejo se odnosi med sindikati samimi in stopnjuje se napetost s Confindustrio. Toda sindikati so kot družbene organizacije pomemben člen italijanske družbe. To sta poudarila ob umestitvi novega Vsedržavnega sveta za gospodarstvo in delo Cnel premier Lamberto Dini in predsednik Sveta Giuseppe De Rita.

Dini je priznal sindikatom, da so prispevali k najpomembnejšim dosežkom vlade in v tem okviru je izrecno omenil dogovor o pokojninski reformi. To je po Dinijevi oceni eden od tistih problemov, ki mu parlament sam ne more biti kos in je potreben prispevek družbenih sil. De Rita je dodal, da so bile družbene sile tiste, ki so v tem času prispevale k stabilizaciji države in večkrat plačale za to visoko ceno.

Dini pa ni hotel prezreti izida referendumov. »Ko so v razpravi pravila, s katerimi se organizirajo družbene sile, dejstva ni mogoče prezreti. Upoštevati je treba stvarnost in inteligentno tolmaciti simptome ter nove potrebe družbe. In to je eden od problemov, s katerim se bo moral po Dinijevi oceni spoprijeti Cnel.

Sicer pa se je italijanski premier v svojem ekspoziju dotaknil tudi drugih problemov. Spet je poudaril pomen pokojninske reforme in obenem podcr-

tal, da programski dokument za prihodnje leto ne sme biti most za novo vlado ali za novo zakonodajno dobo, ampak mora težiti predvsem k uveljavljanju sanacije državne blagajne. Če pa bodo volitve pozno jeseni, bo treba pospešiti sprejemanje finančnega zakona in državnega proračuna.

Jeseni - po odobritvi pokojninske reforme in finančnega zakona - bo vlada predlagala parlamentu, naj bi se lira vrnila v evropski denarni sistem. Tedaj bo v glavnih obrisih že znan finančni obračun letošnjega leta. In Dini ne dvomi, da bo zelo ugoden. Zaradi tega se mu zdi primeren čas, da se lira vrne v EDS.

Včerajšnji Dinijevi posegi (objavljen je bil tudi intervju za tednik Famiglia Cristiana, poleg tega pa je premier spregovoril tudi v poslanski proračunski komisiji) so izzveneli tudi kot poziv sindikatom, naj nadaljujejo po poti odgovornosti in naj uberejo pot »mezdne zvestosti«. Kaj naj to pomeni? Minister za delo Tiziano Treu je pojasnil, da naj sindikati pri mezdni zahtevah ne upoštevajo samo razlike med realno in nacrtovano inflacijo, ampak tudi druge mednarodne okoliščine, na primer tečaj lire. Toda tajnik Uila Pietro Larizza ga je takoj zavrnil, da so sidniki podpisali z vlado dogovor, ki zelo jasno predpisuje, kako naj se v plačah odraža razlika med realno in nacrtovano inflacijo.

NOVICE

V treh obrokih lahko plača 6 lir svojega dolga do Inpsa

ROVIGO - V začetku je misli, da gre za salo, ko je prejel tri placilne naloge za skupno šest lir. Komercialist pa mu je pojasnil, da je vsa zadeva resna in naj znesek kar plača. Seveda ga je zadeva stala precej več, saj je moral odšteti tisoč lir za postne stroške, tudi komercialistov nasvet ni bil brezplačen, izgubljeni čas pa prav tako nekaj stane.

Volilna žara z glasovnicami v rimskem zabojniku za smeti

RIM - V rimski mestni četrti Torpignattara so v nekem zabojniku za smeti našli volilno žaro s 300 že preštetimi glasovnicami referendum o privatizaciji državne televizije RAI. Sodstvo je že ugotovilo, s katerega sedeža so bile glasovnice, Sedaj pa bo moralo ugotoviti, ali je prišlo po prešetju glasov do pomote in so glasovnice ostale v žari, ki so jih solske slugе žaro z ostalimi smetmi odnesle v zabojnik, ali pa je kdo namerno pustil glasovnice v žari.

Gava se vrne v pripor

NEAPELJ - Neapeljski sodniki so včeraj razveljavili sklep sodnika za predhodne preiskave Antonia Sensaleja, ki je marca odredil izpustitev bivšega notranjega ministra Antonia Gave, vpletenega v preiskavo o stikih kamore s politiki. Po mnenju prizivnih sodnikov lahko Gava še vedno poguje zbiranje dokazov, tako da so odredili njegov nov pripor. Ker pa je Gava težak sladkorni bolnik, bo lahko ostal v hišnem priporu.

TELEVIZIJA / SEJA POSEBNE KOMISIJE

Sporazuma ni na vidiku

Stališča leve sredine in Kartela svoboščin so krepko narazen

RIM - Pogledi leve sredine in Kartela svoboščin o reformi televizijskega sistema so zelo narazen. To je jasno priznal včeraj posebne komisije za reformo televizijskega sistema Giorgio Napolitano (na fotografiji), ki je v prejšnjih dneh preverjal stališča skupin v neposrednih dvostranskih srečanjih.

Napolitano je v uvodni besedi dejal, da so vse skupine sicer poudarile pripravljenost na iskanje skupnega imenovalca, vendar razlike so tolikšne, da je oster politični spopad najbrž neizbežen.

Razprava je potrdila Napolitanov pesimizem. Poročevalec Giorgio Bogi je rekel, da je očitno treba popraviti osnutek predloga, ki ga je izoblikoval pred referendumom. Zato čaka na predlog Kartela svoboščin.

Vprašanje pa je, ali Kartel resnično namerava izoblikovati svoj predlog in ga predložiti v kratkem času. Njegovi predstavniki, ki so sodelovali v razpravi, so na

primer priznali Bogiju kot rektno ravnanje, obenem pa so zahtevali njegov odstop, da bi vlogo poročevalca lahko prevzel predstavnik Kartela.

Z vsebinskega vidika bo komisija morala preveriti, kolikšen pomen pripisuje

razsodbi ustavnega sodišča. Kartel bi hotel omejiti njen doseg, medtem ko pripisuje leva sredina tej razsodbi velik pomen.

Prihodnji dnevi bodo pokazali, kdo po referendumu želi dogovor in kdo se mu izogiba.

PREISKAVA O PUBLITALII

Berlusconi bo odločal o Dell'Utrijevem odstopu

TURIN - Predsednik in pooblaščen upravitelj reklamne družbe Publitalia Marcello Dell'Utri ne bo odstopil. Tako sta povedala včeraj njegova odvetnika po zaslišanju, ki je trajalo dobre tri ure. Marcello Dell'Utri, sta podčrtala zagovornika, je samo povedal delničarjem, da je njegov mandat na razpolago, če bi se jim zdelo primerno, da ga nadomestijo.

Marcello Dell'Utri je tako prepustil Fininvestu in njegovemu glavnemu delničarju Silviu Berlusconiju, naj odloči, ali bi morebitni umik lahko koristil podjetju. Berlusconi naj v bistvu presodi, ali bi morebitni odstop lahko prepričal komisarsko upravo, ki jo je za Publitalio zahtevalo milansko državno tožilstvo. Toda iz Milana je koordinator tima »čiste roke« Gerardo D'Ambrosio povedal,

da samo Dell'Utrijev umik ne bi spremenil stanja. Potrebna bi bila zamenjava vseh upraviteljev.

Dell'Utri, ki je osumljen, da je prispeval k napihovanju faktur pri sponsorizaciji sportnih dogodkov in ki je bil prvič zaslišan pred desetiimi dnevi, je včeraj skoraj tri ure odgovarjal na vprašanja turinskih tožilcev. Po izjavi njegovih odvetnikov so med pogovorom poglobili številna vprašanja, predvsem tista, ki zadevajo gibanja na bančnih tekočih računih Publitalie.

Zaenkrat ni jasno v kolikšni meri je mogoče razodeti Publitalie zadostil »radovednosti« sodnikov. Odvetnika sta napovedala, da sta po zaslišanju zahtevala, naj Dell'Utrija izpustijo na prostost. O tem bo tožilstvo odločilo danes, vendar kaže, da mnenje ne bo neugodno.

POLITIKA / MOŽNOST PREDČASNIH VOLITEV RAZDVAJA STRANKE

Prodi: Volitve obvezne, če ni možen dogovor o reformah

Bossi obtožuje D'Alema, da se poteguje samo za oblast

RIM - Predčasne politične volitve jeseni, ali napor, da bi vsaj delno reformirali sistem in napisali nova pravila igre? To je dilema, ob kateri se že dalj časa krešejo mnenja v Italiji. Polemika se je zaostila po izidih nedeljskih referendumov, ki so zlasti v velikih strankah utrdili prepričanje, da so volitve neizogibne. V polemiko, ki razdvaja tako levo sredino kot Kartel svoboscina, se je včeraj vključil vodja pravkar rojene levosredinske koalicije Romano Prodi.

Po mnenju profesorja iz Bologne je treba pri izbiri upoštevati dejstvo, da se Italija spoprijema s hudimi gospodarskimi problemi in da so nujne ustavne reforme. Če je sedanji parlament sposoben izraziti vladno, ki se bo lahko spoprijela s temi problemi, je prav, da se zakonodajna doba nadaljuje. V nasprotnem primeru pa so potrebne volitve, saj ni pojmljivo, da bi država dolgo mesecev lebдела v limbu. Tako je po Prodijevi oceni problem zastavljen pravilno. Pred volitvami pa je treba napisati nekaj pravil, predvsem tiste o televiziji, saj ni pojmljivo, da bi »ena stran imela tanke, druga pa bi se borila goloroka«.

Prodi se tudi ni izognil problemu zaveznistev. Dejal je, da je leva sredina izoblikovala svoj program. Če bo SKP s tem programom soglasna, ne bo problemov za zaveznistvo. V nasprotnem primeru povezuje ne bo možna. Prepričan pa je, da bo mogoče najti

skupni imenovalec s Severno ligo, »saj Umberto Bossi ve, da se ne bo mogel predstaviti sam«.

Romano Prodi ni zavzel jasnega in dokončnega stališča v dilemi, ki razdvaja komponente njegove koalicije. Po oceni DSL so namreč volitve neizbežne, ker sedanji parlament ni sposoben izraziti nove in dovolj trdne politične vlade. To je tajnik Massimo D'Alema ponovil tudi v intervjujih z dvema časopisoma in izzval takojšnjo repliko voditelja Demokratov Maria Segnija. Segni je namreč prepričan, da so sedaj potrebne reforme, sicer bo tudi novi parlament neupravljal prav tako kot sedanji. Toda v njegovem gibanju ne soglašajo vsi z njim.

Podpredsednica skupine Luciana Sbarbati je politične sopotnike pozvala, naj se ne bojijo volitev. Po njenem mnenju so volitve brez jasnih pravil tvegane, se bolj tvegano pa je vztrajati v sedanji nejasni in negotovi situaciji.

Polemika, ki se je vnela, zahteva po oceni predsednika poslancev Severne lige Pierluigija Petrinija sočlenje z DSL, na katerem naj se preveri, ali je mogoče skleniti zaveznistvo in ponuditi volilcem perpektivo vlade, ki bo trajala pet let. Toda lider Lige Bossi ni upošteval petrinijevega vabila k treznosti. Celno je napadel D'Alema in ga obtožil, da se dogovarja s Silviom Berlusconiem za delitev oblasti.

Lider leve sredine Romano Prodi

V Milanu seminar delovne skupnosti Alpe Jadrana

MILAN - Delovna skupnost Alpe Jadrana si postavlja za cilj postati neposreden sogovornik Evropske zveze, brez posredovanja držav članic, še posebno kar se tiče razvoja odnosov z vzhodno Evropo. O tem je bil govor na seminarju v Milanu, na katerem so ugotavljali, da niso članice delovne skupnosti doslej prejele nobenega prispevka od Evropske zveze, z razliko od drugih teritorialnih enot, ki da »so očitno blizu evropskim centrom odlocanja«.

Delovna skupnost Alpe Jadrana namerava predložiti Bruslju vrsto projektov, ki zadevajo številne strateske sektorje sodelovanja med Vzhodom in Zahodom, kot so izobraževanje in raziskovanje, tehnološke in organizacijske storitve za podjetja, krediti in podpore malim in srednjim podjetjem za inovacije itd. Na srečanju so tudi poudarili vlogo, ki naj bi jo delovna skupnost odigrala pri približevanju nekaterih vzhodnoevropskih držav Evropski zvezi z izrecnim poudarkom na Sloveniji, Hrvaski in Madžarski. Srečanja v Milanu se je udeležil tudi zastopnik slovenske vlade Franc Miksa.

Zadrega ob udeležbi Srbije na Tržaškem velesejmu

TRST - Uradna udeležba Jugoslovanske federacije na letosnjem Tržaškem velesejmu že vzbuja polemike. Srbsko-črnogorska federacija bo prisotna s svojim standom in s svojimi uradnimi predstavniki (govori se o predsedniku srbske Gospodarske zbornice), posvetili ji bodo posebno predstavitev. V tržaskih političnih in gospodarskih krogih so napoved srbske prisotnosti sprejeli z zadrego tudi glede na dejstvo, da bo po drugi strani - kot kaže - omejena prisotnost Slovenije.

Polemika je vsekakor doslej tlela, včeraj pa je prišla v javnost na pobudo deželnega svetovalca Zelenih Paola Ghersine, ki je v pismu predsedniku velesejmske ustanove Savinu napovedal, da se ne bo udeležil uradne otvoritve velesejma. Ghersina, ki se je pravkar vrnil iz Bosne, kjer se je na lastne oči preprical o grozotah dolgotrajne vojne na Balkanu, je v pismu poudaril, da se zavzema za prijateljstvo s srbskim narodom, da pa v primeru srbske udeležbe na velesejmu gre za načrtovanje gospodarskega sodelovanja z državo, ki je se vedno pod embargom Združenih narodov.

ZAŠČITA OKOLJA PRED AVTOMOBILI / PODOBNO KOT LANI NA OBMOČJU TRIGLAVSKEGA PARKA

V Dolini Aosta nameravajo uvesti vstopnino za bolj odročne kraje

AOSTA - Lansko poletje je v Sloveniji precej razburjenja povzročila odločitev nekaterih posameznikov ali društev, da zahtevajo vstopnino od tistih avtomobilistov, ki so s svojimi vozili hoteli v nekatere stranske poti na področju Triglavskega parka. V slovenskem časopisu je bilo kar veliko člankov ter pisem v podporo eni ali nasprotni rešitvi. V Benetkah nekateri upravitelji že več let javno razmišljajo, da bi zahtevali vstopnino od vseh, ki si žele obiskati Benetke. V turistični sezoni je v tem mestu sredi lagune takšna gneča, da se ne moreš niti premikati po ulicah, ki z železniske ali avtobusne postaje vodijo do Rialta in Markovega trga. Le če mesto poznaš, lahko prides na svoj cilj po stranskih »callih« in »campiellih«. Doslej pa takšne odločitve v Benetkah niso sprejeli. V nekaterih italijanskih mestih občine že zahtevajo od avtomobilistov - rezidentov

plačilo mesečne parkirnine, da lahko svoj avto pustijo tudi ponoči na ulici. Na nekaj takšnega razmišljajo tudi v Gorici. Ponekod, npr. v Vidmu, kjer so sicer ukrep kasneje umaknili, so od avtomobilistov zahtevali, da plačajo »vstopnino«, če s svojim vozilom želijo v strogo mestno središče. Tak ukrep so sprejeli v norveškem Oslu, kjer vstop avtomobilov nadzirajo kar z elektronskimi napravami - avtomobilisti morajo namreč v vozilu imeti elektronsko kartico.

Ukrep o obveznem plačilu vstopne karte na nekatera področja, podoben lanskemu v Triglavskem narodnem parku, bodo sedaj sprejeli v Dolini Aosta. Ta dežela ima namreč primarno kompetenco v varovanju okolja. Motoriziranih turistov je vedno več, v poletnem času se tam prebivalstvo potroji (od sto na tristotisoč), ne da bi pri tem upoštevali vseh, ki samo vozijo skozi dolino, prihajajo

iz Piemonta namenjeni v Francijo skozi tunel pod Mont Blancom ali pa po prelazih v Francijo ter Svico.

Turisti preplavijo vse stranske ceste do najbolj oddaljenih naselij kot tudi do parkirišč, ki jim služijo kot izhodiščne točke za plezalne ture. Ena tamkajšnjih občin, tista s sedežem v Courmayeurju, je sicer že uvedla restrikcije na cestah v Val Veny in Val Ferret, t.j. dveh dolinah, ki te peljejo do izhodiščne točke za vzpon na Mont Blanc.

Sedaj je deželna vlada predlagala osnutek zakona, ki naj bi bil v deželni skupščini kaj kmalu odoben, tako da bi restrikcije uvedli že v tem poletju. V zakonu je predvideno, da bi občine na vsem deželnem ozemlju lahko zahtevale plačilo cestnine. S tako pridobljenim denarjem naj bi financirale ureditev parkirišč v dolini ter ojačanje avtobusne službe. Turisti naj bi avto pustili v dolini,

v visje ležece vasi pa naj bi se popeljali z avtobusi. Kdor pa bi vseeno hotel na pot, naj plača posebno vstopno karto, podobno tisti na avtocestah. Večina prebivalcev v dolini Aosta je s tem ukrepom zadovoljna. Zaskrbljeni so hotelirji v bolj odročnih krajih. Bojé se, da turistom ne bo vseeno, če bodo morali za vožnjo do oddaljenega hotela plačati še novo takso. V deželni vladi seveda občinam prepustijo svobodo, ali naj uvedejo novo takso ali pa naj ostane pri starem. Naredili so nekaj podobnega, kar že velja v mestnih središčih, kjer občina zahteva parkirnino za vozila, ki jih soferji hočejo parkirati v centru mesta. V deželni palači sredi Aoste pa so prepričani, da bo ta ukrep omogočil bolj sproščeno turistično vzdušje v marsikaterem goratem kraju te alpske doline kot tudi pomagalo k ohranitvi čiste narave.

Marko Waltritsch

G L O S A

Iz londonskih arhivov

JOZE PIRJEVEC

V londonske arhive, ki imajo svoj glavni sedež nedaleč od svetovno znanega botaničnega vrta Kew Gardens, hodim že toliko časa, da smo se postarali skupaj. Ko sem začel v njih raziskovati proti koncu sedemdesetih let, so jih pravkar preselili v novo poslopje ob Temzi in jih opremili z najbolj moderno računalniško tehnologijo, s katero smo se neboljle spopadali kot osnovnošolski otroci. Sedaj, po daljši odsotnosti, odkrivam, da jih nameravajo povsem preurediti, k prvotni osmerokotni in mrki zgradbi dodati še novo, oblikovano v bolj lahkotnem postmodernističnem stilu in vse skupaj se okrasiti z ogromnim bazenom, čez katerega bo vodila pot do glavnega vhoda. Ne vem, ali hoče arhitekt s tem okopnim jarkom poudariti misel, da je arhiv kot grad poln skrivnosti. Vendar si ne morem kaj, da bi tega ne sumil. Sicer pa, saj je ta kraj zares ena od najpomembnejših zakladnic zgodovine kar jih imamo na svetu.

Vrnil sem se v Public record office, da vidim dokumente, ki so v zadnjem času postali dostopni raziskovalcem. Med njimi so posebno zanimivi papirji organizacije za »posebne« dejavnosti Special operation executiv, ki je nastala tik pred vojno z namenom, da se v zasedeni Evropi s sabotažo in podpiranjem gverilskih gibanj bori proti nacifasističnemu sovražniku. Arhiv SOE je bil dolgo časa prava fata morgana za vse tiste, ki se ukvarjajo z zgodovino odpornistva, saj je bilo očitno, da je med njegovimi dokumenti skrit marsikateri odgovor glede problematične aktivnosti Britancev pri nas med leti 1941/45. Vseh dokumentov se nisem videl in očitno je tudi, da angleška vlada vsega se ne želi obesati na veliki zvon. Toda že iz papirjev, ki so na voljo, je mogoče razbrati v marsikaterih detajlih točneje zarisano sliko dogajanj v našem prostoru v vojnem obdobju. S posebnim poudarkom seveda na odnosih Britancev z Mihajlovicem in Titom. Toda o tem bo mogoče brati v slovenski verziji moje zgodovine Jugoslavije. Tukaj zelim spregovoriti predvsem o drugem, poznejšem obdobju, ki ga je tudi sedaj mogoče preučevati na podlagi na novo dostopnih diplomatskih virov. V mislim imam prvo polovico šestdesetih let, obdobje, za katerega bi lahko rekli, da je videlo prvo od treh usodnih kriz bivše Jugoslavije. Na zunanje-političnem polju so bila tista leta nadvse razgibana. Poleti 1961 je prišlo do hudega incidenta, ker so Sovjeti sestrelili nad svojim ozemljem amerisko izvidniško letalo, zaradi katerega je nekaj tednov pozneje klavno propadlo srečanje v Parizu med Eisenhoyerjem in Hruščovom. Svet se je spet znasel v vihr hladne vojne, ki je grozila, da se bo prelevila v jedrski spopad, ko so jeseni 1962 Američani odkrili, da nameravajo Rusi na Kubi postaviti oporišča za svoje rakete. Medtem se je Afrika vila v krčih protikolonialističnih gibanj, divjala je ostra ideološka polemika med Pekingom in Moskvom, razklana Nemčija je bila vzrok hude napetosti med Vzhodom in Zahodom, Kitajska je na Tibetanski meji napadla Indijo.

V tej krizni situaciji je bil Tito kljub prvim znakom fizičnega hiranja povsod na okopih, v iskanju koristi za svojo državo, ali bolje receno za svoj režim. Kot da bi to ne bilo dovolj je tudi v notranji jugoslovanski politiki prišlo do prvega resnega spopada med »liberalci« in »konservativci«, med Rankovićem in Kardeljem, med tistimi, ki so hoteli centralistično in unitaristično Jugoslavijo in onimi, ki so govorili, da mora država izginiti, se pri tem sklicevali na Marxa, a se v resnici bali predvsem srbskega hegemonizma. V tem meteu dogodkov ni mogoče spregledati dejstva, da se v poročilih britanskih in ameriških diplomatov začel pojavljati vsaj v zametku »slovensko vprašanje«. Gre za opažanja, ki jih narekujejo polemika med Dobrico Cosicem in Dusanom Pirjevcem, afera ob ukinitvi Perspektiv, ugotavljanje, da so iz Beograda izginili vsi najbolj inteligentni in prozahodno usmerjeni slovenski politiki. Po obisku v Sloveniji marca 1963 je George Kennan, veliki ameriški diplomat, ki je bil v tem času veleposlanik v Jugoslaviji, bistrovidno beležil, da je slovenska Zveza komunistov pred dilemo, ali naj se postavi na čelo slovenskega nacionalnega gibanja ali pa naj se odpove svojemu moralnemu vplivu. Britanski konzul v Zagrebu pa je že preroko ugotavljal, da je vprašljivo, ali bo glede na napete odnose med Slovenci in federacijo v trenutku resne notranje krize mogoče ohraniti celovitost jugoslovanske države.

ŠOLSTVO / OB OBJAVI UČNIH USPEHOV NA VIŠJIH SREDNJIH ŠOLAH

Izdelalo kar 90% dijakov, tretjina po »12. členu«

Na slovenskih višjih srednjih solah je letos izdelalo 551 dijakov, to je kar 90 odstotkov dijaške populacije ali dobrih 35 odstotkov več kot lani. Takoj pa gre pripomniti, da je tolikšen porast uspešnih dijakov le navidezen, saj se ima slaba tretjina le-teh zahvaliti za uspeh... členu 12 ministrske uredbe št. 80 z dne 9. marca 1995, ki določa, da morajo - po ukinitvi popravilnih izpitov - izdelati razred tudi dijaki z majhnimi pomanjkljivostmi. Na oglasnih deskah so bile te pomanjkljivosti zabeležene: na pedagoškem liceju A.M.Slomska s peticami, na drugih solah pa z rdečo podčrtanimi ali obkroženimi sesticami in s pripisom ob strani »ODP«: obvezni dopolnilni pouk. Ti dijaki bodo morali opravljati v začetku septembra dopolnilni pouk iz predmetov, pri katerih so profesorski zbori ugotovili, da je bilo v preteklem šolskem letu dijakovo znanje pomanjkljivo.

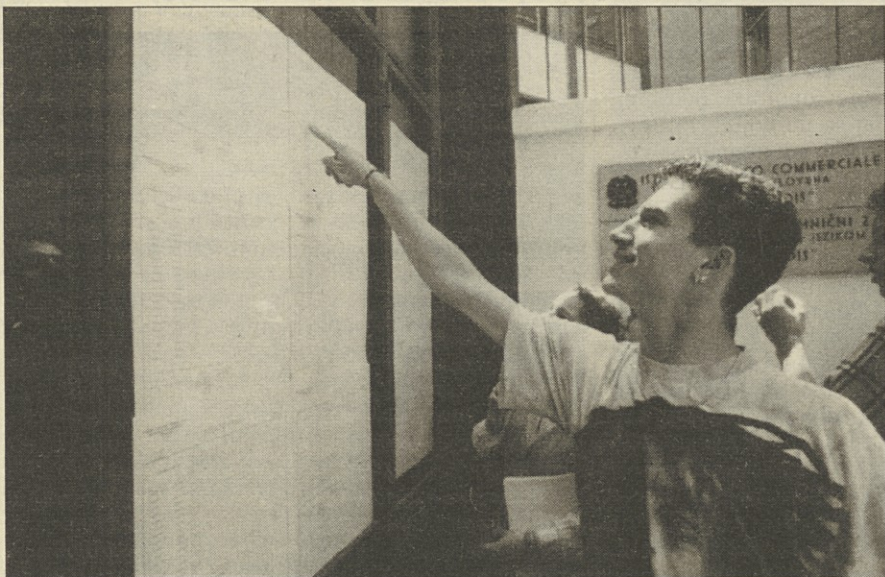
Ko bo število dijakov, ki so izdelali po členu 12, primerjali s številom dijakov, ki so imeli v sol-

skem letu 1993/94 popravne izpite, bi ugotovili, da se števili v odstotkih sploh ne razlikujeta. V primerjavi s prejšnjim letom se je le število dijakov, ki niso izdelali, zmanjšalo, število dijakov, ki so izdelali, pa povečalo (seveda v odstotkih).

Ob uvedbi novega postopka zaključnega ocenjevanja si je vredno ogledati, kako so ga udeležili na posameznih solah.

Na klasičnem liceju so v treh razredih izdelali dijaki z dvema »dvignjenima sesticama« (kot so ponekod poimenovali pomanjkljive ocene, ki jih je člen 12 povzdignil do pozitivnega), v enem pa s tremi.

Na znanstvenem liceju so v A sekciji in v C sekciji izdelali dijaki z največ tremi pomanjkljivostmi. V B sekciji pa so v dveh razredih izdelali dijaki, ki so imeli tudi po 4 pomanjkljivosti, v enem razredu pa celo s petimi pomanjkljivostmi. V tem primeru naj bi šlo - tako so povedali na soli - za »rahle pomanjkljivosti«: oceno med petico in sestico naj bi profesorski zbor »dvignil« do sesti-

Po dijakovem nasmehu sodeč je gotovo izdelal (foto Balbi/KROMA)

ce. Ministrska uredba naj bi to dovoljevala, ker govori prav o »rahljih pomanjkljivostih«. Po drugi strani ni v A sekciji izdelala dijakinja s tremi negativnimi ocenami, ker je šlo v njenem primeru za »velike pomanjkljivosti« (beri: stitice).

Na trgovskem tehničnem zavodu so bili profesorji »uvidevni« z dijaki z največ po tremi »rahljimi pomanjkljivostmi«. Tako

se je dogodilo, da so izdelali dijaki s tremi potencialnimi peticami, dijak z dvema stiticama pa je padel.

Na oddelku za geometre se je v prvem razredu dogodilo med drugim sledeče: dijak s štirimi pomanjkljivostmi bo v prihodnjem letu obiskoval drugi razred, njegov sošolec pa je bil s štirimi peticami odklonjen.

Na pedagoškem liceju je

v prvem razredu po členu 12 izdelala dijakinja s petico in stitico. Kaže, da bi moral minister bolje razložiti razliko med »rahljo« in »veliko« pomanjkljivostjo.

Veliko pomanjkljivost predstavlja gotovo trojka. Na poklicnem zavodu je dijak s petico in trojko v zaključnem spričevalu padel, njegov sošolec s tremi pomanjkljivostmi pa izdelal. (M.K.)

ACT / ZASEDANJE

Pomoč Dežele za učinkovitost javnih prevozov

Prispevki za nove nakupe

»Nacrtovanje in upravljanje javnih krajevnih prevozov«: pod tem naslovom je včeraj potekalo javno zasedanje, ki ga je priredilo Konzorcijalno podjetje za prevoze (ACT), da bi začrtalo strategijo svojega delovanja v prihodnjih letih. Poleg predsednika podjetja Bruna Menie sta se zasedanja udeležila tudi deželni odbornik za prevoze Cristiano Degano in vsedržavni predsednik Federstrastporti Felice Cecchi. Spregovorili so o vrsti vprašanj, ki zadevajo ta sektor, deželni odbornik Degano pa je predvsem podčrtal, da si mora podjetje v prvi vrsti prizadevati, da bi imelo čim nižje izgube. Ob tej priložnosti je tudi ugotavljal, da je dežela v lanskem letu ze

prispevala 125 milijard lir za ta sektor, kmalu pa jih bo nakazala se 10, država pa bo prispevala 22 milijard lir: podjetje bo torej razpolagalo s 32 milijardami lir, s katerimi bo lahko krilo dolgove, ki si jih je naložilo od leta 1987 do 1993. Že sedaj pa so na razpolago finančna sredstva za nakup novih avtobusov; v kratkem bo Dežela nakazala nadaljnjih 5 milijard lir, tako da bo podjetje lahko razpolagalo se s 17 novimi avtobusi; dodal je tudi, da so že na razpolago finančna sredstva za tehnološke inovacije, da bi pac mestne avtobuse prilagodili novim potrebam in da bi vse bolj zmanjšali onesnaževanje, ki ga povzroča javni mestni prevozi.

POZITIVNO MNENJE DEŽELE

Obrati za uskladiščenje in čiščenje balastnih vod

Deželni odbor Furlanije Julijske krajine je na predlog odbornika Pietra Arduinija izrazil pozitivno mnenje za gradnjo naprave za uskladiščenje in čiščenje balastnih voda ter za čiščenje rezervoarjev v tržaskem pristaniškem kompenzoriju v višini petrolejskega pomola pri Sv. Soboti.

Po nacrtu, ki ga je v začetku lanskega leta predstavila avtonomna ustanova tržskega pristanišča, naj bi v bistvu razširili obstoječi pomol z možnostjo, da

bi se ob njem lahko zasidrale ladje do 150.000 BRT; istočasno bodo zgradili rezervoar za 5 tisoč kubčnih metrov, napravo za predelavo odpadnih voda (v eni uri bo predelala 220 kubčnih metrov vode), napeljavo, da se bodo preciscene vode iztekale v morje in pa obrat, ki bo posušil blatne usedline. Novi predvideni obrati bodo v letu dni lahko »obdelali« okrog 400 tisoč ton balastnih voda, ali tri do štiri ladje na mesec.

UČNI USPEHI NA VIŠJIH SREDNJIH ŠOLAH V ŠOLSKEM LETU 1994/95 IN PRIMERJAVA Z LANSKIMI USPEHI

šola	izd. 94/95	izd. 93/94	ODP 94/95(*)	izpiti 93/94	odkl. 94/95	odkl.93/94
Klasični licej	31 (71%)	33 (84%)	12 (27%)	5 (13%)	1 (2%)	1 (3%)
Znanstveni licej	114 (61%)	138 (68%)	59 (32%)	55 (27%)	13 (7%)	11 (5%)
Trgovski zavod	87 (68%)	91 (57%)	34 (26%)	45 (28%)	8 (6%)	24 (15%)
Oddelek za geometre	17 (44%)	9 (26%)	19 (49%)	16 (46%)	3 (7%)	10 (18%)
Pedagoški licej	39 (49%)	37 (42%)	24 (31%)	34 (38%)	16 (20%)	17 (20%)
Poklicni zavod	75 (55%)	59 (40%)	40 (30%)	55 (38%)	20 (15%)	32 (22%)
SKUPNO	363 (59%)	367 (55%)	188 (31%)	210 (31%)	61 (10%)	95 (14%)

(*) ODP: obvezni dopolnilni pouk

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomski propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŠOLSTVO / ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA

Šolske izmenjave s Koroško

Dijaki 4. A razreda znanstvenega liceja Franceta Prešerna se od torka veselijo počitnic. Šolsko leto je za njimi, študijske obveznosti so opravljene, sedaj jih čaka poletni oddih, med katerim pa jim bo spomin morda le spet poletel nazaj v solo, ali bolje v tisti teden, ki so ga študijsko prebili izven matične sole na drugi manjšinski soli. Dijaki 4. A razreda so bili namreč lanskega oktobra gosti slovenske gimnazije v Velikovicu na Koroški v Avstriji, v februarju pa so imeli v gosteh svoje oktobrske gostitelje.

Dvostransko gostovanje spada v sklop stikov, ki sta jih izpeljali tržaska in koroška sola v okviru načrta o izmenjavi razredov, ki ga predvideva ministrska okrožnica iz 1991. leta. Soli sta navezali stike in pripravili poglobljen program, katerega na-

Dijaki 4. A razreda znanstvenega liceja so se v Obirski jami šli speleologe.

men je bil analiza podobnosti in razliknosti med dvema manjšinskima solskima stvarnostima. Enotedensko bivanje nasih dijakov na Koroškem pa je bilo mnogo bolj pestro od golih smernic, ki so bile

nakazane na papirju. Nasi dijaki so se srečali z vrstniki in njihovimi družinami, spoznali so njihovo solo, njene solske programe; spoznali so nove kraje, v katerih živijo in delujejo pripadniki slovenske manjšine.

Sledili so predavanjem, obiskali tamkajšnje kulturne in naravne znamenitosti, med katerimi gre omeniti Gospodstvo polje in Obirsko jamo.

Pred odhodom in ob vrnitvi so izpolnili an-

ketni list o pričakovanih in omeni enotedskega bivanja na Koroškem. Iz druge ankete izhaja, da so se nasi dijaki res imenitno imeli z gostitelji in njihovimi družinami. Večina je svojo novo solsko izkušnjo ocenila zelo pozitivno, skoda le, da je bil odnos s profesorji avstrijske sole preskromen.

Februarja so koroški dijaki vrnili obisk tržaskim vrstnikom. Tudi oni so se seznanili z našo solsko stvarnostjo, ogledali so si tukajšnje znamenitosti (obiskali so Miramarski grad in Rizarno, odšli pa so tudi na izlet v Benetke), poleg tega pa so sodelovali pri pripravi Prešernove proslave, na kateri so tudi nastopili: zapeli so v zboru z vrstniki 4. A razreda, dijakinja iz Koroške pa je na proslavi tudi recitala Prešernovo poezijo.

OBČINA TRST / MARATON O NOVEM REGULACIJSKEM NAČRTU

Načrt še razdvaja stranke Pobuda kraških svetovalcev

Protest prebivalcev Elizejskih poljan - Odločno nasprotovanje SKP

V tržaskem občinskem svetu se je tudi včeraj nadaljeval govorniški maraton o regulacijskem načrtu, ki ga bo skupščina morda odobrila jutri zvečer. Razprava je bila izrazito politične narave, saj bo treba za strokovno in tehnično soocanje počakati na popravke, ki jih morajo svetovalci predložiti najkasneje danes zjutraj. Da so bili nekateri svetovalci včeraj tako zgovorni je treba pripisati tudi dejstvu, da je sejo prenašala zasebna televizijska mreža TeleAntenna, ki je s tem v zvezi sklenila z Občino posebno konvencijo.

Za pomemben politični korak so na včerajšnji seji poskrbeli svetovalci Andrej Berdon (ZT-SSK), Igor Dolenc (DSL) in Pino Tommasi (Ljudska stran-

ka), ki so predložili skupne popravke s stališči oziroma zahtevami obeh kraških rajonskih svetov. Večina popravkov zadeva vzhodnokraško območje, ki mu regulacijski načrt posveča zelo veliko pozornost, zahodnokraški del pa je v glavnem osredotočen na Kriz, bolje rečeno na njegovo obalno področje. Prosek, Kriz in Kontovel so resnici na ljubo ostali skoraj popolnoma izven razvojnih projektov mestne uprave. To je slabo, lahko pa tudi ne, če pomislimo na polemike in na razhajanja, ki spremljajo urbanistični načrt od Opčin do Bazovice.

Berdon, Dolenc in Tommasi (vsi trije so doma z vzhodnega Krasa), so, kot rečeno, iznesli stališča obeh kraških sosve-

to. Predlagajo dokončno crtanje steze za motokros, ki jo je uprava sprva načrtovala v bližini openske kasarne. Vzhodnokraški rajonski svet je bil soglasen pri oceni, da gre za popolnoma nepotreben projekt na krajinsko zelo dragocenem področju. Občinski svetovalci tudi zahtevajo, naj Občina dokončno crta trgovski mega-center pri Opčinah in naj ga »premesti« na območje tovrnega postajališča pri Fernetičih. Slednje bo z vstopom Slovenije v Evropsko unijo izgubilo na pomenu.

Popravki nadalje zadevajo Padrice (načrtovana srednja sola je v popolnem nasprotju z demografskimi trendi in s potrebo po racionalizaciji solskega sistema) in razši-

ritev kmečkega področja pri Gropadi, medtem ko naj bi na območju bivšega mejnega prehoda uredili tudi parkirišče. Amand-maji se nanasajo se na igrišče Poleta na Opčinah, na površino, ki naj bi jo namenili Skladu Mitja Cuk, na novo pošto v Bazovici ter na trebensko sportno igrišče in pokopališče.

V občinskem svetu do tega trenutka ni tekla beseda o manjših obrtnih conah, ki jih regulacijski načrt predvideva v nekaterih vaseh vzhodnega Krasa. O sporni coni v Gropadi je sinoci razpravljala openski rajonski svet. Nekateri občinski svetovalci so vsekakor obzalovali, da so Gropajci tako pozno reagirali na načrtovano obrtno cono, ki pa v resnici, kot kaže, ni predmet večjih razhajanj. Sporna je predvsem cesta, ki so jo občinski uradi v zadnjem trenutku vključili v urbanistični plan.

Zelo kritičen do regulacijskega načrta Illyjeve uprave je bil svetovalec Stranke komunistične prenovne Jacopo Venier. Projekt, ki ga je pripravil arhitekt Paolo Portoghesi, ne odgovarja realnemu stanju in niti konkretnim potrebam mestne skupnosti in kraskega območja. Namesto, da bi se načrtovalci prilagodili (negativnim) demografskim trendom - je dejal Venier - so vzeli v postev hipotezo, da bo Trst v doglednem času pridobil na prebivalcih. Zato načrtujejo nove gradnje, ki so povsem nesmiselne in nepotrebne. Vsa zadeva je po mnenju SKP zelo sumljiva, saj bi

od vsega tega največ pridobila gradbena podjetja.

V dvorani občinskega sveta je odmeval protest prebivalcev Elizejskih poljan, ki zahtevajo korenito spremembo regulacijskega načrta za to mestno četrt. Portoghesi in sodelavci predlagajo pravo urbanistično revolucijo na tem območju, razširitev nekaterih ulic in celo nekaj stolpnic. Občina za ta ogromna javna dela nima denarja, tako da bo glavnina teh mega načrtov ostala le na papirju. Prebivalci pa se (upravičeno) bojijo, da bodo te »neuresničene sanje« arhitektov zmanjšale vrednost sedanjih hiš in postopno odprlo pot propadu te rezidenčne črti. Odbor, ki vodi protest, je zahteval in dosegel srečanje z načelniki svetovalskih skupin, ki bo danes popoldne.

Regulacijski načrt, ki se je v vsakem primeru rodil pod zelo nesrečno zvezdo, torej se močno razdvaja stranke v občinskem svetu. Ustvarila so se prečna politična in osebna zavezništva, debata v skupščini pa je - kot omenjeno - izrazito politična. To sodi nedvomno med bistvene pristojnosti občinskega sveta, čeprav je najbrž res, da so le redki svetovalci prebrali obsirno dokumentacijo, priložene zemljevide in zakonske predpise. Uprava pa je - razen prve uradne predstavitve - doslej zal popolnoma pozabila na občane, ki so se morali doslej zadovoljiti le s časopisnimi informacijami, ki so večkrat nepopolne, saj se v glavnem nanasajo na potek dogajanj v občinskem svetu.

NOVICE

Jutri se začne 47. tržaški mednarodni vzorčni sejem

Jutri ob 16. uri bo v kongresnem centru tržskega sejmišča pod Montebellom slovesnost, s katero se bo začel 47. mednarodni vzorčni sejem. Poleg predstavnikov deželnih in krajevnih oblasti se je bo udeležil tudi predstavnik vlade, sejem pa bo letos nekoliko prenovljen in to tudi v nazivu, saj se bo odslej imenoval Poletni sejem.

Srečanje dolinskih upraviteljev s sindikatom

V sredo sta se dolinski župan Boris Pangerc in odbornik za osebje in skrbstvo Darij Brajnik srečala z delegacijo sindikata za javne uslužbence CGIL-FP. Sindikate so zastopali pokrajinski tajnik CGIL-FP Adriano Sincovich, odgovorni za občinsko osebje pri CGIL Marino Sossi in delegati dolinske občine Silvester Coren, Aleksander Žagar in Davide Bevilacqua. Pangerc in Brajnik sta izrazila razpoložljivost občinske uprave do pobud, tudi sindikalnih, ki težijo po izboljšanju storitev v korist občanov.

Sporočilo Dijaškega doma

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu sporoča, da je na razpolago se nekaj mest za hribovsko letovanje od 3. do 13. julija na Medvedjem Brdu in za obmorsko letovanje v Portorožu od 31. julija do 10. avgusta. Vpisovanje bo trajalo do zasedbe se prostih mest. Informacije dobite v ravnateljstvu tel. 573141.

Nov umik uradov INPS

Zavod INPS sporoča, da bo z današnjim dnem in vse do 31. julija poskusno uvedel nov umik poslovanja svojih pokrajinskih uradov v Ul. S. Anastasio 5. Od ponedeljka do petka bodo namreč uradi za javnost odprti od 8.15 do 12.15. in od 14. do 15.30. Ob sobotah bodo zaprti.

Kolesarka težje poškodovana

Na Trgu Dalmazia se je včeraj težje poškodovala 42-letna Vanda Rossi, ki se bo na ortopedskem oddelku katarske bolnišnice zaradi številnih zlomov zdravila 120 dni. Rossijeva se je peljala s kolesom, ko se je vanjo zaletel avtomobil in jo podrl.

Ugotovili istovetnost umrlega

Včeraj so ugotovili, da je priletnemu moskemu, ki ga je predsinočnjim pri Barkovljah do smrti povozil vlak, ime Giuseppe Lubic. Prebival je v Ul. Torrebiana 10, zdravil pa se je v centru za umsko zdravje.

Nove priče na procesu Giorgione

Na procesu proti mlademu Ugu Giorgioneju iz Gradeza, ki je obtožen, da je aprila lani umoril zarocken Moncio Mazzolini, so bile tudi včeraj na vrsti priče, ki naj bi pomagale osvetliti, kaj se je tistega tragičnega dne pravzaprav zgodilo. Tako je Ingrid Marega povedala, da ji je Mazzolinijeva približno teden dni pred smrtjo razkrila, da jo Giorgione stalno zasleduje (tedaj se je dekle že odločilo, da je njuno razmerje končano). Drugace je izzvenelo pričevanje bolničarke Rite Maricchio, Giorgionejeve prijateljice. Iz njenih besed bi se dalo sklepati, da je slo za nesrečo. Veliko je bilo govora tudi o neki agendi, ki naj bi obtoženca razbremenjevala in je med sodnimi akti, a se preiskovalci nanjo niso več spomnili. Proces se bo nadaljeval jutri.

Predlog tržaške Zelene liste: strelišče v kasarno pri Banih

Usoda openskega strelišča in načrtovanega Parka miru je sinoci spet odmevala na seji tržskega občinskega sveta. O tem vprašanju smo slisali zelo različna (in nasprotujoča) stališča, zeleni pa so z Albertom Russignanom napovedali predlog, po katerem naj bi strelišče, ki je last vojske, premestili v kasarno pri Banih, ki jo je vojska pred kratkim izpraznila.

A gremo po vrsti. Predlog regulacijskega načrta predvideva, da bi na sedanjem strelišču uredili tolikokrat obljubljeni Park miru. Strelišče (sportna strelska zveza je sporazumno z olimpijskim odborom CONI ze pripravila tozadevne načrte) pa bi uredili na bližnjem območju, ki je v glavnem jurska last Openčev.

Vzhodnokraški rajonski svet, ki je sporazumno s prebivalstvom vedno podpiral Park miru, je zahteval in od Občine dosegel precejšnje

zmanjšanje te površine (segala naj bi do avtoceste), ki bi jo zatem - z ustreznim varianto in ustreznimi izvršilnimi načrti - še dodatno omejili. Rešitev je neke vrste kompromis, ki je svojcas naletel na velike pomsleke SKP in svetovalcev SSK-ZT Andreja Berdona in Petra Močnika.

Jacopo Venier (SKP) je na včerajšnji seji ponovil kritike nad to rešitvijo, ki po njegovem predstavlja samo eno izmed političnih koncesij Illyjeve uprave desničarski opoziciji. Predstavnik SKP je bil na splošno zelo kritičen do skoraj vseh občinskih izbir na kraskem teritoriju.

Oglasil se je tudi bivši župan Giulio Staffieri (LpT), po katerem je načrtovana rešitev za ureditev strelišča-Parka miru uravnovešena in spostljiva do vseh. Pozabil je povedati, da je prav on vseskozi nasprotoval Parku miru.

RAZSTAVA

Očarljiva pričevanja o kulturi starodavne Eble

Z razstavo o kulturi starosirskega mesta Eble, ki bo od 7. avgusta do 7. januarja prihodnjega leta v obnovljenih prostorih konjušnic v Miramarskem gradu, je občinska uprava prav gotovo naredila kakovostni skok v že itak bogatem programu kulturnih prireditel, ki jih je pripravila v letošnji sezoni. Razstavo, ki so jo včeraj predstavili na Občini, bo občinska uprava priredila z odločilnim sodelovanjem fundacije Tržaske hranilnice in Podjetja za turistično promocijo ter ob sodelovanju ministrstva za kulturne dobrine, zunanjega ministrstva ter sirskega ministrstva za kulturo.

Na razstavi v Miramarskem gradu bo razstavljenih preko 500 arheoloskih predmetov, od vrčev in ploščic do kipcev, orožja, nakita, obrednih predmetov, itd, ki so bili izkopani v Ebli; njihov ogled bo omogočil, da bomo lahko spoznali očarljiva pričevanja zapisane in umetniške kulture; sprehodili se bomo po skoraj tisočletni zgodovinski poti Ebale, odkar je bilo mesto eno najvažnejših urbanih središč starega Vzhoda pa do njegovega konca, ki ga je povzročil kralj Hititov Mursili I.

Razdeljevanje bencinskih bonov zamudnikom

Jutri bo zadnji dan za dvig polovične kvote bencinskih bonov za vse tiste, ki bonov iz enega ali drugega razloga niso dvignili med rednim razdeljevanjem, čeprav so imeli do tega pravico. Avtomobilisti imajo pravico do 300 litrov, lastniki tovornjakov do 400 l, motociklisti pa do 200 l. Bone je mogoče dvigniti na posebni agenciji v Ul. Valdirivo 2/B od 8.30 do 12. ure ter od 14.30 do 16.30.

VČERAJ ZGODAJ ZJUTRAJ NA REŠKI CESTI

Pravo razdejanje na starem poslopju

»Tako rada sem jo imela, a me je izdala.« Priletna Guerina Scodellaro je zalostno gledala svojo hišo, ali bolje, kar je od nje ostalo: streha se je namreč skoraj popolnoma sesedla in se sreča, da tramovi in strešniki niso pod sabo podrli stropa in zgrmeli v spodnje stanovanje. »Zbudila sem se nekaj po 6. uri,« je povedala Scodellarova, »bila sem v kopalnici, slisala sem hrup, pomislila sem, da grmi. Sla sem na dvorišče in zagledala razdejanje.«

Na prednji strani stare, pritlične vendar visoke stavbe na Reski cesti 196, blizu krizišča z Ul. Brigata Casale, skoraj ni bilo slutiti, kako velika je škoda. Razdejanje se je pokazalo na zadnji strani: strehe dejansko ni bilo več, tudi zidovi so bili zelo načeti, pod spodnjim so postavili iz desk narejeno varovalno ograjo, da se kamenje ne bi kota-

lilo na cesto 202, ki gre prav tam mimo. Tudi v tem zidu je bila velika razpoka. »Zaceli smo že odstranjevati strešnike, kamenje in tramove,« je nadaljevala zenica, »brat mi pomaga, ima "podjetje". Vzeli so me tudi k sebi, saj stanujejo prav zraven.« Nad predelom, kjer so odstranili material, so potegnili veliko plastično folijo, da ne bi dez, ki ga te dni ne manjka, povsem uničil se spodnjega stanovanja, ki zaenkrat ni bilo poškodovano.

»Tu so se moji starsi namestili že leta 1911, tu sem od svojega rojstva,« je se dejala Scodellarova. »V začetku smo bili povsem sami, naokrog so bili sami travniki. Hiša, v kateri smo stanovali, nosi številko 198, sedaj je v njej brat z družino, lepo je urejena. Zraven je bil hlev, v njem je bilo prostora tudi za 30 krav. Del te stavbe sem si preuredila v stanovanje, del je

ostal prazen, sedaj pa se je vse podrla. Škoda je velika, denarja pa nimam.« Zalostno je pogledala svoje tri majhne koze na dvorišču: »Ves dan je bil živzav, ljudje so prihajali in odhajali in sploh niso jedle.« »Kriv je dez,« je menil brat,

»preveč ga je, strešniki in ostalo se je nasečilo z vodo, teza je postala prevelika in streha je popustila.«

Cesto 202 so iz previdnosti zaprli že v jutranjih urah, in sicer od krizišča z Ul. Brigata Casale do krizišča z resko cesto, na

kateri so tako razumljivo velike težave, zlasti na zadnjem vzponu pred kriziščem z Ul. Casale.

Ce so se na eni strani pojavile nove težave v prometu, pa so vsaj resili vprašanje v Ulici Pindemonte, ki so jo včeraj spet odprli za promet.

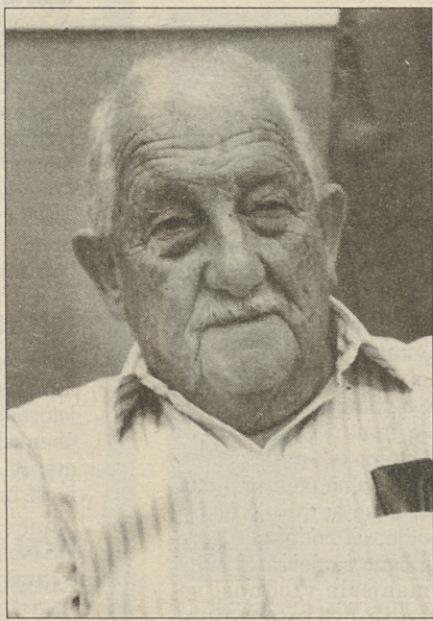

SREČANJE V GREGORČIČEVI DVORANI

»Che Guevara naj bo zgled«

Spomini Chejevega prijatelja Granada

»Danes praznuje Che Guevara 76 let«, je vsem, ki so se zbrali na včerajšnjem srečanju zaupal Chejev prijatelj Alberto Granada. Gregorčičeva dvorana je bila pretesna, da bi lahko sprejela vse, ki so prišli, da bi počastili velikega revolucionarja. Zbrali so se tako Chejevi sodobniki kot tisti mlajše generacije, ki Cheja poznajo skozi dediscino, ki nam jo je zapustil. »Toda ne smemo dovoliti, da ostane Che Guevara le mit, temveč se moramo truditi dan za dnem, da Che Guevaru prenasamo kot zgled v naše vsakdanje življenje«, je bil mnenja Denis Visioli, predsednik studijskega krožka Che Guevara, ki je z vsedravnim združenjem prijateljstva Italija-Kuba pobudnik včerajšnjega srečanja z enim tesnejših Che Guevarovih prijateljev. Granada in Che Guevara sta se namreč leta '51 z motornim kolesom skupaj odpravila na enoletno potovanje po Južni Ameriki, ki je Che Guevaru dokončno spodbudilo, da poišče politično in vojaško pot za odpravo revščine in krivic v Južni Ameriki.

Stevilna vprašanja publike in Granadove odgovore je prevajala gospa Alma Masè.(td)

PODLONJER / 50-LETNICA OSVOBODITVE

Še en navdušujoč nastop TPPZ

25. t.m. bo nastopil na osrednji proslavi Primorske v Ilirski Bistrici

V Ljudskem domu v Podlunjerju je bil konec prejšnjega tedna praznik, ki ga je priredil odbor, ki dom upravlja. Na prazniku je nastopil Tržaski partizanski pevski zbor Pinko Tomazič. Kot običajno je spet privabil veliko stevalo prijateljev, ki mu zvesto sledijo ob vsakem nastopu. Tržaski partizanski pevski zbor se je predstavil s programom, ki ga je pripravil za 50. obletnico osvoboditve in s katerim je na številnih nastopih že pozel veliko uspeha; od 8. januarja, ko je letos prvič nastopil, do današnjih dni, je zbor imel že 12 nastopov. Sedaj pa se že vneto pripravlja na sodelovanje na osrednji proslavi Primorske ob 50-letnici osvoboditve, ki bo 25. t.m. v Ilirski Bistrici; slavnostni govornik na proslavi bo Ciril Zlobec. Sezono pa bo Tržaski partizanski pevski zbor Pinko Tomazič zaključil jeseni z vrsto nastopov po Furlaniji, kjer ima ravno tako veliko stevalo prijateljev, ki si jih je v zadnjih letih pridobil s svojimi številnimi in uspešnimi nastopi.

NABREŽINA / POGOVOR S PREDSEDNIKOM DRUŠTVA NIKOM PERTOTOM

Pri »Grudnu« plovejo z razprtimi jadri

Dramska skupina in pevska zbor sta jasen dokaz

Pred tednom dni smo na straneh Primorskega dnevnika poročali o novi premieri amaterske dramske skupine KD Igo Gruden iz Nabrežine, danes pa moramo zabeležiti zaključni koncert društvenega moškega in ženskega zbora. Oboje daje slutiti, da je to društvo zahodnega Krasa zelo aktivno, to dejstvo pa je tudi botrovalo krajšemu pogovoru s predsednikom tega društva Nikom Pertotom.

Pred tednom dni ste svojo novo igro, ki ji je sledilo zares veliko stevalo ljudi, uprizorili v prostorih društva Albert Sirk v Križu, v petek sta zbora priredila koncert na stari domačiji pri Usajevih v Nabrežini... Vse kaže, da sta stalno gostujoče društvo?

Res je, sklep je pravilen. Z letošnjo sezono, ki se polagoma izteka, so naši prostori postali dokončno neuporabni. Stavba, kjer ima sedež naše kulturno društvo, se dobesedno podira, mi pa nikakor ne moremo dobiti finančnih sredstev, ki bi bila potrebna za korenito sanacijo te stavbe. Pa ne sprašujte me, zakaj: že leta pišemo prošnje, hodimo na sestanke, a iz vsega skupaj je nastalo bolj malo konkretnega. Mi pa vseeno vztrajamo in upamo na pozitivno rešitev. Prav zlahka bi lahko prenehali z našim kulturnim delovanjem, a zdi se nam, da si naši ljudje na tem narodnostno ogroženem koncu tega ne zaslužijo. Kulturno delovanje nas druži, povezuje in bogati. Povrnimo se k vaši

Nabrežinski pevci in pevke med koncertom v Usajevi domačiji (foto KROMA)

Sumljivi osebi, ki ste jo pred kratkim uprizorili v Križu. Odziv publike je bil sijajen...

Ja, to je tudi največje zadoščenje, za delo in trud, ki smo ga vložili v uprizoritev. To igro smo pravzaprav začeli »studirati« že pred tremi leti in na sredi vaj smo bili prisiljeni, da Sumljivo osebo zaenkrat pustimo ob strani. Po dveh drugih uprizoritvah smo se letos ponovno odločili, da jo začnemo iskati in tako smo jo, zglede uspešno, našli pred tednom dni v Križu. Rad bi poudaril le veliko požrtvovalnost in prizadevanje vseh, ki so pri tem projektu sodelovali.

Boste Sumljivo osebo se kdaj iskali skupaj z občinstvom?

Ja, s to igro se nameravamo predstaviti na prvem zamejskem festivalu amaterskih igralskih sku-

pin, ki bo ob koncu junija v Mavhinjah. V jeseni pa bomo s tem delom gostovali tudi izven našega okolja.

V petek ste organizirali tudi zaključni koncert obeh društvenih zborov.

Morda se bo komu zdelo premalo skromno, a pohvaliti moram tudi naša zbora in pevovodkinjo Bojano Kralj. Letos smo dekliski pevski zbor okrepili in znatno izboljšali kakovost našega petja, kar je koncert v petek tudi potrdil. Tudi naša zbora imata v prihodnje ambiciozne načrte in mislim, da nam bo uspelo. Vse bi povabil na drugi koncert naših fantov in deklet, ki bo 15. junija v Samatorci.

Ob kulturnem društvu Igo Gruden deluje še športno društvo Sokol. Formalno sta to dve društvu, dejansko pa za

obe skrbi en sam odbor. Dobre rezultate ste dosegli tudi na športnem področju.

Dela je dejansko za veliko več ljudi, kot pa jih je na razpolago. Prenekateri, ki skrbimo za sport, pojemo v zboru, igramo v dramski skupini, smo v društvenem odboru. Potrebovali bi se nekaj sil, sicer ne vem, kako bomo v bodoče vse to zmogli.

Kaj pa načrti?

Ze ta teden si bomo vsi skupaj spet posteno zavijali rokave, saj bomo od petka do nedelje organizirali Praznik piva, ki po potekal na društvenem igrišču. Ob koncu meseca pa bomo prav tako na društvenem igrišču organizirali Praznik vina, pokusno domačega vina. Pridite pogledat, kako prijetno bo!

M.L.

KONTOVEL / ZARADI OBILNEGA DEŽJA

Mlaka preplavila bregove

Obilno dezevje je v preteklih dneh tako napojilo kontovelsko Mlako, da je v ponedeljek prestopila bregove in poplavlila del ceste, ki pelje s Proseka na Dolanjo vas. Za domačine je bil pojav neobičajen; mnogokateri se je v tistih dneh ob Mlaki ustavil, otroci so radovedno opazovali, kam voda izteka. Avtomobilisti, ki so vozili mimo, so morali paziti na vodo na cestnišču. Ob povodnjih je bila kar se da deroca. Stekala se je z Mlake preko asfalta in drla po cesti, ki pelje v kontovelski breg, navzdol. Ob nalivih je bila tista strma cesta slabo prevozna. Mnogo huje pa je bilo na koncu ceste, na odseku, ki se ob začetku stopnic, ki vodijo na Miramar, odcepi v levo proti Skedencu. Tu je bila vodna sila uničujoča. Prav na začetku odseka je razrila asfaltno bazo in zemljo v dolzini kakih

desetih metrov. Sele ko se je ujma poglela, je bilo mogoče ugotoviti, da je voda izdolbla skoraj meter globoko luknjo in hudo poškodovala cesto v

dolzini kakih sto metrov. Tista pot pelje v vinograde. Sedaj je popolnoma razrita in ni prevozna.

Domačini, ki jim je Mlaka postregla s poplavo

beneskega tipa, se seveda sprašujejo, kdaj bodo občinski mojstri razrito cesto popravili in poravnali, da bi jim omogočili dohod do domačega brega.

Majdina pesem se bo vedno oglašala

Minilo je že leto dni, odkar Majde ni več med nami. Težko je bilo zadnje slovo od priljubljene prijateljice, ki jo je bolezen odtrgala iz našega kroga. Njena vedrina nam ostaja še vedno v trajnem spominu in mesani občutki prepletajo naše misli.

Pripravljenost na delo, ki jo je Majda imela, je vedno spodbudno vplivala na nas. Ljubezen do kraskih gmajn, kraskih vasi in kotickov se ji je kazalo v obeh. Tako je tudi ljubila samatorsko cerkev in njeno okolje. Tja se je rada zatekala, ko je bila v stiski in si je zelega miru. Samatorska cerkev je zato za nas postala Majdina cerkev.

Nabrežinska godba na pihala in oba zbora Igo Gruden, pri katerih je Majda sodelovala, bodo nastopili v tistem sugestivnem kraskem koticku, kjer je Majda pokopana. Počastili bomo njen spomin s skupnim koncertom, ki bo 15. junija ob 20.30.

Prispevki, ki jih bomo zbrali na koncertu, bodo namenjeni samatorski cerkvi za postavitev zvonov, s katerimi se bo oglašala Majdina pesem. G.C.

Sibirske fantazije

V umetnostni galeriji Studio PHI v Ul. S. Michele 8/1 bodo jutri ob 18. uri odprli slikarsko razstavo sibirske umetnice Helene Koulikove. Razstava, ki jo prireja Literarni center F-Jk, nosi naslov »Sibirske fantazije«. Odprta bo do 29. junija po sledečem urniku: ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 16.30 do 19.30, ob nedeljah pa od 10. do 13. ure. Umetnico bosta predstavila predsednik centra Maurizio Chiozza in pesnica Ketty Daneo. V soboto ob 18. uri bo v galeriji srečanje s pesnikom Antoniom Spazzalom.

REPEN / ZAKLJUČNI VEČER

Končan tečaj narodne noše

Tečajnice nazdravile z mentorico Marto Košutovo

Se dobra dva meseca nas locita od tradicionalne kraske ohceti in ze sedaj lahko tvegamo napoved, da bo letosnja izvedba te kulturno-enostranske prireditve najbogatejša doslej. K temu povečanemu posluhu za vrednotenje narodnega bogastva je v vseh teh letih v dobršni meri prispevalo svoj pomemben delež repentabrsko kulturno društvo Kraski dom, ki je priredilo tri zaporedne dveletne tečaje za krojenje narodnih nos oz. krpunov. Zadnji izmed teh tečajev, na katerem je več desetih pridnih sil v sirsega območja trzasko pokrajine izdelalo moško in žensko nošo, kot tudi otroška oblačila po izvornem izročilu kulturne dediščine, se je minuli ponedeljek zaključil v Bubničevem domu v Repnu.

Prisotne so bile hvaležne tečajnice, ki so po tolikih urah skupnega dela nazdravile z zaslužno

mentorico Marto Kosutovo in jo presenetile tudi z za to priloznost skovanimi verzji. (B)

»Sanjamo« debato Pisanò-Pahor...

Jutri ob 21. uri bo v hotelu Savoia razprava o javnomnenjskih anketah, na kateri bosta sodelovala Gianni Pilo, poslanec »Forza Italia« in eden voditelj podjetja Diakron (grupa Fininvest), ter Dario Eriavec s trzasko SWG. Vodil ga bo novinar Oliviero Beha. Prireditelj večera je novoustanovljeni kulturni krožek Limen, ki je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil program.

Kot sta podčrtala predsednik Giorgio Just in tajnik Nereo Zepper, je Limen politično gledano neodvisni krožek, ki si bo prizadeval za nekonformistično krešenje mnenj med različno mislečimi. Pri tem se bo zgledoval na misljenje beneskega župana Massima Cacciarija (DSL) in »heretičnega« desničarskega misleca Marcella Venezianija. Zepper je rekel, da »sanja« tudi soočenje med fašističnim veljakom Giorgiom Pisanom in Samom Pahorjem...

Vpisovanje za izlet PD v neznano

Cenjene bralce, ki se nameravajo prijaviti za naš izlet v neznano v nedeljo, 25. junija, obvesčamo, da bo vpisovanje

danes, 15. in jutri 16. junija od 18. do 20.30, in sicer:

za občino Trst - v urednistvu našega dnevnika v Ul. Montecchi 6; v baru Prosvetnega doma na Opcinah;

za občino Milje - v Slovenskem solskem centru v Miljah, Ul. D'Annunzio 62 (tel. 274428); vpisuje Vesna Tul danes, 15. t.m., od 18. do 20. ure (tel. 271862);

za občino Dolina - v gledaliscu Franceta Preserna v Boljuncu;

za občino Repentabor - v Domu A. Bubniča v Repnu;

za občino Zgonik - v prostorih KD Rdeca zvezda v Salezu (samo jutri od 16. do 19. ure);

za občino Devin-Nabrezina - v prostorih KD I. Gruđen v Nabrezini;

Ob vpisu je treba navesti ime in priimek izletnika ter vplačati 50.000 lir vpisnine. Za udeležbo na izletu je treba imeti vlejavno osebno izkaznico ali potni list. Ker je število mest omejeno, prosimo, da z vpisom pohitite.

Uredništvo

MePZ I. GRUDEN in GODBENO DRUSTVO NABREZINA prirejata koncert

V SPOMIN MAJDI

ob prvi obletnici smrti

danes, ob 20.30

v cerkvi sv. Urha v Samatorci

Misli bo podal I. Tuta

Vabljeni vsi, ki bi radi počastili njen spomin.

SD SOKOL organizira na športnem igrišču Sokol v Nabrezini

16., 17., 18. t.m.

PRAZNIK PIVA

Odprtje kioskov ob 18. uri

Zvečer pa bosta igrala ansambla

STATUS SYMBOL in KRASKI OVČARJI

Vabljeni!

V PETERLINOVIM DVORANAM Donizettijeva ulica 3

bo danes, ob 20. uri otvoritev razstave slikarske

MARTE KUNAVER

Njena dela bo predstavila

MARUŠA AVGUSTIN

Na otvoritvi bo prvič zapel sekstet

»MUSICA NOSTER AMOR«

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA 1. MAJ priredi jutri do nedelje,

18. t. m. v Prosvetnem domu na Opcinah

SPORTNO SAGRÒ z naslednjim sporedom: jutri,

odprtje kioskov ob 17. uri in turnir v miniodbojki,

ob 20.30 ples z ansambлом Zvezde, v soboto,

17. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 17. uri

zaključna prireditev trofeje Jadran, ob 19. uri

gimnastični nastop Bora in ob 19.30 ples z ansambлом Keydea.

SKD BARKOVLJE v sodelovanju z rajonskim svetom za Rojan - Greto - Barkovlje prireja KONCERT Trzaskega okteta v soboto, 17. t. m. v Vili

Primc na Greti, Furlanska cesta 38. Zacetek ob 20.30.

SD PRIMOREC prireja 17., 18., 24. in 25. t. m.

KD I. Trinko - Čedad Slavistično društvo Trst, Gorica, Videm

vabita na predstavitev kritične bibliografije

ROBERTO DAPIT:

BENEŠKA SLOVENIJA

jezik in kultura

REŽIJA, TER, NADIŽA

Študijo bosta predstavila prof. dr. M. MATIČETOV in avtor

Gregorčičeva dvorana v Trstu, ob 18. uri

vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri.

Za godbo bosta poskrbela ansambla Keydea in Long Slunk.

Ob 20-letnici ustanovitve SKEDENJSKEGA ETNOGRAFSKEGA MUZEJA vas vabimo na ogled razstave starih razglednic iz Trsta in okolice v nedeljo, 18. t. m., ob 17. uri v muzejske prostore v Ul. Pane bianco 52

Spored: pozdravna beseda Dušan Jakomin, skedenjski pevski zbor pod vodstvom Aleksandra Sluge, folklorna skupina "Danzerini di Lucinico". Vljudno vabljeni!

OBVESTILA

TABORNIKI RMV vabijo vse svoje clane na DVODNEVNO TABORJENJE, ki bo 17. in 18. t. m. v VRHU pri Sovodnjah. Zbirališče ob 10. uri v Doberdobi pred spomenikom.

TABORNIKI RMV vabijo svoje bivše brate in sestre, da jih obiščejo 23., 24. in 25. julija na taborjenju v Ribnem pri Bledu.

V GALERIJ TRZASKE KNJIGARNE razstavlja do 16. t. m. svoje akvarele in kolaže Giovanna Ericani. Urnik ogleda: od torika do sobote, 9-13, 15-19.

KRUT organizira poletni center za odrasle na plazi v Grazezu. Na plazi so senčniki, za plazo gozdice. Poskrbljeno bo za kosilo in avobusni prevoz od 24. do 28. julija ter od 31. julija do 4. avgusta. Vpisovanje do 20. junija. Informacije pri Krut-u v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360072 ali 3720062.

PUBLIEST

Tel. (040) 779611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sozolja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

MLADI vseh generacij! Letos poleti boste lahko protagonisti na Radiu Trst A. Dovolj je, da sestavite svojo lestvico desetih najbolj priljubljenih pesmi (navedite tudi kako pesem za rezervo) in da nam zupate kaj o sebi in telefonsko številko. Vse posljate do 8. julija na naslov RAI, Radio Trst A, Ul. F. Severo 7, Trst, Italija s pripisom POLETNI MOŽAIK. Ce bo izbrana vaša lestvica, boste povabljeni na Radio Trst A, kjer boste v živo sooblikovali mladinsko oddajo Spash parade, ki bo vsako sredo od 28. junija do 13. septembra od 15.45 do 16.45.

ACAT - Združenje alkoholikov Trst - Ul. Foschiatti 1, tel. 370690, priredi v soboto, 17. t.m., ob 18.30 praznik podeljevanja diplom v Kulturnem domu na Proseku. Vljudno vabljeni vsi na to zanimivo praznovanje.

SLOVENSKI DIJASKI DOM S. Kosovel v Trstu sporoča, da je na razpolago se nekaj mest za hribovsko letovanje od 3. do 13. julija na Medvedjem Brdu in za obmorsko letovanje v Portorožu od 31. julija do 10. avgusta. Vpisovanje bo odprto do zadnje se prostih mest.

Informacije pri ravnatelstvu na tel. st. 573141.

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE je razpisalo natečaj na vse-

državni ravni za 984 mest pomožnega arhivarja, od teh pripada 53 mest Furlaniji - Julijski krajini. Potrebna je diploma srednje sole. Za informacije: CILSL, Ul. Torrebianca 37, tel. 630050/368657.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA SOLA

Godbe na pihala iz Ricmanj obvešča starše in gojence, da bo danes ob 19.45 v Babni hiši podeljevanje spriceval ter potrjevanje in vpisovanje za novo solsko leto.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča učno in neučno osebe, da bodo objavljene na solskem skrbništvu začasne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc (ki so veljavne za triletno obdobje) in sicer s sledečim razporedom: otroški vrtec in osnovna sola 15.6. (dokončne 10.7.) ter srednja in višja sola - 30.6. (dokončne 22.8.)

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvešča učno in neučno osebe, da so dokončni roki objave premestitev sledice: osnovne sole - 5.7., srednje sole - 13.6., višje sole - 31.7., vodstveno osebe - 10.7., ATA - 19.7.1995.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča solnike, da Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Izob. center Modra organizirata zanimive "Poletne tečaje slovenskega jezika" na slovenski obali. Tečaji so namenjeni vsem, ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovensčine oz. bi radi spoznali Slovenijo in njeno kulturo. Prijave do 30. junija na naslov: "Izob. center Modra", Il. Prekomorske brigade 43/E, 66000 Koper - Slovenija, tel. st. 0038666/23235 v ponedeljkih in sredo od 16.30 do 19. ure. V uradu SSS je na razpolago vsa dokumentacija.

IZLETI

SEKCIJA SPI-CGIL iz Kriza obvešča izletnike v Neme (Nimis), da bo avtobus odpeljal v nedeljo, 18.6., ob 7.30, izpred spomenika v Krizu.

MALI OGLASI

KMETJSKA ZADRUGA v Trstu išče delavca-prodalca z delavno prakso kot mehanik. Klicati od 8.00 do 12.30 in od 15.30 do 18.00 na telefonsko številko: 382555.

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Sposobni in interesi naj tel. na st. 040/368705.

ISCENO natakarka/co za julij in avgust. Tel. st. 200848.

ISCEN resno in zanesljivo gospo z izkušnjami za celodnevno varstvo dveipolletnega otroka v Gorici za stiri dni v tednu. Interesente naj ne bi bile iz preveč oddaljenih krajev. Tel. st. 0481/530295 v urniku poslovanja trgovin.

SLOVENSKO dekle je na razpolago za varstvo otroka v slovenski družini. Tel. st. 040/568744.

25-letno dekle z večletno delovno izkušnjo išče resno zaposlitev tudi kot hišna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. st. 200882.

PRODAM Hlavatyev avarel. Tel. st. 413142.

PRODAM lancia delta HF turbo, letnik '91, v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. od 13. do 14. ure na st. 299012.

PRODAM renault clio RT14, letnik '92, kataliziran, odličen, full optional. Tel. st. 228559 v večernih urah.

PRODAM avto Alfa 75, letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM otroško kolo mountain bike za 6/8 let starosti v odličnem stanju. Tel. ob popoldanskih urah na st. 327342.

PRODAM lesene panoje za gradbeništvo v dobrem stanju. Tel. st. 822884 po 19. uri.

APRILIA AF1 125 replika v odličnem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. st. (0481) 21329.

OSMICO imata odprto Ondina in Mario Gruđen v Samatorci st. 17.

OSMICA je odprta pri Miskotu na Opcinah, Ul. Peonie 3.

OSMICO imata odprto Marta in Stojan Sancin v Lonjerju.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerl v Zgoniku 15/a. Vabljeni!

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Repnec 2.

OSMICA je v Dolini pri Mariju Zerjalu.

PRISPEVKI

V spomin na Milko Ban darujeta Arijana in Peter 30.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na predrago Majdo darujeta Mara in Ladi 50.000 lir za popravilo samatorskih cerkvenih zvonov, 75.000 lir za MePZ Igo Gruđen in 75.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

V spomin na Majdo darujeta Tamara in Igor 25.000 lir za MePZ Igo Gruđen in 25.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina.

Palmino Gabrovce (Praprot) prispeva 20.000 lir za Sklad VZPI-ANPI Devin-Nabrezina.

Za popravilo spomenika padlim v NOB pri Domju daruje Franco Mocer (Ul. Travnik) 100.000 lir.

V spomin na pok. Milko Ban vd. Cijak daruje Vanda Husu 30.000 lir za prosesko cerkev. V isti namen daruje Valerija Milic 30.000 lir za prosesko cerkev.

Zapustila nas je naša draga

Regina Tommasi vd. Menegatti

Zalostno vest sporočajo otroci Iolanda, Maria in Gianni, zet, snahi, vnuki in ostali sorodniki

Pogreb bo jutri, 16. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice (Ul. Pietà) v boljunsko cerkev. Trst, 15.6.1995 (Pogrebno podjetje Zimolo)

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34), Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27. 8.
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)			Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
			2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinen od 31.7. do 27.8.)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09).
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (10.05), Sežana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)	6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sežana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)	10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sežana (10.05), Opčine (10.14)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sežana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)	16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sežana (16.01), Opčine (16.10)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sežana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)	19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity E - ekspressni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

SVETA GORA / ZANIMIVA RAZSTAVA

Vojaki so v jarkih izdelovali spominke

Ob 80-letnici začetka 1. svetovne vojne je razstavo priredilo združenje Soška fronta

Pred kratkim so v muzejskih prostorih na Sv. gori otvorili zanimivo razstavo raznih spominkov iz prve svetovne vojne. Zadnje dni maja je namreč minilo 80 let od začetka krvave vihre v Posočju. Clani Društva Soška fronta iz Nove Gorice so se te obletnice spomnili z razstavo predmetov in drobnih spominkov, ki so jih vojaki sami izdelovali v zaledju fronte ali pa kar med krajšimi predahmi v samih strelskih jarkih.

Clani novogoriškega društva, v veliki večini strastni zbiralci raznovrstnega materiala, so za razstavo zbrali večje stevilo prstanov, vaz, pepelnikov, vzgalnikov, obtežilnikov in drugih spominkov, ki so jih vojaki pridobili in izoblikovali iz raznih kovin, ki jih na bojišču ni bilo težko najti. Najbolj seveda v oči padejo vaze, med katerimi najdemo prave umetnine in so izdelane iz medeninatstih tulcev topovskih granat. Tulce puskinih nabojev in raznih cevi in obroče srnapelov in granat, so uporabljali za izdelovanje vzgalnikov, pa tudi za izdelovanje prstanov, ki so jih s piljenjem in vrezovanjem raznih motivov se dodatno krasili. Te spominke so vojaki prodajali, ali bolje rečeno, za-

menjali za kos kruha, nekaj cigaret, ali za steklenico vina. Mnogi so te spominke posiljali tudi domov, svojim dragim.

Razstavo je otvoril predsednik društva Soška fronta, Simon Kovacic, nakar je član Primorskega dramskega gledališča Rados Bolcina recitiral nekaj pesmi iz knjige Oblaki so rudeci. O sami razstavi in o razstavljenih predmetih, pa je spregovoril višji kustos Goriskega muzeja Drago Sedmak.

Na otvoritvi se je zbralo kar lepo stevilo ljudi, ki jih to obdobje nekoliko "pozabljenega" zgodovine zanima in svoj prosti čas namenjajo prav temeljitim raziskavam triletno morije, ki je tako strasno prizadela vso Gorisko. Med raznimi gosti smo na otvoritvi opazili precej ljudi iz zamejstva, kar je jasen dokaz, da je spomin na krvavo Posočje se vedno zelo živ na obeh straneh državne meje.

Razstava je odprta vsak dan (razen ob ponedeljkih in torkih) od 12. do 17. ure; ob sobotah, nedeljah in praznikih pa se vrata svetogorskega muzeja odpro že ob 11. uri. Spominke bodo na ogled vse tja do jeseni.

VIP

KINO

GORICA
VITTORIA 20.45 (Gorica kinema) »Arishak«, rez. Wim Wenders, i. R. Vogler in A. Vronska; sledi: »Tatjana«, rez. Aki Kaurismaki. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Rob Roy«. Igrata Jessica Lange in Liam Neeson.

GRADEŽ
CRISTALLO 20.00-22.00 »Prima dell' alba«.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - TAJNISTVO GORICA obvešča člane, da sta na razpolago dve mesti na seminarju slovenskega jezika, kulture in literature, ki bo v Ljubljani prva dva tedna meseca julija. Za enotedenski seminar za slovenske solnike, ki bo v Cerknici zadnji teden avgusta je na razpolago za Gorisko deset mest. Prosimo, da pisne prošnje vložite za Ljubljano do 20. junija in za seminar v Cerknici do 30. junija. Prošnje sprejema tajništvo sindikata.

VPISOVANJE ZA IZLET V NEZNANO

Cenjene bralce, ki se nameravajo prijaviti za naš **IZLET V NEZNANO** v nedeljo, 25. junija, obveščamo, da bo vpisovanje v četrtek, 15. in petek 16. junija od 18. do 20.30, in sicer:

Za občino Gorica v uredništvu našega dnevnika v drevo-redu 24. maja.

Za občino Števerjan vpisuje Roman Juretič - Scedno 18, telefon 884018.

Za občino Doberdob vpisuje Elda Peric (raznasalka Primorskega dnevnika), telefon 78231.

Za občino Sovodnje vpisuje Blanka Kuzmin (raznasalka Primorskega dnevnika) telefon 882415.

Ob vpisu je treba navesti ime in priimek izletnika ter vplačati 50.000 lir vpisnine. Za udeležbo na izletu je treba imeti veljavno osebno izkaznico ali potni list. Ker je stevilo mest omejeno, prosimo, da z vpisom pohitite.

Uredništvo

PRIREDITVE

RAJONSKI SVET ZA PEVMO, OSLAVJE IN ŠT-MAVER vabi na scenski koncert "na b'rjaču" (domacija Kusić - Pavlin) "Al maras kaj za me?", ki ga bo jutri ob 21. uri uprizoril MePZ Hrast iz Doberdoba s sodelovanjem dramske skupine Odr 90.

KD RUPA PEC in **OBCINA SOVODNJE** vabita na 14. občinski praznik v Rupci. Program: nedelja, 18. junija, 18.00 - otvoritev razstave vin, nastop pevskega zbora Standrez, 20.00 - ples z ansambлом Happy day; petek, 23., 20.00 - tekmovanje v briskoli; sobota, 24., v Kulturnem domu v Sovodnjah, ob 19. uri: slavnostna seja z govorom zupana, nastopom zbora Tabor z Opčin, recitalom društva Rupa-Pec, podeljevanjem priznanj in nagrajevanjem najboljših vin; ob 20. uri v Rupci: ples z ansambлом Zvezde. Delovali bodo dobro založeni kioski.

KD OTON ŽUPANCIC vabi na tekmovanje v briskoli, ki bo v prostorih doma A. Budala v Standrezu jutri od 20.30 dalje.

RAZSTAVE

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE razstavlja Demetrije Čej. Ogled po urniku knjigarne se do 17. junija.

V KULTURNEM DOMU je na ogled dokumentarna-fotografska razstava Benecija v miru in vojni, ki jo prireja ob 50. letnici osvoboditve ZSKD iz Gorice.

OBVESTILA

KROZEK KRUT obvešča udeležence letovanja v Malem Losinju, da bo avtobus 20. junija odpeljal ob 5.30 iz Lodenika s postanki v Podgori, pri Pevmskem mostu, na Travniku, v Standrezu, Sovodnjah in Gabrjah.

LJUDSKA KNJIZNICA D. FEIGEL v Gorici bo od 19. junija dalje delovala s poletnim urnikom, vsak dan od 8. do 13. ure.

DIJASKI DOM SIMONA GREGORČICA v Gorici sporoča, da bo v ponedeljek, 19. junija, začelo delovati Otroško poletno središče, ki bo delovalo do 29. julija.

TABORNIKI RMV vabimo vse svoje člane na dvodnevno taborjenje, ki bo 17. in 18. junija na Vrhu pri Sovodnjah. Zbirališče bo ob 10. uri v Doberdobi pred spomenikom.

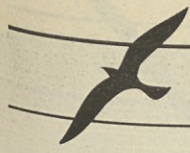
LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLÒ, Ul. I Maggiorio 94, tel. 790338

POGREBI

Danes: ob 12.30, Silvano Millo na glavnem pokopališču (prihod krste iz Trsta).

ŠOLSTVO / MNENJE PROFESORJEV

Novosti pozitivne toda prenačljene

Šole so se znašle nekoliko nepripravljen

Solsko leto se je zaključilo in vse višje srednje sole so objavile učne uspehe svojih dijakov. Iz njih lahko marsikaj razberemo predvsem upostevajoč spremembe, ki so zajele višjo srednjo solo. Kot prvi izstopa podatek, da je letos skupno število zavrženih dijakov na vseh slovenskih višjih solah precej nizko. Od 354 dijakov je bilo namreč zavrženih samo šestindvajset. Ponekod pa bo moral zelo velik odstotek dijakov septembra obiskovati podporno tcaje: na trgovskem poklicnem zavodu Cankar kar 63 odstotkov vseh dijakov prvega, drugega in četrtega razreda (v tretjem razredu so imeli namreč kvalifikacijske izpite, v petem bodo imeli maturo).

Na take izide so gotovo vplivale novosti, ki jih je letos uvedlo ministrstvo za šolstvo z odpravo septembrskih popravnih izpitov, uvedbo podpornaega pouka med solskim letom in obveznih podpornih tcajev na začetku naslednjega solskega leta. Mnenja s tem v zvezi si niso enotna in reakcije solnikov, ki so morali te spremembe izvajati, so različne. Zeleli smo torej vedeti, kako so stvar sprejeli slovenski ravnatelji in profesorji višjih srednjih sol. Vprašali smo jih, kako ocenjujejo končne učne uspehe dijakov.

Ali se jim zdi, da je bil podporni pouk med letom koristen in kako se bodo podporni tcaji odvijali v začetku septembra.

Kar se tiče učnih uspehov dijakov so ocene v glavnem pozitivne. Na klasičnem liceju Trubar so po mnenju ravnatelja Milka Rennerja predvsem spodbudni rezultati v IV. razredu gimnazije. Tudi na učiteljsku so bili uspehi dobri in dejstvo, da ni bil nihče zavržen je treba, po mnenju ravnateljice Majde Sfiligoi, pripisati bodisi prizadevanju profsorskega zbora kot tudi dijakom, ki so pokazali veliko dobre volje in negativne oznake tudi pravili. O stanju na poklicnem zavodu Cankar nam je prof. Flavija Bezgeljak povedala, da so močoe učni uspehi nekoliko skromnejši, ker gre za poklicno solo in dijaki imajo na splošno sibejšo podlago; tisti pa, ki so bolj nadarjeni, nimajo dovolj urejenih delovnih navad in zato ne dosegajo rezultatov, ki bi jih bili zmožni doseči. Glede podpornaega pouka med letom pa meni, da je nekoliko prenaporen, če upostevamo, da morajo dijaki poleg štiridesetih ur rednega pouka se obiskovati podporne tcaje. Problemi se postavljajo tudi glede dijakov, ki morajo popraviti več pred-

metov. S tem se strinja tudi prof. Ivan Bratina, ki poučuje na klasičnem liceju. Opozarja tudi, da je na višji soli vedno pere problem suplentov, ki delajo v slabih pogojih. Imenovanja se vsako leto na začetku zavlečejo in to bo letos vplivalo na izvedbo podpornih tcajev, ki naj ne bi bili samo nadomeštilo za zasebne lekcije. V tem primeru so za uspeh dijakov odgovorni samo starši, s to reformo pa je odgovornost prevzela sola. Potreben je torej drugačen način pouka in skupinsko delo profesorjev.

Na splošno so torej solniki najbolj kritični glede načina, kako so bili tcaji uvedeni v teku solskega leta; vse skupaj se je po mnenju prof. Marije Česut izvajalo s preveliko naglico in nekoliko improvizirano predvsem s strani ministrstva. Po mnenju prof. Bratine je bila sicer reforma potrebna, a sola ni bila pripravljena na tako pomembne spremembe v tako kratkem času.

KULTURNI DOM / BILTEN

Prehod iz redne v poletno kulturno sezono

Delovanje ne pozna premora

Z mesecem junijem se po že ustaljeni praksi klasična kulturna sezona zaključuje. Sicer je to vse bolj le besedni izraz, saj se hkrati pričena poletna sezona, kar pomeni, da dejavnost pravega prenehanja ne pozna. Morda se v tem letnem času spremenijo le prizorišča dogajanja: iz zaprtih kulturnih dvoran na prosto ali pod sotoe.

O tem prehodu sezone poroča tudi sedma, zadnja letošnja številka Informativnega biltena Kulturnega doma, ki pri naša program dejavnosti v tem mesecu v domu. Če si izposodimo izraz iz sportnega sveta, ga lahko označimo kot poslednji sprint pred koncem sezone oziroma pred počitnicami. Na sporedu je namreč vrsta zaključnih prireditve (solskih, sportnih akademij, zaključek gledališke sezone SSG itd) po več devetmesečnem rednem delu.

Ne glede na to pa lahko ugotovimo, da je tudi ta mesec v Kultur-

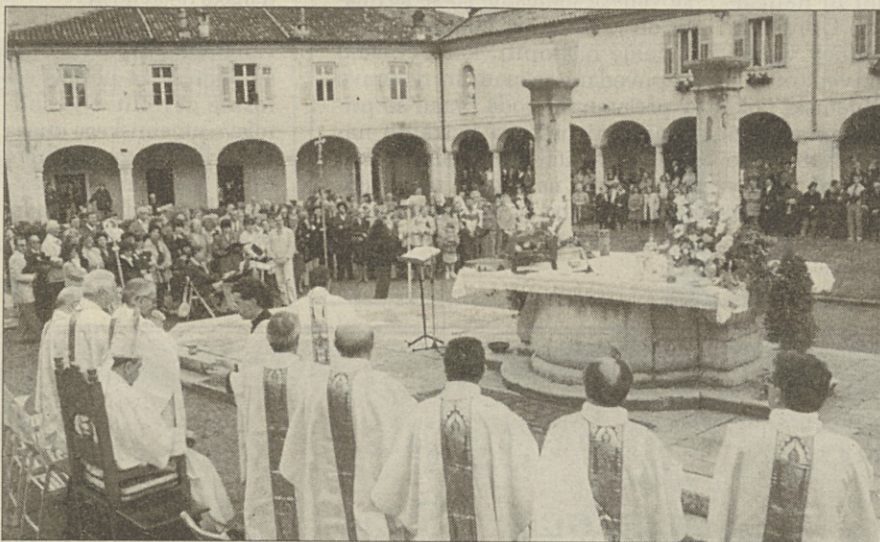
nem domu pester in glede na dejavnost raznolik. Pred dnevi smo lahko že sledili vrsti zanimivih prireditve (Vsi drugačni, vsi enakopravni, nastop dijakov sole I. Trinko, gledališka predstava Samomor kitov, zaključni nastop liceja "D. Alighieri"). Prav v teh dneh (od danes do sobote) bo v domu mednarodni posvet Evropeistične akademije, nato pa se zaključni nastop glasbene sole E. Komel ter folklorni nastop goriskih plesalcev "Lis Luzignutis" (24. junija). Zadnja etapa pa naj bi bila v nedeljo, 25. t.m., s pokrajinskim kongresom DSL.

V vsem tem času pa bo tudi na ogled v zgornjem fojerju Kulturnega doma dokumentarna-fotografska razstava Benecija v miru in vojni, ki jo prireja ob 50. letnici osvoboditve ZSKD iz Gorice. Kulturni organizatorji pa tačas že razmišljajo o raznih poletnih kulturnih prireditvah, ki bodo v našem širšem goriskem prostoru.

GORICA / ZRAVEN PALAČE LANTHIERI

Odpri cerkvico sv. Antona

Objekt iz začetka prejšnjega stoletja so obnavljali štiri leta

Osemstoletnica rojstva sv. Antona je bila predsinoči priložnost za ponovno odprtje cerkvice ob palaci Lanthieri na Trgu sv. Antona. Cerkvica iz začetka prejšnjega stoletja je sicer posvečena sv. Katerini, sveti Anton pa je upodobljen tako na sliki za oltarjem kot v kipu na pročelju. Ponovno odprtje po zahtevnih štiriletnih obnovitvenih delih (s prispevkom dezele) je nadškof Bommarco obeležil s slovesno maso na trgu, pri kateri je pel zbor stolne cerkve. (foto Studio Reportage)

NOVICE

Jutri posvet o kraliteti zraku v Gorici in Novi Gorici

Mednarodni posvet "Kvaliteta zraka; stvarnost brez meja", ki ga prireajo Pokrajina, Obcina Nova Gorica in center CETA pod pokroviteljstvom dezele FJK in delovne skupnosti Alpe Jadran bo jutri v Gorici in Novi Gorici: prvi del bo v kongresni dvorani Espomega ob 9. uri in bo obravnaval splošne teme, kot so vpliv meteoroloških faktorjev na kvaliteto zraka, uporaba matematičnih modelov za merjenje emisij in za njihovo omejeitev, problem avtomobilskih izpušnih plinov ter problematiko informiranja prebivalstva. Posvet se bo popoldne nadaljeval v kongresni dvorani Hotela Casino Perla v Novi Gorici od 15. ure dalje. Referati bodo predstavili razne projekte s področja varstva narave, monitoring onesnaženosti zraka v Sloveniji, ekološko medicino in se druge zanimive teme.

Pogovor ob dveh razstavah o goriski preteklosti

V tujini sta odprti dve razstavi o goriskem literarnem ustvarjanju v nemških prevodih in o srednjeveski zgodovini mesta. Prvo so priredili na Dunaju pod mentorstvom profesorja Hansa Kitzmüllerja z Videmske univerze, drugo pa na Tirolskem. Prof. Sergio Tavano, ki je med drugim avtor knjige Goriski srednji vek, in Hans Kitzmüller bosta spregovorila o razstavah in o njunih katalogih. Srečanje, ki ga prireajo pokrajinska uprava, Institut za mittelevropska kulturna srečanja in Studijski center "Rizzatti" bo v dvorani pokrajinskega sveta danes ob 18. uri.

Filmski noveli dveh mojstrov

Filmski spored Gorica kinema ponuja drevi ob 20.45 v kinu Vittoria dva biserčka: "daljši kratkometražec" Wima Wendersa "Arisha" in "krajši celovečerec" Akija Kaurismakija "Tatjana". Filma povezuje dogajanje "on the road", v obeh so popotniki namenjeni proti Baltiku in se na poti njihova življenja prepletajo iz razhajajo z drugimi. Wendersov film je kaleidoskop cloveskih likov in zgodb, Kaurismaki, pa je posnel nordijsko zgodbo o romarjih, ki se po begu vrnejo okrepljeni v skupino. Večer bo enkratna priložnost za ogled kratkih filmov - izobcencov iz velike distribucije.

Spet prihaja... Pajk's show

Po daljšem premoru se vrača med nas tradicionalni goriski kabaretni večer Pajk's show... Napovedan je bil že 1. aprila, toda očitno je slo za potegavščino, sedaj pa gre za res. Prireditve bo v petek, 23. junija ob 20.30. Kraj je se skrivnosten: ve se le, da bo tokrat v briskem koncu, kjer doslej Pajk's show ni se gostoval. Pireditelji nameravajo s tem "zapreti zastor" nad kulturno sezono, ki je bila, z določenega zornega kota gledano, vse preveč resna. O programu večera vlada se vedno precejšnja tišina in zmeda... Prireditelji najavljajo le to, da bosta izredna in prva gosta večera "kabaretni duo" Boris Kobal in Sergij Verč. Interesente vabijo, naj si rezervirajo... petek, 23. junija. Bolnim na srcu odsvetujejo udeležbo. Rezervacija vstopnic je že v teku v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288).

Dve zgodovinski disertaciji

Knjižnica Franceta Bevka in Goriski muzej prirejata nocoj ob 20. uri v gradu Kromberk predstavitev dveh knjig prirejenih doktorskih disertacij z zgodovinsko vsebino. Knjiga "Kdor ni z nami, je proti nam" obravnava temo o slovenskih izobražencih med okupatorji, Osvobodilno fronto in protirevolucionarnim taborom; avtor je dr. Bojan Godeša. V knjigi Socialistična kulturna revolucija pa se je dr. Ales Gabrič poglobil v tematiko slovenske kulturne politike od leta 1953 do 1962. Na predstavitvi bosta sodelovali ravnateljica Goriskega muzeja mag. Slavica Plahuta in višji kustos Nataša Nemec.

Učni uspehi dijakov slovenskega oddelka industrijskega zavoda

Tudi na tehničnem industrijskem zavodu "G. Galilei" so objavili učne uspehe dijakov. V slovenskem oddelku za informatiko so izdelali:

1. razred: Boris Budal, Manuel Devetak, Aljosa Dorni, Matej Ferletic, David Kogoj Azbe, Matej Leopoli, Mitja Morgut, Robi Moro, Bogdan Podversic, Andrej Rosano.
2. razred: Bostjan Bensa, Braione Alessandro, Enea Cernic, Matej Cernic, Fabijan Gruden, Mark Jakin, Slavisa Jankovic, Kristjan Lovercic, Robert Lutman, Daniel Miklus, David Mucci.
3. razred: Dino Bonan, Sebastjan Cej, Kristjan De Comelli, Manuel Devetak, Bernard Hrovatin, Komac Tomaz, David Miklus, Federico Pellegrin, Katja Perse, Nikolaj Pintar, Sebastjan Rijavec, Stefano Zantagnin.
4. razred: Matej Ferfolja, Aljosa Gergolet, Enrico Lapel, Alex Makuc, Matej Makuc, Robert Mucci, Denis Repovs, Gregor Strukelj.

Vseh dvanajst dijakov 5. razreda je bilo pripisanih k zrelostnemu izpitu. Podporni pouk bo moralo septembra obiskovati šestnajst dijakov, trije pa niso izdelali.

V trgovskem središču GORICE v ul. Cascino 5 in z vhodom tudi v ul. Garibaldi 6

LA BANCARELLA

veliko skladišče oblačil in jeansov
sporoča

da je na zalogi na tisoče artiklov moške ženske in otroške konfekcije
pomladno/poletne mode 95.

Vsak kupec prejme v dar 2 »T-shirt«
otroške in 2 »T-shirt«
moške majice.

LJUBLJANA / PREDSTAVNIŠTVO MANJŠINE PRI ZUNANJEM MINISTRU

Thaler orisal potek pogajanj z Italijo

V ospredju vprašanje manjšinske zaščite

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je včeraj sprejel zastopstvo slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ga je skupaj s svojim pooblaščenim predstavnikom dr. Matjažem Jančarjem podrobneje obvestil o poteku slovensko-italijanskih pogovorov o reševanju spornih dvostranskih vprašanj. Minister je pozneje povedal novinarjem, da so zaščita in problemi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za Slovenijo najpomembnejše vprašanje in da brez rešitve teh problemov ne bo mogla sprejeti dvostranskega sporazuma.

»Interesi matice in njene manjšine so neločljiva celota,« je poudaril slovenski zunanji minister, ki je govoril tudi o nujnosti usklajenega nastopa in poudaril, da je sorodnost stališč in pogledov, ki je prišla do izraza med včerajšnjimi pogovori, pomembna.

V ospredju je torej interes slovenske manjšine, ki živi v Italiji. Toda manjšina pri obravnavi problemov svojega položaja, obstoja in razvoja izhaja iz tega, da so njeni pripadniki italijanski državljani slovenske narodnosti, zato obzalluje dejstvo, da se ni prišlo do pogovorov s predstavniki italijanskih državnih oblasti.

V sedANJI fazi pogajanj je italijanska stran že presegla raven, ki jo je dosegla na pogajanjih lansko jesen v tako imenovani oglejski izjavi, vendar si slovenska manjšina želi zaščito na evropski ravni. O tem pa se pogajalci ne morejo dogovoriti.

Predstavniki slovenske manjšine so izrazili pripravljenost, da izdelajo podrobnejši seznam svojih težav, s tem pa se je strinjala tudi slovenska diplomacija. Dogovorili so se, da bo slovenska narodnostna skupnost ta seznam naslovila na slovensko in italijansko vlado. Problematiko odnosa do slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pa bo-

do se ta mesec obravnavali na zasedanjih različnih organov slovenskega parlamenta, v ponedeljek pa bodo v okviru razprave o slovensko-italijanskih odnosih na zasedanju zunanjepolitičnega odbora slovenskega državnega zbora govorili tudi o položaju Slovencev v Italiji.

Ce bi se pogovori zaostriili, tako da dvostransko reševanje problemov ne bi bilo mogoče, bi lahko zadevo internacionalizirali in jo predali v obravnavo ženevskemu poravnalnemu sodišču, ki je povsem nova tovrstna ustanova.

Vendar nameravajo predstavniki slovenske manjšine potrpežljivo vztrajati na pogajanjih kot povsem avtonomen subjekt. Koristno bi bilo tudi sodelovanje in usklajevanje stališč z italijansko manjšino, ki živi v Sloveniji, saj manjšini ne smeta postati talki neurejenih odnosov, ustrezala pa bi jima tudi zaščita na visoki evropski ravni. Zato si želi čim boljše slovensko-italijanske odnose, ki so v interesu obeh držav in obeh manjšinskih skupnosti.

Trenutno je slovenska manjšina diskriminirana in ogrožena ter ne uživa pravne zaščite, kot jo na primer uživa nemška ali francoska manjšina v Italiji. Neurejeno je sistemsko financiranje, tako da je bila slovenska država prisiljena s posojili prisiljena na pomoč ter rešiti zelo ogrožene slovenske kulturne in druge ustanove. To pa je seveda dolžnost italijanske države, saj gre za ustanove Slovencev, ki so italijanski državljani in italijanski davkoplačevalci. Odnos do slovenskih prebivalcev v treh pokrajinah, kjer žive, torej v trzaski, goriski in videmski pokrajini, je še vedno precej različen. V ta okvir sodi tudi javno financiranje dvojezične šole v Spetru.

Zunanji minister Zoran Thaler je pogovore med državama sicer

ocenil kot težavne in naporne, vendar je menil, da »se je mogoče o marsičem dogovoriti«. Pri tem pa so dragoceni ukrepi, ki naj bi takoj olajšali in izboljšali položaj manjšine. Državi pa imata različna stališča o dvostranskem sporazumu o zaščiti obeh manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji. Slovenija se za to zavzema, italijanska stran pa ni pokazala zanimanja.

Pogovori na slovenskem zunanjem ministrstvu so trajali od 10.30 do 13. ure, na njih pa so sodelovali minister Zoran Thaler in njegov pooblaščen pogajalec dr. Matjaž Jančar ter predstavniki slovenske manjšine v Italiji: predsednik SKGZ Klavdij Palčić, predsednica SSO Marija Ferletić, deželni poslanec DSL Milos Budin, predstavnik Stranke komunistične prenovne Sergij Lipovec, deželni tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj, koordinator Demokratskega foruma Rudi Pavšič in predstavnik Slovencev iz videmske pokrajine Viljem Cerno.

Slovenski zunanji minister in predstavniki manjšine so torej realistično ocenili svoja pogajalska izhodišča, poudarili pa so, da gre pri pogajanjih za slovenski nacionalni interes, ne glede na to, ali gre za pripadnike manjšine ali maticni narod. Pri tem je prišlo do izraza tudi razpoloženje večine slovenskih volilcev v Sloveniji, ki se zavzemajo za manjšinsko zaščito in uravnotežen odnos pri nadaljevanju pogovorov z Italijo. Predstavniki zunanjega ministrstva in slovenske manjšine so se strinjali, da je treba na pogajanjih odločneje nastopiti, kar odražajo napovedani seznam in razprave v parlamentu, toda hkrati so pripravljani tudi na vztrajno nadaljevanje italijansko-slovenskih pogovorov, na katerih naj bi dosegli dogovor, ki bi ustrezal obeh stranema.

Bogo Samsa

CASARSA / POBUDA POKRAJINE PN IN DEŽELE FJK

Vsestranska osvetlitev Pasolinijevega opusa

V vili Manin bodo 26. avgusta odprli veliko razstavo, predvideni simpozija in razne prireditve

CASARSA (Pordenon) - Dolgo je Furlanija gojila zelo protislovna čustva do Pier Paola Pasolinija, končno bo skušala poravnati svoj dolg. Predsednica deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Alessandra Guerra je v imenu Furlanov in njihove kulture na včerajšnji tisovalni konferenci v Pasolinijevi »rojstni« Casarsi (rodil se je sicer v Bologni, v katerem se je rodila njegova mati, »posvojil« in on njega) zelo zavzeto utemeljevala pomen niza prireditev, ki jih deželna uprava FJK in pordenonska pokrajina namenjata pomembnemu umetniku. Kot je pred njo poudaril sedanjí predsednik pordenonske pokrajine Alberto Rossi, se je za projekt začela zelo aktivno zavzemati že prejšnja pokrajinska uprava, proti koncu letošnjega poletja pa bo končno zaživel v prestižnem okviru vile Manin. Izhodišče pobude, kot je povedal koordinator strokovnega odbora Nico Naldini, je furlanski obraz Pasolinija, skupni naslov »Pier Paolo Pasolini - s furlanskih polj« pa označuje veliko fotografsko-biografsko-dokumentarno razstavo, likovno razstavo, video in filmska predvajanja in prikaz gledališke dejavnosti.

Ne gre za povelicevanje umetniške osebnosti, temveč za poskus celostne osvetlitve Pasolinijeve umetniškega opusa in življenjske poti. V tem duhu je organizacijsko-znanstveni odbor v sodelovanju s Sperimentalnim centrom za kinematografijo in Kinoteko iz

Rima in Stalnim gledališčem iz Turina osnoval niz pobud, ki se bo začel z otvoritvijo razstav v vili Manin 26. avgusta. Do 10. decembra, ko bodo razstave na ogled, bosta v Passarianu tudi dva simpozija: prvi (od 19. do 21. oktobra) bo širšega mednarodnega značaja in bo posvečen predvsem ocenam tujih strokovnjakov o Pasolinijevega delu (preveden je v številne jezike), na drugem (3. in 4. novembra) pa bodo skušali osvetliti pedagoški vidik Pasolinijeve osebnosti (več let je poučeval v manjših krajih pri Casarsi). V parku vile Manin bo 3. septembra koncert, na katerem bodo izvedli dve kompoziciji Andrea Cenzata (Omaggio a Pier Paolo Pasolini in Pieggi sui confini, ki daje naslov večeru).

Prikaz Pasolinijeve ustvarjalnosti vsekakor ne bo omejen samo na vilo Manin, saj bo temu ustvarjalcu posebno pozornost posvetil tudi letošnji

Mittelfest (podroben program bodo predstavili jutri v Ceadadu). Gledališko delo I Turcs tal Friul, koprodukcijo Beneskega bienala, Stalnega gledališča FJK, milanskega gledališča Teatr d'Italia in Dezele FJK, so pred dnevi predstavili v Benetkah (ponovili ga bodo v rednih sezonah), filmu pa bodo ob predvajanjih v Passarianu (za ta del skrbí pordenonski krozek Cinemazero) posvetili tudi Mednarodni teden filma v Gradezu, predvidoma v začetku septembra. Na pobudo pordenonske pokrajine in krajevne občinske uprave pa so aprila v Casarsi že odprli Studijski center P.P. Pasolini v nekdanji hiši Pasolinijeve matere. S finančno podporo Dezele bodo hiso obnovili, v njej pa je že zdaj zbranega nekaj gradiva o Pasoliniju in njegovem delu, ki je na voljo vsem, ki bi se radi поблиže spoznali s tem pomembnim sodobnim vsestranskim ustvarjalcem. (bip)

PISMO UREDNIŠTVU

Obrtna sekcija SDGZ o obrtni coni pri Gropadi

Slovensko deželno gospodarsko združenje želi kot stanovska organizacija, ki predstavlja zamejske obrtnike, izraziti svoje stališče v zvezi s problemom t.i. obrtne cone v Gropadi. Popolnoma soglasamo z vašimi in ostalimi, ki so mnenja, da bi bilo treba probleme krajevnih obrtnikov rešiti na smotrnejši način, saj je nedvomno res, da bi najboljše rešitev predstavljala uporaba nekdanjega begunskega taborišča pri Padricah, na katerem je Obcina Trst pred časom določila lokacijo večje obrtne cone prav na predlog Slovenskega deželne gospodarskega združenja.

Vendar pa na podlagi izkušenj, ki jih imamo, močno dvomimo, da bo ta objekt zaradi težav pri izvajanju določil deželne zakona št. 16 iz leta 1992, predvsem pa zaradi pomanjkanja subjekta, ki bi ga odkupil, dejansko lahko uresničen vsaj srednjeročno. Ravno pomanjkanje primernih prostorov pa je eden od dejavnikov, ki nasemu obrtništvu največkrat onemogoča, da bi se razvilo na raven svojega potenciala, tako s proizvodnega, kot tudi in predvsem iz zaposlitvenega vidika, ki je za naše razmere se posebno pomemben.

Ni naš namen, da bi se spustili v zadeve, ki so lahko izključno vaškega značaja, vendar bi vasca ne iz Gropade pozvali, naj upoštevajo nekaj dejstev:

- izraz »obrotna cona« je za gropajski objekt, ki ga

obravnavamo, popolnoma neprimeren, saj gre le za razširitev že obstoječih zamejske dejavnosti domaćega obrtnika, ki naj bi gradbeno dela izvedel na svoji posesti;

- odvec je v tem primeru vsaka bojazen glede morebitnih spekulacij, saj je namembnost območja točno določena samo za proizvodne dejavnosti;

- problem ceste, ki bi sekala vrsto zasebnih zemljišč in vodila do delavnice, so ustvarili občinski uradi, ki so jo začrtali na svojo roko. Poudariti gre namreč, da domači obrtnik za cesto sploh ni zaprosil, ker je dejansko ne potrebuje, saj bi bila hala dosegljiva z že obstoječo vaško cesto;

- preprečitev izgradnje proizvodnje hale bi domaćega obrtnika prisilila, da svojo dejavnost premakne drugam, gotovo pa ne na bližnje Padrice, kjer bomo obrtno cono v nekdanjem begunskem taborišču se dolgo čakali. S tem pa okoliške vasi tvegajo obubožanje tistega socialnega tkiva, ki ga postavljajo tudi obrtne, gostinske in druge tipične lokalne dejavnosti, v katerih najdemo doma zaposlitev nasi mladi, bodisi na svojo roko, bodisi kot odvisni delavci.

Vse prizadete strani zato vabimo h kratkemu razmisleku, saj menimo, da je mogoče z dobro voljo najti primerno rešitev, ki bo zadovoljiva za vse.

Predsednik obrtne sekcije SDGZ

Drago Ota

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu avtonomne dežele Furlanije - Juljske krajine

Stališča strank in organizacij: SSK (3)

Iz povedanega izhaja, da se pravica do politične zastopnosti in do soudeležbe v javnem življenju uveljavlja na mednarodni ravni kot ena izmed temeljnih pravic narodnostnih in etničnih skupnosti. Opozoriti velja, da je večina dokumentov in norm mednarodnega značaja, ki smo jih gori navedli, sorazmerno nova, kar pomeni, da gre za problematiko v izraziti evoluciji. Za zagotovitev te pravice najpomembnejše mednarodne ustanove priporočajo državam članicam, naj sprejmejo posebne norme, in dejansko so mnoge države tudi v nasi bližini takšne norme že sprejele ali se na to pripravljajo.

Pravica narodnostnih ali etničnih skupnosti do politične zastopnosti in do soudeležbe v javnem življenju je dobro znan tudi italijanski pravni ureditvi. Med osebnimi normami, ki so bile sprejete v skladu s 6. členom stave o varovanju jezikovnih manjšin ali za njegovo izvajanje in v katerih se ta pravica na nek način odraža, lahko omenimo naslednje:

1. Člen 57 ustave, ki zagotavlja 1 sedež Dolini Aosti v Senatu Republike.

2. člen 61 Posebnega statuta Avtonomne dezele Tridentinske-Gornjega Poadizja, ki zagotavlja »proporcionalno zastopnost jezikovnih skupnosti pri sestavljanju teles krajevnih javnih ustanov,« kakor tudi pravico posameznih jezikovnih skupnosti, da so zastopa-

ne v občinskih odborih v tistih občinah boscenske pokrajine, v katerih imajo po vsaj dve predstavnika v občinskih svetih.

Izvršilne norme za Posebni statut.

3. Člen 62 Posebnega statuta Avtonomne dezele Tridentinske-Gornjega Poadizja, ki zagotavlja zastopnost ladinske jezikovne skupnosti v deželnem svetu in v boscenskem pokrajinskem svetu, kakor tudi v kolegialnih telesih krajevnih javnih ustanov v boscenski pokrajini.

Deželni zakon TGP stev. 9 z dne 23. julija 1973, na osnovi katerega v primeru, da ni noben kandidat, ki pripada ladinski skupnosti, izvoljen po rednem volilnem postopku prisodijo en sedež kandidatu ladinske skupnosti, ki prejme najvišje število osebnih glasov na račun kandidata, ki bi bil zadnji izvoljen.

4. Zakon stev. 18 z dne 24. januarja 1979 za izvolitev evropskega parlamenta.

Člen 12: »Vsaka izmed kandidatnih list, ki bi jih morebiti predstavile politične stranke ali skupine manjšin francoskega jezika v Dolini Aosta, nemškega jezika v pokrajini Bocen in slovenskega jezika v Furlaniji-Juljski krajini, se za prisoditev sedežev, o katerih govorita člena 21 in 22, lahko poveže v svojem volilnem okrožju z drugo listo politične stranke ali skupine, ki se predstavlja v vseh volilnih okrožjih z istim znakom«.

Člen 22: »V primeru, da nihče od kandi-

datov povezane manjšinske liste ni na lestvici za sedeže, do katerih ima skupina list pravico, zadnji sedež pripada kandidatu jezikovne manjšine, ki je prejel najvišje število osebnih glasov, pod pogojem, da le-to ni nižje od 50 tisoč.«

5. Zakon stev. 276 z dne 4. avgusta 1993 (določila za izvolitev Senata Republike), člen 7, crka d: »Na območjih, na katerih so navzoče priznane jezikovne manjšine, in morata velikost in razmejitve volilnih okrožij olajšati dostop do zastopnosti, tudi v nasprotju z načeli in merili, ki jih določajo druge crke tega odstavka; v ta namen morajo biti manjšine vključene v cüm manjše število okrožij. Razdelitev ozemlja Furlanije-Juljske krajine, ki jo določa zakon stev. 55 z dne 14. februarja 1963, se spremeni v skladu s tem členom«.

6. Zakon stev. 277 z dne 4. avgusta 1993 (določila za izvolitev poslanske zbornice), člen 7, crka a: »(...) Na območjih, na katerih so navzoče priznane jezikovne manjšine, razmejitve volilnih okrožij mora upoštevati potrebo po njihovi vključitvi v cüm manjše število le-teh, in to tudi v nasprotju z načeli in merili, ki jih določa pričujoča crka«.

7) Zakonski odlok stev. 297 z dne 16. aprila 1994 (enotno zakonsko besedilo o solstvu), člena 23 in 48, na osnovi katerih so v kolegialnih telesih šole rezervirani sedeži za predstavnike jezikovnih manjšin.

(Se nadaljuje)

gospodarstvo in finance

KREDITNA POLITIKA / GUVERNER ANTONIO FAZIO O ZGLEDU GIUDA CARLIJA

Centralna banka še naprej »rožlja« s kreditno restrikcijo

Italijanske banke so v zadnjem letu izgubile 13 tisoč milijard lir vlog

RIM - Guverner centralne banke Antonio Fazio se je včeraj spet vrnil k boju proti inflaciji in po nekaj več kot dveh tednih od obcnega zbora Banke Italije potrdil, da bo ta boj neizprosno. Tokratno pri-ložnost mu je ponudila komemoracija obletnice smrti nekdanjega guvernerja in večkratnega ministra Guida Carlija, ki jo pripravila rimska univerza Luiss. Primer, ki ga je uporabil Fazio, je iz začeta leta 1947, ko je letna inflacijska stopnja zaradi nafne krize in razvrednotenja lire presegla 20 odstotkov. Tiste razmere po guvernerjevem mnenju iz več ozirov spominjajo na današnjo konjunktorno fazo v Italiji: »Carli,« je dejal Fazio, »ni okleval z rezko kreditno restrikcijo, ki je omogočila zajezitev povprasevanja, zmanjšala neuravnovesenost plačilne bilance s tujino, zavrla slabšanje tečaja lire in naraščanje cen. Inflacijska stopnja se je tako v manj kot 12 mesecih znižala na polovico.« Guverner je pri

tem opozoril na velik vpliv, ki ga je imel Carli na takratno vlado, katere dejavnost je hromila težavna notranja politična in sindikalna situacija, zaradi katere je izgubila nadzor nad monetarno stabilnostjo. Guido Carli se ni nikdar uklonil volji politične oblasti, kadar je slo za monetarno politiko, je opozoril Fazio.

Glede nadzorne vloge centralne banke je guverner dejal, da jo je ta vedno videla kot del enotnega koncepta ekonomske politike, ki teži po stabilni valuti in po zasciti prihrankov. V tem smislu je zelo pomembna zanesljivost in solidnost bank kot tudi moč in učinkovitost finančnih trgov.

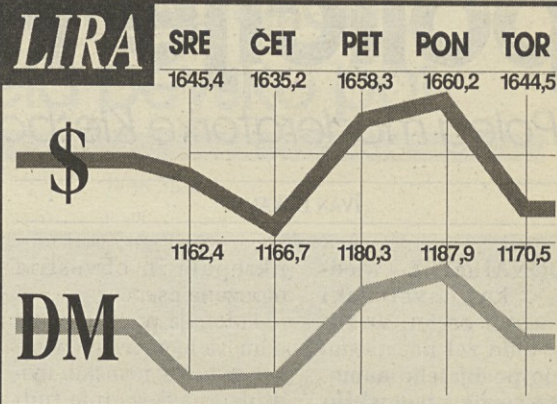
In ko smo že pri bankah, pogledimo, kaj pravi o njihovem trenutnem položaju bančno združenje ABI. Iz trezorjev italijanskih bank je v 12 mesecih, od maja 1994 do maja 1995 zmanjkalo 13 tisoč milijard lir! Pa ni slo za kak spreten rop, ampak preprosto za skrčenje vlog,

in to za 1,5 odstotka. Podatek je iz raporta združenja ABI o evoluciji finančnih in kreditnih trgov, ki po drugi strani kaže, da se je istočasno povečala kreditna dejavnost bank, in to za 8,2 odstotka. Padanje priljubljenosti tekocih računov, hranilnih knjižic in pisem pa ni edini negativni element na italijanski kreditni sceni. Neizterljivi krediti so namreč konec lanskega leta presegli 92 tisoč milijard lir in se glede na leto 1993 zvisali za kar 30 odstotkov. To dokazuje veliko poslabšanje kreditne kakovosti, na katero je nedavno opozorila tudi ameriška rating agencija Moody's. V raportu bančnega združenja najdemo tudi opozorilo o »nizkem profilu«, ki ga kaže dinamika bančnih rezerv. Te so se namreč od maja lani do maja letos znižale za 1,5 odstotka (ali za 13 tisoč milijard lir), enako kot posojila v lirah, katerih vrednost pa se je z upoštevanjem razvrednotenja bankovca znižala za kar 12 odstotkov.

Trgi včeraj bolj stabilni

RIM, MILAN - Emotivni odziv na referendumске izide je včeraj pojenjal in na italijanske denarne trge se je vrnila kolikor toliko otipljiva stabilnost, ki je liri omogočila precejšnje okrepitve v menjavi z glavnimi bankovci, v prvi vrsti seveda z marko in z dolarjem. Po tečajnici Banke Italije je marka veljala včeraj 1.170,40, dolar pa 1.644,51 lire, kar je v obeh primerih za približno 17 lir manj kot v torek. Po mnenju analitikov je liri pomagala ne samo splahnitev emotivne reakcije na izide televizijskih referendumov, ampak tudi postopno uveljavljanje prepričanja, da ti izidi vendarle ne bodo imeli tako pomembnega učinka na Dinijevo vlado in na pokojninsko reformo, kot so si trgi ocitno zamisljali.

Veliko bolje se je včeraj odrezal tudi milanski delniški trg, ceprav poznavalci pravijo, da je bil borzni sestanek izrazito tehnične narave zaradi blizanja zaključka junijskega ciklusa. Borzni kazalci so tako ostali na približno enaki ravni kot v torek, saj sta Mibtel in Mib-30 izgubila skoraj nezaznavnih 0,08 oziroma 0,01 odstotka, medtem ko je splosni indeks MIB pridobil 0,21 odstotka. Posli pa so bili nenavadno živahni s 1.015 milijardami skupne vrednosti, k čemur so pogodbe future prispevale kar 400 milijard lir, pa ceprav so doživele rahel padec tečajev.

De Ferra višji svetnik Banke Italije

TRST - Na obcnem zboru udeležencev pri kapitalu Banke Italije, ki je bil pretekli ponedeljek v Trstu, je bil sedanji komisar skedenjske železarne Gianpaolo de Ferra soglasno imenovan za višjega svetnika tržskega sedeza centralne banke. Nasledil je Callistu Gerolimichu Cosulichu, ki mu je po 16 letih zapadel mandat. De Ferra ima za seboj bogato publicistično dejavnost in poklicno kariero, med katero je bil med drugim rektor tržske univerze in soprintendent opernega gledališča Verdi.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko - Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

OBRAČUNI / PREDSEDNIK FRANCESCO SLOCOVICH:

Enoletno »brezvladje« ni ustavilo Ezitovega dela

Ustanova je poslovala dokaj pozitivno in končala nekaj pomembnih del - Lani v coni 40 podjetij več

TRST - Ustanova za tržasko industrijsko cono Ezit je lani dosegla uravnoveseane poslovne rezultate, ki jih je včeraj na novinarskem srečanju predstavil predsednik ustanove Francesco Slocoovich. Dejavnost Ezita se ni niti za trenutek prekinila, in to kljub dejstvu, da je bila ustanova več kot leto brez predsednika, ki je bil imenovan pred komaj šest meseci, in kljub temu, da so bili nekateri upravitelji v sodnem postopku, je poudaril Slocoovich. Toda pogledimo, kaksni so lanski poslovni rezultati.

Ekonomske račune kaže prihodke v vrednosti 4,6 milijarde lir in odhodke za 3,6 milijarde, kar pomeni, da je izid pozitiven, medtem ko je bila predlanska bilanca negativna za 855 milijonov lir. Finančni obračun se je zaključil z upravnim primanjkljajem v znesku 1,9 milijarde lir (13,3 milijarde je bilo odhodkov in 11,4 milijarde prihodkov), medtem ko je bila pozitivna razlika med prihodki in odhodki na administrativnem področju (ker je Ezit neekonomska ustanova, nima pravega dobička), in sicer za 2,3 milijarde lir.

Leta 1993 je bilo v industrijski coni 322 podjetij z 8.070 zaposlenimi, lani pa se je njihovo število povišalo na 362, število zaposlenih pa na 8.245. Naj za primerjavo navedemo, da je bilo v sedemdesetih letih v coni komaj 170 podjetij, vendar so zaposlovala kar 11 tisoč delovnih moči. Lani je Ezit prejel 73 prošenj za umestitev novih obratov, od katerih jih je 37 že

sprejel. Skupna vrednost investicij teh bodočih »stanovalcev« cone se vrti okrog 20 milijard lir, zaposlila pa bodo predvidoma 390 novih moči. Po Slocoovichvih besedah so bile stiri prošnje zavrnjene, ostalih 33 pa je se v postopku sprejemanja.

Število zaposlenih v ustanovi Ezit se je lani znižalo od prejšnjih 29 na 27 enot, ceprav organik predvideva kar 36 moči. Kar zadeva opremljenost cone, pa je prišlo do dokončanja nekaterih pomembnih del, med katerimi je prestrukturiranje železniskih vozlišč, kanalizacije (v vrednosti 9 milijard lir) in urbanizacije območja pri Orehu (6 milijard) vključno z dograditvijo cestne osi, ki bo izboljšala povezavo z Miljami in s slovensko mejo. Druga dela so se začela in za bližnjo prihodnost se obetajo številne novosti, med njimi realizacija platforme za škodljive strupene odpadke in uresničitev načrta, ki ga predvideva programski sporazum med Deželjo in Pokrajino Trst iz leta 1992.

Predsednik Slocoovich si je za konec zazelel, da bi Ezit lahko dobil poseben dotacijski sklad, ki bi mu omogočil programiranje srednjeročnih in dolgoročnih programov svoje dejavnosti. V širšem smislu pa je predlagal ustanovitve neke vrste avtoritete po pristanskem vzoru, katere naloga bi bila usklajevati delo različnih ekonomskih ustanov in interesu pospeševanja in spodbujanja gospodarskega razvoja v pokrajini.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne obveznice BTP se koristijo od 15. aprila 1995 in zapadejo 15. aprila 1998; petletne obveznice BTP se koristijo 1. aprila 1995 in zapadejo 1. aprila 2000.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih 15. oktobra in 15. aprila za triletne in 1. oktobra in 1. aprila za petletne za vsako leto trajanja.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **10,06%** oziroma **10,26%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

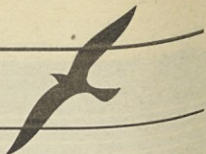
■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. junija**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. aprilom 1995 za triletne in s 1. aprilom 1995 za petletne: **ob vplačilu (20. junija)** bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

AVSTRIJA - NEMČIJA / ISKANJE POŠILJATELJEV DOSLEJ POVSEM NEUSPEŠNO

Pisemske bombe: polomija policije v žarišču ostre kritike

Poleg moderatorke Kiesbauerjeve tudi druge ogrožene osebe niso bile obveščene

IVAN LUKAN

DUNAJ /LINZ - Medtem ko avstrijski varnostni organi mrzlično, toda žal neuspešno iščejo pošiljatelje najnovejše serije pisemskih bomb, se državna policija čedalje bolj sooča z ostro kritiko zaradi polomije v zvezi s pisemsko bombo, naslovljeno na temno-polto avstrijsko televizijsko moderatorko Arabello Kiesbauer.

Ceprav je bilo pismo atentatorjev, v katerem je bila kot morebitna žrtev omenjena tudi televizijska moderatorka, dan pred eksplozijo pisemske bombe v Münchnu posredovano sodišču in policiji, ta ni

ukrepala in obvestila ogrožene osebe.

Polomija policije pa ne odmeva le v Avstriji, temveč se bolj v nemških medijih - navsezadnje tudi zaradi eksplozije tretje pisemske bombe v torek v Lübecku, ko je bil hudo ranjen lokalni poslovodja socialdemokratske stranke v mestu Lübecku. Bomba je bila - kot že v obeh prejšnjih primerih - po vsej verjetnosti oddana v Ternitzu v Nizji Avstriji, poslala pa jo je spet tako imenovana Bajuvarska osvobodilna armada, je včeraj sporočilo notranje ministrstvo na Dunaju.

Avstrijski mediji so medtem objavili tudi imena drugih morebi-

Žrtvi atentata s pisemsko bombo, Madžarki Evi Kulmer, gre na bolje

tnih žrtev, omenjena v pismu atentatorjev. Med njimi so minister za znanost Rudolf Scholten, krški škof Egon Kapellari, vodja Židovskega

dokumentacijskega centra na Dunaju Simon Wiesenthal, televizijska moderatorka ORF Danie-

la Spera, komentatorka ORF Barbara Cudenhove-Kalergi, glasbenika Willi Resetarits in Toni Wegas ter predsednica zelenih Madeleine Petrovič. Nekaterih policija ni pravčasno

posvarila - skofa Kapellarija so na primer obvestili šele v nedeljo! - nekaterih pa sploh ni opozorila.

Notranje ministrstvo je včeraj sporočilo, da policija že išče rdeč avtomobil s stajersko registracijo HB. Kot je znano, je v noči z nedelje na ponedeljek neki pešec pri postnem nabiralniku v Wiener Neustadtu opazil moskega z gumijastimi rokavicami, ki se je potem odpeljal z omenjenim avtomobilom.

Notranji minister Caspar Einem je ustanovil posebno komisijo, sestavljeno iz strokovnjakov zvezne vojske, sodstva in znanstvenikov (tudi iz tujine), varnostni organi pa so nenehno v stiku z nemškimi kolegi.

JUBILEJ

35-letnica »Gallusa«

CELOVEC - Mešani pevski zbor Jacob Petelin Gallus je ob svoji 35-letnici v Domu glasbe priredil celovečerni jubilejni koncert. Poleg slavljenca je spored oblikoval odlični kvartet trobil Gallus iz Ljubljane, za povezavo pa je poskrbel Miha Vrbinc.

Celovski pevci so predstavili praznično kompozicijo Koroski capriccio 1995; skladbo je ustvaril njihov neumorni pevovodja prof. Jože Ropitz.

SOLSTVO / 29 KANDIDATK IN KANDIDATOV USPEŠNO OPRAVILO ZRELOSTNI IZPIT

Matura na Slovenski gimnaziji

CELOVEC - Na Slovenski gimnaziji je te dni 30 maturantov opravljalo zrelostni izpit. Izpiti so potekali pod vodstvom strokovnega nadzornika Antona Feiniga, maturo pa je uspešno opravilo 29 kandidatov.

Slovensko gimnazijo, edino visoko splošnoizobraževalno šolo za slovensko manjšino na Koroskem, katere ravnatelj je Reginald Vospemnik, je doslej izdelalo 1247 maturantov in maturantk.

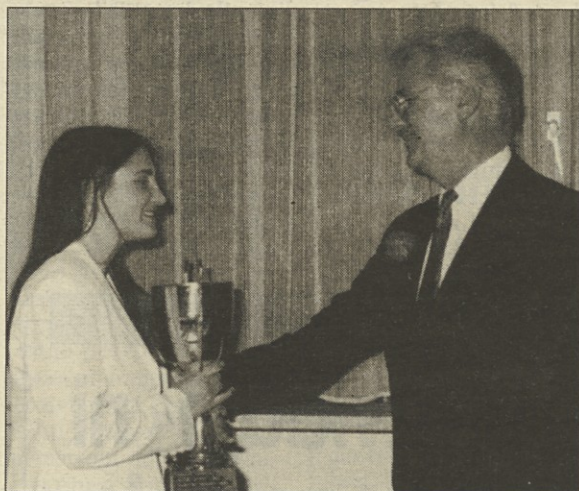
V razredu 8 A (gimnazijska smer z latinščino - razredničarka Hema Ce-

snovar) je vseh 19 kandidatov in kandidatke maturo opravilo uspešno, med njimi so bile tri odlike (Tanja Domej z vsemi prav dobrimi ocenami in dobitnica prehodnega Tislerjevega pokala, Janke Partl in Tamara Woschitz), sedem pa je maturo opravilo z dobrim uspehom, in sicer Natalija Friedauer, Magdalena Kulnik, Katja Malle, Nataša Oraze, Stefan Sima, Nada Ulbing in Mirjam Wrolich. Uspešno pa so maturo opravili Miriam Boschitz, Lucija Hafner, Stefan Hafner, Klemen Kranjc, Ales Lovce, Ro-

berto Mrkun, Arnold Muschet, Tina Smolle in Romana Sustar.

V razredu 8 B (mešana gimnazijska in realnogimnazijska smer - razredničarka Maria Niemetz) jih je od enajstih kandidatov maturo uspešno opravilo deset. Od teh je z dobrim uspehom maturiral Rok Kokol, z uspehom pa Dunja Lukan, Martin Oraze, Alexandra Praster, Vesna Riegelnik, Igor Roblek, Roman Roblek, Margit Uschnigg, Michael Wolte in Marijana Zeleznikar.

Razdelitvi spričeval je sledila vesela valeta.

Tislerjev pokal, nagrado za izpit s prav dobrimi ocenami, je Tanji Domej izročil ravnatelj Reginald Vospemnik

MADŽARSKA / POGOVORI Z MEDNARODNIM DENARNIM SKLADOM

Tuja pomoč

Hornova vlada je razočarana, saj Zahod nima razumevanja za njene težave

BUDIMPESTA - Predstavniki Mednarodnega denarnega sklada (MDS) so danes s predstavniki madžarske vlade začeli pogovore o uresničevanju madžarskega gospodarskega programa, ki mora biti protinflacijsko usmerjen. Madžarska upa, da bo od MDS dobila zagotovilo o dodelitvi sredstev do konca leta, in sicer 300 milijonov dolarjev, ki jih potrebuje za uresničevanje gospodarskih reform. Veliko tujih investitorjev in mednarodnih organizacij, med njimi tudi Svetovna banka, je začasno prekinilo vlaganja na Madžarskem, saj čakajo, da bodo Budimpešti odobrena finančna sredstva.

Po dobro obveščenih virih se bodo predstavniki MDS sestali tudi z madžarskim finančnim ministrom in predsednikom narodne banke ter skupaj izoblikovali kazalce madžarskega proračuna za prihodnje leto. Marca je vlada sprejela vrsto strogih ukrepov, s katerimi naj bi zmanjšala luknjo v državnem proračunu. MDS je njene odločitve, med njimi tudi devetodstotno devalvacijo forinta, v celoti podprl. Vlada je tudi močno oklestila različne socialne podpore in uvedla drseči tečaj nacionalne valute.

»Sprejeti ukrepi, seveda če bodo uresničeni, bodo ustavili praznjenje državne blagajne, potrebna pa bo še finančna pomoč od zunaj,« piše v poročilu MDS. Prejšnji teden sta se v Washingtonu srečala tudi direktor MDS Michel Camdessus in madžarski premier Gyula Horn. Madžarski proračun je imel ob koncu preteklega leta osemodstotni primanjkljaj, do konca leta pa naj bi ta znašal devet odstotkov bruto domačega proizvoda. MDS naj bi po mnenju virov, ki so blizu vladi, zahteval upoštevanje varčevalnih ukrepov in ustrezno sestavo proračuna za prihodnje leto; šele ko bo dobil zagotovilo sogovornikov, se bo odločil o dodelitvi finančnih sredstev.

»Vprašanje je, ali bo Madžarska uresničila letos zastavljene cilje, ki so v veliki meri odvisni od dohodkov od lastninjenja. Zato se bo že zdaj pokazalo, ali bo prihodnje leto sposobna izpeljati ustrezen gospodarski program,« je izjavil neki vladni predstavnik.

Vlada je iz državne blagajne za proces privatizacije namenila 150 milijard forintov (1,2 milijarde dolarjev), vendar je prodaja nekaterih podjetij politično zelo občutljiva,

zato številni analitiki dvomijo, da bodo privatizirana do konca leta. MDS je pripravljen Madžarski dodeliti sredstva le, če bo narejen program, s katerim bo uresničeni pet najpomembnejših ciljev. Obcutno bo treba zmanjšati primanjkljaj v državnem proračunu, ker bo le tako uresničena začrtana stopnja inflacije. Madžarska se bo morala zavezati, da bo s politiko plač dosegla znizanje inflacije in na tujem trgu ostala konkurenčna. Javni sektor bo treba na novo oblikovati, zbiranje davkov bo moralo biti bolj učinkovito, socialno pomoč pa bodo dobili le tisti, ki jo resnično potrebujejo. Treba bo pospešiti lastninjenje in odziv gospodarstva na zahteve trga ter zmanjšati vlogo države. Sedanji primanjkljaj naj bi zmanjšali tako, da se s tem ne bi povečeval zunanji dolg, ki zdaj znaša 21,4 milijarde dolarjev. Horn, ki nujno potrebuje pomoč Mednarodnega denarnega sklada za uresničevanje sicer zelo nepriljubljenih ukrepov, je prejšnji mesec ostro kritiziral zahodne države in mednarodne institucije, čes da nimajo dovolj poslušna za madžarske težave v obdobju gospodarskih reform.

Mitya New / Reuter

PUBLIKACIJE

Izvestje srednjih šol
dragocena priča
o šolskem življenju

JOZE KOREN

Redno, kot že vrsto zadnjih let, je tudi letos izšlo Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Trzaskem in Goriskem za solsko leto 1993-94. Uredil ga je, kot vsa ta leta, prof. Robert Petaros, za likovno opremo je poskrbel Andrej Pisani (enaka ovojnica kot lani), natisnila ga je tiskarna Graphart, izdala pa ravnateljstva slovenskih srednjih šol s finančno podporo Trzaskе kreditne banke in Združene kraske banke.

Izvestje je nedvomno pomembna publikacija, dragocena predvsem iz dokumentarnega vidika, saj se sproti objavljeni podatki običajno izgubljajo, zbrani pa predstavljajo tako za sedanjost, kot za zgodovinske preučevalce priročen in zato dober vir.

Profesor Petaros se je tudi tokrat pri svojem uredniškem delu držal že utečene poti predstavljanja letnih učnih uspehov in ostale kronologije življenja naših višjih in nižjih srednjih šol. Zacenja z višjimi srednjimi solami, nadaljuje z nižjimi in zaključuje s statističnim pregledom v obliki razpredelnice. In prav iz te razpredelnice in v primerjavi s prejšnjo za solsko leto 1992-93 je žal razvidno upadanje števila dijakov na slovenskih srednjih solah na Trzaskem in Goriskem. Tako je bilo v solskem letu 1992-93 na vse sole vpisanih 1350 dijakov, v obravnavanem solskem letu pa le 1294, zaključni izpit je v solskem letu 1992-93 polagalo 314 dijakov, v solskem letu 1993-94 pa le 268.

Sicer pa se je v solskem letu 1993-94 na vse slovenske srednje sole vpisalo 645

dijakov in 649 dijakinj, leto pa končalo 621 dijakov in 638 dijakinj. V poletnem roku je izdelalo 642 dijakov in dijakinj, v jesenskem pa še 176. Razred je ponavljalo 131 dijakov in dijakinj. Od 268 pripuščenih k maturam, jih je kar 266 maturo uspešno opravilo.

V prikazu posameznih zavo-

ne le dijakov, pač pa tudi tistih profesorjev, ki so pri tej dejavnosti bili dijakom ob strani.

Za običajni uvodni sestavek v Izvestju je tokrat poskrbela prof. Lucka Peterlin Susić. V njem predstavlja pod naslovom "Kultura je lahko tudi zabavna", delovanje Slovenskega kulturnega kluba, ki mu je sama mentorica in ki povezuje visjesolce raznih slovenskih zavodov na Trzaskem. Klub je nastal leta 1956 in deloval pod mentorstvom prof. Jozeta Peterlina vse do njegove smrti. Njegova naloga je, kot je zapisala mentorica prof. Lucka Peterlin "osvesčati mlade kot Slovence, demokrate in katolicane".

Na zadnjih straneh Izvestij se se rubrika "Iz življenja in dela naših šol". V njej podaja prof. Zvonko Legiša pregled poteka Izpopolnjevalnega tečaja za profesorje nižjih srednjih šol in poteka Poletnega seminarja za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom v Krškem v Sloveniji.

Prof. Legiša pri tem ugotavlja, da je "po neprijetnih dogodkih prejšnjih let letosnji seminar redno potekal, a brez otvoritvene pompoznosti, saj se italijanskim solskim oblastem ni zdelo vredno, da se odprta udeležijo". Prav tako ugotavlja, da je mesto deželnega nadzornika za slovenske sole, po upokojitvi prejšnjega že pred leti, še vedno nezasedeno.

Prav na koncu je se pregled publikacij, ki so jih oskrbeli profesorji (bivši in sedanji) in ki niso solske vsebine. Vseh je 17 avtorskih in en prevod iz italijanskega. Izvestje bogatijo še številne skupinske fotografije.

Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Trzaskem za solsko leto 1993-94

dov so najprej navedena imena učnega in potem neučnega osebja, sledijo sezname učencev po razredih in z razvidnostjo doseženih ocen vključno z maturitetnimi izpiti. Sledijo se naslovi nalog po predmetih in pa zapiski iz solske kronike, konkretno o solski in izvensolski dejavnosti. Za prikaz le-te so poskrbeli za vsak zavod profesorji sami. Iz sestavkov je lepo razvidno, da je bila izvensolska dejavnost dijakov kar bogata in pestra, kar je vredno pohvale

italijanskim solskim oblastem ni zdelo vredno, da se odprta udeležijo". Prav tako ugotavlja, da je mesto deželnega nadzornika za slovenske sole, po upokojitvi prejšnjega že pred leti, še vedno nezasedeno.

Prav na koncu je se pregled publikacij, ki so jih oskrbeli profesorji (bivši in sedanji) in ki niso solske vsebine. Vseh je 17 avtorskih in en prevod iz italijanskega. Izvestje bogatijo še številne skupinske fotografije.

GLASBA

Vokalna skupina
»Resonet« odlično
začela pevsko pot

IVAN SILIC

Krstnemu nastopu nove vokalne skupine »Resonet« v Barkovljah ni sem mogel prisostvovati (na sliki, foto KROMA), poslušal pa sem jo v cerkvi na Opcinah. Steje sedemnajst pevcev in pevk, ki jih je Aleksandra Pertot zbrala in združila v pevsko kultiviran dejavnik - seveda ne z malim trudom, s svojim znanjem, muzikalnim občutjem in ustvarjalno voljo. Program, ki ga je smotno izbrala in povežala prvo polovico slovenskih avtorjev - Trubarja, Bohoriča (oba v priredbah M. Tomca) in Gallusa - z drugo polovico iz tuje zborovske literature - Byrda, Sweetlincka, Bortnjanskega, Rahmaninova in Mokranjca - v določeno zaključenost, že na prvi pogled navaja na misel, da je bilo opravljeno veliko delo dirigenta in da je veliko truda in napora stalo tudi pevce. Kajti zbor je bil pevsko prečiščen, skupine dovolj homogene in zlite v sonorno odzvajajočo se petje. To so rezultati prizadevanja v pogledu vokalno tehničnih zahtevnosti. Znanja in vrlin na tem področju pa izbran program za dobro izvedbo zahteva kar visoko mero. Nenavadno močno voljo je ta skupina pokazala, da je lahko dosegla potrebno dovršenost v sorazmerno zelo kratkem času. Ta pevška sola je zboru omogočila večji volumen

in posebno obarvanost, ki ostaja plemenita tudi v dinamičnem stopnjevanju in visinskih razsežnostih. Kljub temu, da se je na sicer redke trenutke pojavila ponekatera pomanjkljivost pri posameznih moskih pevcih, zlasti v ff, si je zbor vendar izoblikoval čvrst temelj za lepoto petja samega, obenem pa dosegel tisto pevsko fleksibilnost, ki je potrebna za sproščenost interpretiranja. Brez tega bi zbor ne mogel uspešno izvajati Gallusa, zlasti pa ne avtorjev v drugem delu sporeda.

Ce so pevci dobro pripravljeni, jim ni težko slediti dirigentovim nadihom interpretiranja, posebno se, če ta izpričuje svojo posebno moč in jo ume preko svojih rok prenasati in razodevati v iskrece učinkujoč muzikalni fluid. Aleksandra Pertotova sodi med take sugestivne poustvarjalce; pri njej bo zbor pel vedno s srcem, ker bo živo občutil muziko in ji v svojem entuziazmu iskreno sledil do popolnega zadoščenja. Ni le njena zasluga, da jih je sprejela in izoblikovala v dobrega izvajalca, ampak jih tudi prepajala s svojim muzikalnim duhom. Na vidiku je torej se en zbor vec, ki utegne odločilno poseči v razvoj naše zborovske produkcije in posredno tudi produkcije,

Zanimiv in pester Etnovečer v ljubljanskem CD
o narodopisnem raziskovanju Slovencev v Italiji

Zgodovinski in etnografski odsek Narodne in študijske knjižnice v Trstu se je s skupino sodelavcev prejšnji teden predstavil v Ljubljani v okviru Etnovečera, ki ga je priredilo Slovensko etnološko društvo. SED, ki združuje etnografe iz vse Slovenije in ki prireja taka srečanja enkrat na mesec v Klubu Cankarjevega doma, je sklenilo zaključni večer letošnjega niza posvetiti narodopisnemu raziskovanju med Slovenci v Italiji. Tako se je obrnilo na NSK, ki tovrstnim raziskavam posveča posebno pozornost in skrb. Za pregleden prikaz svojega prizadevanja na tem področju so na etnografskem odseku NSK povabili v Ljubljano tudi zunanje sodelavce, s katerimi so redno v stiku in ki jim največkrat priskočijo na pomoč, ko jih potrebujejo. Strokovnjakom iz Slovenije so tako prikazali številne pobude, ki so jih doslej izvedli. Kot je v predstavitvenem nagovoru poudaril ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor, se poklicno s tem delovanjem ne ukvarja noben etnolog, temveč vse poteka v okviru ljubiteljskega dela, v prostem času, ki ga pušča redna služba, vendar je dosežena raven vsekakor profesionalna.

Različne pobude je v kratkih obirih opisa-

la Martina Repinc, ki je poudarila zlasti, da so običajno uresničene v sodelovanju z različnimi društvi, zato so navadno omejene na določeno temo, kot so, denimo, običaji, obrti ali prazniki. Zaustavila se je tudi na sodelovanju s Pokrajino Trst, za katero je pripravila zanimivo razstavo v Kraskem muzeju. Iz različnih razlogov se je Pokrajina sodelovanju odrekla, prostore Kraskega muzeja v Repnu pa namenila za sedež Konzorcija za zaščito vin kontroliranega porekla »Kras«. Vsekakor je raziskovalno prizadevanje osredotočeno zlasti na področje materialne kulture in v njem je vedno prisotna volja po ovrednotenju zavesti o narodnostni pripadnosti, ki jo izpričujejo tudi stari predmeti vsakdanje uporabe. Žal NSK ne razpolaga s prostori, v katerih bi hranila stvari, ki bi jih marsikateri posameznik želel podariti, tako da je prisotna nevarnost, da se marsikaj za vedno izgubi.

Andrej Furlan je obravnaval vlogo etnoloskih in muzejskih zbirk na narodnostno mešanem območju. Poudaril je, da je večina nastala spontano, kot denimo v Skednju, Repnu, Bardu, Režiji. Pomen ni samo v zbiranju, temveč predvsem v celovitem oblikovanju slike etnične skupnosti. Lepo bi bilo, ko bi bi-

lo mogoče te zbirke vključiti v mrezo, ki obstaja v Sloveniji.

Kristina Kovacic se je posvetila raziskovanju o krajevni zgodovini, h kateremu je marsikoga spodbudila želja, da se pravilno ovrednoti zgodovina malih ljudi v nasprotju z zvonečo zgodovino velikega naroda. Na tem področju je pomembna vloga krajevnih društev, saj navadno na podlagi takih raziskav priredijo razstavo ali pa izdajo knjigo, kakršna je bila, denimo, Ondile cez stari vrh, ki opisuje zgodovino Ban. Tako knjige kot razstave so namenjene domačemu prebivalstvu, a tudi ostalim slovenskim in italijanskim somesčanom. Na koncu svojega posega se je Kristina Kovacic ustavila pri hisi Marije Skrjanceve v Banih, ki je edinstvena priča arhitektonske dediščine in bivalne kulture na Krasu in so jo sele v zadnjem trenutku resili pred dražbo, ki bi z razpršitvijo opreme unicila njen pomen.

Narodopisnemu raziskovanju se posvečajo tudi mladinski raziskovalni tabori, ki jih že petnajst let prireja NSK v sodelovanju z Društvom mladih raziskovalcev. Njihovo delovanje je podrobno opisala Ziva Pahor, nazvano pa so ga prikazali tudi odlomki iz video filma, ki so ga mladi raziskovalci posneli med

lanskim taborom v Režiji.

Stanje v Režiji je v rezjanskem narečju predstavila Luiga Negro, ki vodi tamkajšnji urad ZSKD. Spremljale so jo pevke skupine Rože majave, ki je nastala pred dvema letoma. V Ljubljani so zapele nekaj pesmi svojih babic in dedov, kot je poudarila Luigia, katero so nato v razpravi še veliko spraševali zlasti o rezjanskem slovarju.

Večer se je zaključil z ne ravno predavateljsko, a zato veliko prikupnejšo predstavitev ženske trzaskе noše. Bredi Pahor in Franki Slavec - obe sta članici Trzaskе folklorne skupine Stu ledi, ki od vsega začetka tesno sodeluje z etnografskim odsekom NSK - ni bilo treba veliko besed, da sta ozivila njen car. Giuliano in Raffaello sta javno obleki v mandrersko in skedenjsko nošo, ob tem pa se na kratko ustavili ob raznih delih: ob kosatih spodnjih krilih, ob bluzi in srjaci, ob vrhnjem krilu in obeh kamizotih, na naramni ruti in peci na glavi, na predpasniku in traku. Pri strokovnjakih je predstavitev naletela na skoraj enako občudovanje, kakršnega vzbudi na posebnih učnih urah v osnovnih solah, kamor skupino Stu ledi večkrat vabijo.

(bov)

NA KRATKO

Potujoča knjižnica v Veliki Britaniji

LJUBLJANA - Potujoča knjižnica - oddelek Knjižnice Otona Županciča, ki v avtobusu potuje po Sloveniji - se je zadnje dni maja predstavila v južnovelskem Swanseaju na srečanju britanskih potujočih knjižnic kot edini tuji gost. Tam je vzbudila veliko pozornosti s svojim programom o lepotah Slovenije in se pobrala s potujočo knjižnico iz okolice škotskega Edinburgha. Osrednji del srečanja pa so bile prezentacije treh največjih britanskih izdavalcev bibliobusov, ki jih tam vsako leto izdelajo približno sto. (L. M.)

Ponatis Nikomahove etike

LJUBLJANA - Kajetan Gantar je na novo prevedel in napisal uvodno besedo, opombe in terminološki slovarček k Aristotelovi Nikomahovi etiki za Slovensko matico, Ljubljano. Knjiga je pravkar izšla in je druga slovenska izdaja tega dela. (A. P.)

Državica PTS v Zvezdi

LJUBLJANA - Iz Državice Ptčiestrasilne, ki sicer domuje na zelenjavnem vrtu Vile Katarina v Rožni dolini, so sporočili, da bo nocjo ob 21. uri v parku Zvezda simbolična postavitev državice, ki se bo navezala na lanski zaključek Zenskih misterijev. Letošnji se bodo pričeli jutri; v skladu z Letom počitka bo Državica razdeljena na štiri kvadrante: petersiljevega, blitvinega, radicevega in kresinega. Slovenskega začetka misterjev se bodo udeležile vidne osebnosti iz življenja Državice PTS; moškim sicer navzočnost ne bo dovoljena, zato pa bodo zanje uredili posebna stojšca z dobrim razgledom. (V. U.)

Umrli so v preteklih dneh v Parizu

PARIZ (dpa, AFP) - Francoski filozof in estetik **Mikel Dufrenne** je umrl v petek, star 85 let. Je ustanovitelj filozofskega oddelka na univerzi v Nanteru, l. 1994 pa je postal častni predsednik francoskega Estetskega društva. Njegova najbolj znana knjiga je Fenomenologija estetske izkušnje. Italijanski klavirski mojster **Arturo Benedetti Michelangeli** je umrl v noči iz nedelje na ponedeljek. Rodil se je 5. januarja 1920 v Brescii, italijanski parlament ga je leta 1977 odlikoval kot enega največjih umetnikov v deželi, svojo kariero pa je gradil tudi v Sviči, Veliki Britaniji in Franciji. **Noel Devaulx**, francoski mojster literarnih alegorij, ki se je posrlavil l. 1945 z zbirko novel Gostilniški metulj, je umrl v petek, star 89 let.

Najbolj prodajane družboslovne in humanistične knjige v izbranih slovenskih knjigarnah (v mesecu juniju)

V ljubljanskih knjigarnah je zanimanje bralcev vzbudilo predvsem delo Vse v enem, eno v vsem **Mitje Perusa**, ki z modeli nevronske mreže holistično pristopa k razumevanju duševnih procesov. Odmevna je tudi predelena magistrska naloga Rdeca postelja, šcurki in solze vdove Prešeren zgodovinarja **Marka Stuhca**, ki je na osnovi zapuščinskih virov rekonstruiral življenje plemičev v 17. in 18. stol. pri nas. V mariborski založbi Obzorja pa je veliko povpraševanje po različnih tematskih stevilkah - Sveta vojna, Toleranca... **Casopisa za kritiko znanosti**, ki ga izdaja Studentska organizacija Univerze v Ljubljani.

Plecnikova knjigarna, Subičeva 1, Ljubljana

1. Mitja Perus: Vse v enem, eno v vsem; Možgani in duševnost v analizi in sintezi, DZS, 1995
2. Harvay Mackay: Plavaj z morskimi psi in ostani živ, Gospodarski vestnik, 1993
3. Več avtorjev: Slovenija po letu 1995, Fakulteta za družbene vede, 1995
4. Taisha Abelar: Prehod vravcev, Gnosis 1994
5. Matjaz Jancar: Indijanskih pet stoletij, Znanstveno in publicistično središče Ljubljana, DZS, 1995

Knjigarna založbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Milan Divjak: Sola - morala; Cerkev na Slovenskem, CZP Enotnost, 1995
2. Lev Kreft: Estetika in poslanstvo, Znanstveno in publicistično središče Ljubljana, 1994
3. Sveta Vojna; Balkanski mir, Casopis za kritiko znanosti, SOU, 1994
4. Toleranca, Casopis za kritiko znanosti 164-65, SOU, 1994,
5. Tine Hribar: Fenomenologija I, Slovenska matica, 1993

Knjigarna Konzorcij, Slovenska 54, Ljubljana

1. Marko Stuhc: Rdeca postelja, šcurki in solze vdove Prešeren, Studia Humanitatis, 1995
2. Mitja Perus: Vse v enem, eno v vsem; Možgani in duševnost v analizi in sintezi, DZS, 1995
3. Jožko Savli: Slovenija podoba evropskega naroda; založba Humar, 1995
4. Silvo Grgic: Zločini okupatorjevih sodelavcev, Dolenjska založba, 1995
5. Winston Churchill: Velike bitke druge svetovne vojne, Mladinska knjiga, 1995

Knjigarna Libris, Prešernov trg 9, Koper

1. Virginia Satir: Družine za nas, Cankarjeva založba, 1995
2. Jerzy Wazniak: Sodobna radiestezija, DZS, 1995
3. Tone Hrastelj: Podjetniški izzivi mednarodnega poslovanja, Gospodarski vestnik, 1995
4. Boris Strohsack: Obligacijska razmerja 1, CZ Uradni list RS, 1995
5. Jiddu Krishnamurti: Problemi življenja, Mladinska knjiga, 1995

Pripravlja Andreja Paljevč

GLEDALIŠČE / MONOBURKA ANDREJA ROZMANA - ROZE

Slovenci pod drobnogledom

LJUBLJANA - Vsebinsko primera »Cev« nam pripoveduje ostareli detektiv zasebne prakse Rupert Marovt, ki je prav zaradi tega primera prekinil za 15 let svojo sicer uspešno kariero. Danes pa je le se ostareli profesor, ki svoje nekdanje znanje uporablja v obliki skromnih predavanj in ga usmerja k študentom. Takoj nam pokaže, da se ima avtoriteto in da smo gledalci v bistvu njegovi študentje na predavanju, nad katerimi ima moč.

S solniskim obicajem, da išče dežurnega, je Andrej Rozman - Roza kot detektiv Rupert Marovt aktivno vključil v predavanje občinstvo, njegov monolog je pridobil razsežnost dialoga in povečal aktivni prostor v dvorani iz odra na prostor s sedeži. Iz tega prologa je sledi ogled dokumentov primera v moderni didaktični obliki, ki ga Rozman odigra v živo; v ti-

Ta presega njeno razumevanje in si zato raje poišče pomoč pri zasebnem detektivu, da jo bo varoval. Za detektiva je to nov izziv in nova priložnost, da se pokaže in dokaže.

Občinstvo navdušeno vzpodbuja mrkega detektiva pri njegovem raziskovanju in sočustvuje z mlado gospodico. Domiselna rešitev scene in preoblačenje igre ne upočasnjujeta, ampak ji daje-

Rupert Marovt je gledališka detektivka in je tudi vloga Andreja Rozmana Roze, odigrana na odru v KUD France Prešeren. Režiral jo je in jo igra Andrej Rozman - Roza s pomočjo rekvizitov in skrite roke izza odra - Janezom Dzonom Habicem; z univerzalnostjo scenografije je pomagal Stefan Marflak, s transvenzijo kostumov za vloge je pomagala Marija Mojca Pungertar. Ogledali smo si predstavo v četrtek, 8. junija '95.

stem hipu je se detektiv zasebne prakse. Njegov »video material« je komičen prikaz primera, v katerem igralcu pomagata domiselna univerzalna scena, prevesi pa se v preoblačenje detektiva v lastno klientko, mlado gospodico, ki po vrsti naključij vstopi v primer.

ta nove dimenzije in možnosti, prav tako besedilo, ki rešuje prehode med situacijami. Besedilo in igra sta homogeno zlita v skupnih dramaturških in režijskih rešitvah in kaže na neskončno domisljivo avtorja. V žanru kriminalke bi rekli, da detektiv na koncu izgubi, kar ga

GLEDALIŠČE / TUJE PREDSTAVE FESTIVALA LUTKE 1995

Nepotrebno kot ptice

LJUBLJANA - Kaksno je razmerje igralec - lutka v tujih predstavah festivala Lutke '95? Je tako kot pri nas, kjer veliki odri izpostavljajo prve na račun drugih?

Otvoritvena predstava Claudija Cinellija **Puccini** spregovori o Puccinijevi zadnji poti. Spremljajo ga junaki iz njegovih oper. Dogaja se v sanatoriju, kjer lutkovni svet opemih junakov s Puccinijem vred izgubi večno bitko odra za pozornost gledalcev. Z obilnimi animatorji, ki se sprehajajo po prvem odrskem planu, v razsežnostih odra Linhartove dvorane Cankarjevega doma, skozi premočno operno glasbo. Komentarji nun odkrivajo, da je vse skupaj namenjeno izobraževanju italijanskih solarjev, umetniško preveč »solmastrsko«. Druga, prav tako italijanska predstava **Drevo** je prinesla svežino pouličnega lutkarstva. S preprosto oblikovanimi barvastimi kartoni eden od lutkarjev razstavlja in spet sestavlja svoj asociativni svet rasti. Močnejši del predstave je glasbenik, ki ustvarja dinamično ritma predstave na vsemogočih instrumentih. Češki lutkarji iz Ostrave presenečajo z mojstrsko skupinsko uigranostjo. V **Sopku** posredujejo štiri zgodbe, ki jih povezujejo z duhovitim veglasnim prepevanjem, muziciranjem in dobro lutkovni

animacijo; pa pridihom opere, gasilskih slik in češke folklore. Vse gre kot namazano, tja do zadnje zgodbe brez lutk, kjer zal, kljub vsem profesionalnim sposobnostim ne obvladajo stilizirane pantomimske igre nemih filmskih burlesk, ki bi bila edina lahko protiutež lutkam. Mnogo slabši in nepotreben primer kombinacije gledališke igre in lutk predstavlja **Razkolnikov** nemško-ruske koprodukcije. Prerealistična igra igralcev je namreč lutkam povsem neprilagojena.

Največje odkritje lutkovnega srečanja doslej je **Konec sveta** newyorškega lutkarja Romana Paske. Njemu namreč uspeva popolna ca-

privede v nasilno upokojitev, in edina možnost zanj je profesura, kajti tu ni več niti ideološko niti poklicno konkurenca ali nevaren. V epilogu se z njim spet srečamo z njim spet kot s profesorjem, za katerega bi študentje dejali, da ni strog. Povabi nas na svoje novo predavanje in tudi za sank.

Rozman svoja lika (detektiva/profesorja in klientko) karikira do banalnosti in stereotipa družbe, v kateri nastopa: družbo vidi kot okostenelo tvorbo, ki posamezniku že vnaprej določa funkcije. Besedilo se konkretno ukvarja s slovensko družbo in deluje kot parodija na vse, kar je naše, in na drugi strani, kar to ni, se pravi na strogo slovensko in neslovensko. Iz smešnega in preprosto razumljivega teksta je močno razvidna obstoječa slovenska resničnost, ki se v svoji introvertiranosti in lastni idealni podobi izgublja sama v sebi. Nase, slovenske probleme prtimo drugim, se počutimo ogrožene in celo izrinjene iz svojega prostora, nasproti temu pa smo sami s seboj v protislovju, in sicer z vdorom tujk v slovenski jezik. V delu predstave se je avtor in hkrati igralec resil iz popušcanja privlačnosti igre le z inventivnim poslovenjenjem tujk.

Karla Zeleznik

rovnijska lutke. Lahko jo primerjamo s tisto iz filma Dvojno Veronikino življenje, le da je svet Paskovih lutk nevarnejši, oster in iracionalen. Kot sam pravi, ga po njem vodijo instinkti, ki mu razkrivajo bistvo lutke kot realno, ne pa simbolno, tako da je lutkovno gledališče gledališče prilascanj. Zanj so zares realizirani lutkarji le samani in carovniki. Prepričan je, da kljub naporom, da bi se najboljši gledališče etabliralo v sodobni družbi, le to ostaja v svetu subverzivne in marginalne umetnosti. To je najbolj čudovita lastnost lutkovnega gledališča in eden od razlogov, da ga Roman Paska imenuje tudi gledališče ptic. Nepotrebno, kot je nepotrebna narava, ptice, planeti in bolezni.

Eka Vogelnic

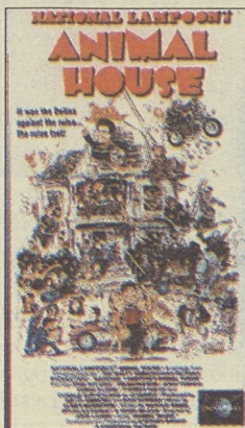
Lutkovno gledališče Jože Pengov

LJUBLJANA - Včeraj dopoldne je bila v okviru festivala Lutke '95 tiskovna konferenca lutkovnega gledališča Jože Pengov v Podstrešnici Lutkovnega gledališča. Lutkovno gledališče Jože Pengov se je predstavilo skozi svojo uspešno zgodovino delovanja in raziskovanja lutkovnega gledališča. Dosedanje delo je predstavila **Helena Šuber-Zajc**, ki je poleg **Zdenka Majarona** vodja tega gledališča. Na tiskovni konferenci je bila tudi kiparka **Eva Trsar**, ki je za njihovo predstavo Cesarjeva nova oblacija izdelala kipe, ki funkcionirajo kot lutke. Ustvarjalce tega gledališča vodi iskanje novega v zmognostih delovanja lutk, za kar so prejeli že tudi priznanja. (K. Z.)

Roza kot Klientka Ruperta Marovta (Foto: B. P./BOBO)

NOVO NA VIDEO

Brata Blues

The Blues Brothers, glasbena komedija, distribucija Karantanija Film, scenarij Dan Aykroyd in John Landis, režija John Landis, ZDA, 1980, 128 minut. Kulna glasbena komedija Johna Landisa Brata Blues (BB), je eden od treh filmov (Spielberga, 1979; Neighbours Avildsona, 1981), v katerih se je John Belushi, ki je umrl leta 1982, uveljavil kot komik tudi na filmu. V vseh nastopih z Danom Aykroydom. V BB igrata brata, ki v »božjem imenu« isčeta člani skupine - ki je razpadla pred tremi leti, ko je Jake (John Belushi) odšel v zapor - da bi ponovno skupaj nastopili na odru. Odlična zmes komedije, glasbenih in plesnih točk ter akcijskih spektakularnih prizorov s kopico zvezd bluesa (Aretha Franklin, James Brown, Ray Charles, John Lee Hooker) ter vrsto drugih zvezd (Steven Spielberg, John Candy, Frank Oz, Twiggy, Carrie Fisher). Skratka: dobra zabava. (V. R.)

Nora hiša

National Lampoon's Animal House, komedija, distribucija Karantanija Film, režija John Landis, ZDA, 1978, 104 minute.

Dobra stran filma Nora hiša je, da je s komercialnim uspehom davnega leta 1978 omogočil Johnu Landisu, da je lahko posnel kulturni film Brata Blues. Slaba stran pa ta, da ta komedija o neukrotljivi bratovščini Delta na vojaški akademiji po vseh značilnostih spominja na komedije tipa Napihnjenci. Igra kopa komikov in igralcev, ki so tu odigrali svoje prve filmske vloge - John Belushi, Kevin Bacon, Tim Matheson, Thomas Hulce - pa se celo Donald Sutherland igra v stranski vlogi nekonvencionalnega profesorja. Pretiravanja, situacijska komika, hipijevska atmosfera »vse je dovoljeno« in vrste se zuri z značilnim cestnim zagonom. Film, ki je vreden ogleda le zaradi svoje »zgodovinske vrednosti«. (V. R.)

TAJSKA / OB URI NAJGOSTEJŠEGA PROMETA

Prevrnil se je pomol s potniki

Vsaj 18 mrtvih in več kot 50 ranjenih

BANGKOK - Vsaj 18 oseb je včeraj izgubilo življenje, mnogi pa so v kritičnem stanju, ko se je plavajoči pomol prevrnil v bangkoško reko Cao Praja. Ističasno je popustila tudi velika streha nad po-

molom, zaradi česar mnogi potniki niso mogli priplavati na površje in jih se pogrešajo. Nesreča se je pripetila v jutranjih urah, ko je bilo na pomolu kakih sto oseb, ki so čakale na trajekt,

da bi se odpeljale na delo ali v solo.

V bolnišnici Siriraj, kamor so odpeljali kakih 50 ponesrečenec, so zdravniki že sporočili, da so mnogi v kritičnem stanju in imajo malo možnosti, da bi preživeli, ker so ostali predolgo pod vodo. Policijski viri menijo, da so bile vse žrtve domačini, ki so se odpravljali na delo s trajektom, da bi se izognili nemogočemu prometu na ulicah in mostovih. V bolnišnico Siriraj, blizu zahodnega brega reke, kjer se je pripetila nesreča, je prispela množica obupanih sorodnikov, medtem ko so potapljači se več ur po nesreči iskali trupa žrtev. Doslej so jih potegnili iz vode precejšnje število, med temi tudi otroke v solskih uniformah.

Eden od preživelih, 55-letni bancni uslužbenec Pratan Ukong-sak, je izjavil, da je trenutek preden bi se plavajoči pomol prevrnil, vanj trečil trajekt, ki se je približal, da bi nanj prestopili potniki. Bangkoški guverner Krisda Arunvongse Na Ajudaja je izjavil, da so v zvezi z nesrečo odprli preiskavo, da bi ugotovili, ali je bilo na pomolu morda preveč ljudi. Marsikdo namreč trdi, da je bil včeraj promet na zahodnem bregu se bolj gost kot navadno, zato so mnogi sklenili iti v solo ali na delo s trajektom.

Za 18 ljudi je delo reševalcev bilo zaman (Telefoto AP)

AP/Alex Sibirny

ZAKAVKAZJE / ČEČENI?

Hud teroristični napad na ruski Budjonovsk

Zasedli telefonsko postajo, številna poslopja pa gorijo

MOSKVA - V južnoruskem Budjonovsku od včeraj divjajo spopadi, potem ko je skupina kakih 30 teroristov zasedla najprej telefonsko postajo tega mesteca v stavropolskem rajonu kakih 70 kilometrov od cecenske meje, nato se policijsko postajo in neko banko. Vesti so do skrajnosti pomanjkljive, ker so napadalci prekinili vse telefonske povezave s svetom. Kot kaže, so teroristi cecenski gverilci, ki so se v mesto pretihotapili z dvema tovornjakoma. Avtomatsko orožje in minometalce so poskrili v krste, del gverilcev se je prav tako skril v krste, saj so taki prevozi povsem običajni, odkar je izbruhnila vojna v Čeceniji,

tako da so brez težav presli številne cestne zapore.

Ruske varnostne sile so posegle z zamudo, saj jih je napad popolnoma presenetil. Zanesljivih podatkov o žrtvah ni, tiskovna agencija Itar-Tass je le sporočila da so napadalci na slepo streljali po ljudeh, da je mrtvih in ranjenih na desetine in da v tem mestu, ki šteje 60 tisoč prebivalcev, gorijo številne zgradbe. Napadalci so tudi sestrelili enega od helikopterjev ruskih varnostnih sil, v mestu pa vlada nepopisna panika.

Če bodo potrdili vest o cecenskem napadu, je to prvič, da si Dudajevi borci upajo v samostojno teroristično akcijo izven meja Čecenije.

GVINEJSKI ZALIV / ZARADI OKVARE NA MOTORJIH

Težave nigerijske potniške ladje

Kapitan v začetku ni hotel, da bi potnike premestili na ladje, ki so prišle na pomoč

LOME' (TOGO) - Nigerijski potniški ladji Princess Olaynka, ki ima na krovu 727 potnikov in 55 članov posadke, je po dveh dneh težav z motorji končno uspelo se zasidrati kakih 10 milj pred ganskim pristaniškim mestom Keto (180 milj vzhodno od Akre ob meji s Togom). Ladja je bila iz nigerijskega Lagosa namenjena v Liberijo. Ze po izplutju je imela težave z motorji, prejšnjo noč pa so motorji odpovedali in ladjo je začelo zanašati proti obali. Vreme je bilo namreč vse prej kot ugodno, saj je v Gvinejskem zalivu deževno obdobje na visku, nevihte pa si sledijo druga za drugo. Na pomoč so takoj priskočile ladje, ki so bile v bližini, a kot rečeno, je nigerijski

potniški ladji uspelo spustiti sidro, ko je prisla na plitveše morje pred izlivom reke Volte.

Kapitan ladje je vztrajal, da ne bo premestil svojih potnikov na ladje, ki so prehitale na pomoč, tako da je bila vsa zadeva skrajno sumljiva. Toliko bolj, ker je bila ladja namenjena v Liberijo, kjer divja državljanska vojna. Nigerijske oblasti so kasneje sporočile, da se na krovu nahajajo liberijski begunci, ki se vračajo v domovino, in skupina nigerijskih poslovnih nečest, ki naj bi bila namenjena v razne države zahodne Afrike. A tudi to ni razblinilo sumov, toliko bolj, ker so kot kaže včeraj na francoski ro-ro trajekt Roland Delmas vkrcali le del potnikov s Princess Olayinke. Iz bližnjega

Toga je že izplul vlačilec, ki bo sedaj poskušal Princess Olaynko povleči do Lomeja. Morda bodo tamkajšnje pristaniške oblasti končno razblinile sume, saj so nekateri včeraj trdili, da se na krovu nahajajo nigerijske mirovne sile, ali celo pripadniki kake liberijske oborožene frakcije.

Se najbolj verjetna pa je domneva, da je kapitan trmasto vztrajal pri svojem, ker ni hotel, da bi imela njegova broderska družba dodatne izdatke. Na premostitev dela potnikov je pristal sele, ko mu je bilo povsem jasno, da okvare ne bodo uspeli popraviti in da bodo potniki prej prispeli v Lome s francoskim trajektom in od tu nadlajevali plovbo z drugimi ladjami.

ZDA / ZARADI VELIKE KONKURENCE BURGER KINGA

Pri McDonaldsu prenavljajo tako jedilnik kot postrežbo

Od poletja bodo stranke naročale jedi z računalnikom

NEW YORK - Ime je nedvomno pomenljivo: operacija »Mac Attack«. To je nova strategija kralja hamburgerjev McDonaldsa, s katero želijo privabiti večje število strank in obenem ohraniti prednost na trgu, kjer je v 90. letih pritisk konkurence vse večji.

Največja veriga restavracij na svetu je sklenila presenetiti konkurenco in spremeniti tako jedilnik kot živila in postrežbo. Stranke bodo lahko izbirale med bolj kakovostnimi jedmi in poleg tega dobile tudi boljso postrežbo. V McDonaldsovih restavracijah bodo na primer uvedli računalnike, kjer bodo stranke naročale jedi, ki jih bodo dobile se bolj naglo kot doslej. Novost bodo preizkusili letos poleti, ko bodo tudi uvedli samopostrežbo za pijace.

Najpomembnejše novosti pa zadevajo seveda jedi. Klasična zemljica s slavnim hamburgerjem bo na primer odslej mehka in je

ne bo več treba prepeči. Okus novih obloženih kruhkov bo vseč tudi odraslim, zagotavljajo McDonaldsovi strokovnjaki, poleg tega pa bodo nove zemljice prihranile veliko dragocenega »časa« kuharjem. Hamburgerji, ki jih McDonaldsove restavracije sedaj dobivajo surove in zamrznjene in jih je treba sele skuhati, bodo že napol skuhani, tako da v njih ne bo škodljivih bakterij, ki se jih Američani bojijo kot kuge. Po istem načelu bodo tudi palacinke »pancakes«, ki jih servirajo zjutraj, dobivali že zamrznjene, medtem ko jih morajo sedaj pripravljati sproti. Poleg tega bodo v desetih socih McDonaldsovih restavracijah v Združenih državah Amerike sveža jajca zamenjali z pastoziranimi tekočimi jajci, ki jih že nekaj let uporabljajo pri McDonaldsovem največjem konkurentu Burger Kingu. To je seveda manj zamudno, poleg tega pa učinkuje pomirjevalno na ameriške stranke,

ki so obsedene s strahom pred bakterijami, ki se lahko nahajajo v svežih jajcih.

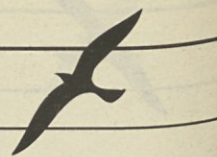
Operacija »Mac Attack« ni nastala po naključju, pač pa kot posledica ankete. Izšlo je, da ameriške stranke zelo cenijo ugodne cene McDonaldsovih restavracij, imajo pa nekaj pomislekov v zvezi z okusom hamburgerjev. Se več, prepričani so, da so hamburgerji verig Taco Bell in Burger King veliko okusnejši. Poleg tega je Burger King pričel uspešno reklamno kampanjo v sodelovanju z družbo Walt Disney, zaradi česar je McDonald's podpisal dogovor z družbo Reebok International in bo v prihodnje strankam delil milijone bonusev za ugoden nakup slavnih telovadnih copat in druge športne opreme. Vrh tega bo med strankami žrebal srečnejše, ki bodo nagrajeni s potovanjem na olimpijske igre v Atlanti leta 1996. Konkurenca je torej res najboljše jamstvo za kakovost uslug.

PARIZ / NAJŠIRŠE LETALO NA SVETU

Airbusov beluga

Na letališču Le Burget pri Parizu so predstavili tudi belugo evropskega konzorcija Airbus, ki je najširše letalo na svetu, s svojo obliko pa si res zasluži ime kita. (Telefoto AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA / NOVO ZAOSTROVANJE

Kopičenje vladnih sil skrbi tako Srbe kot ZN

Sačirbej pravi, da se Sarajevo pripravlja na obrambo, ne na osvoboditev

SARAJEVO (Reuter, telefoto: AP) - Bojazen, da utegne Bosno kmalu znova zajeti vojni požar najsijsih razsežnosti, se je po poročilih o kopičenju enot bosanskih vladnih sil pri Sarajevu se okrepila. Vse vpletene strani so posredno potrdile trditve predstavnikov ZN, ki so sporočili, da se je na območju Breze, približno 20 kilometrov severno od glavnega mesta, zbralo 30 tisoč pripadnikov vojske BiH, kar je najbolj množičen premik vojskarskih sil v zgodovini bosanske vojne. Mednarodna skupnost je upravičeno zaskrbljena, da utegne poskus nasilnega preboja srbskega obroča okrog bosanske prestolnice izničiti njena (zal precej jalova) mirovna prizadevanja.

V Bruslju je zasedal svet zveze Nato, ki je preučil končno različico načrta za evakuacijo modrih celad iz BiH. Po sestanku so predstavniki Nata sporočili, da zaradi nekaterih neresenih vprašanj - predvsem v zvezi z vodstvom operacije in vloge ZDA v njej - načrta niso formalno odobrili, to pa bodo storili »v nekaj tednih«.

Predstavniki britanskega zunanjega ministrstva Hogg je poudaril, da utegne umik ZN sprico blizajoče se ofenzive bosanske vojske zelo kmalu postati nujna.

V Sarajevu je predstavnik ZN Coward dejal, da bo Galijev odposlanec Akasi naredil vse, da bi prepričal vlado BiH, naj se zaenkrat odreče potezam, ki bi dodatno zaostrele položaj.

Na Dunaju je imel tiskovno konferenco bosanski zunanji minister Sačirbej, ki je Srbe obtožil, da so na demilitarizirano območje okrog Sarajeva namestili novo težko orožje. Pojasnil je, da je morala vladna vojska zato sprejeti »preventivne ukrepe«, ni pa želel potrditi (pa tudi ne zanikati) poročil o kopičenju bosanskih enot na tem območju. »Trenutno moramo biti pripravljeni predvsem na obrambo, ne na osvobajanje Sarajeva,« je dejal.

V blizini Pal se je sestal parlament bosanskih Srbov, ki je za zaprtimi vrati razpravljal o narascanju moči nasprotnika. Srbski viri so potrdili namigovanja, da je njihovo vodstvo precej bolj v skrbah zaradi pospešene oboroževanja in vse boljše usposobljenosti muslimansko-hrvaskih sil kot pa zaradi morebitnih akcij Nata in ZN. General Milošević, poveljnik srbskih enot, ki oblegajo Sarajevo, je opozoril, da se bodo njegove sile z vsemi sredstvi postavile po

robu sovražnikovi ofenzivi in nato presle v silovit protinapad.

Nova zaostritev na terenu je zasenčila olajšanje, ki je nastopilo po tem, ko so Srbi izpustili vse razen 14 zajetih pripadnikov ZN ter deblokirali opazovalne točke in skladišča orožja mirovnih sil. Predstavnik Unproforja Ivanko pa je poudaril, da Sr-

bi zadržujejo tudi 26 vojakov in opazovalcev, ki jih ni bilo na seznamu talcev, in da bo kriza končana sele, ko bodo na prostosti prav vsi. Unprofor bo verjetno kmalu praktično preskusil, koliko srbska stran spoštuje dogovor o svobodnem gibanju modrih celad, saj bo na svoje opazovalne točke in v skladišča poslal nove posadke.

Konferenca ZN o obnovi Sarajeva

DUNAJ - Po oceni posebnega odposlanca ZN za nekdanjo Jugoslavijo Jasusija Akasija so doslej propadli vsi načrti Združenih narodov za obnovo Sarajeva. To je včeraj na enodnevni konferenci ZN držav donatoric za obnovo bosanske prestolnice v svojem govoru poudaril Akasi in dodal, da pod sedanjimi pogoji ni mogoče govoriti o obnovi Sarajeva.

Ze četrte tovrstne konference so se udeležili predstavniki 28 držav donatoric, ki naj bi določili najpomembnejše naloge v zvezi z obnovo Sarajeva. Giorgio Giacomelli, generalni direktor dunajskega urada ZN, je v svojem govoru poudaril, da je mesto oblegano že 1142 dni, vendar po zaslugi ZN kljub »nenehnim napadom« delujejo nekatere sanitarne ustanove in telekomunikacijski sistemi. Bosanski minister za sodelovanje z Združenimi narodi Hasan Muratović je izjavil, da Sarajevčani ne smejo kloniti pred srbskim fašizmom in terorjem.

Lani maja je bil na prvi konferenci ZN o bosanski prestolnici sprejet »načrt obnove mesta«; po majski sta bili se dve konferenci na isto temo: junija v New Yorku in septembra na Dunaju.

AFP

BLIŽNJI VZHOD

Sveto mesto Jeruzalem buri duhove

Pogajanja med Izraelom in PLO spet ogrožajo vse pogostejši incidenti

Jeruzalem (Reuter) - Izraelski minister za notranje zadeve David Libaj bo vnovic razmisliš o ukazu za rušenje arabskih his v vzhodnem Jeruzalemu, za katere Izrael trdi, da so jih zgradili nezakonito. Ze v torek je bilo namreč v spopadih med Palestinci in policisti, ki so spremljali rusilno ekipo, ranjenih dvanajst oseb.

Tudi o tem sporu se bosta pogovarjala izraelski minister za okolje Josi Sarid in voditelj PLO Jaser Arafat, ki se bosta jutri srečala v Gazi. Glavna tema pogovora pa bo seveda širitev palestinske avtonomije na Zahodni breg, o kateri bi se morali spriti strani na celno sporazumeti do 1. julija. Vendar zaradi številnih incidentov Izrael ze poudarja, da ta datum ni zadnji rok.

Izraelski vojski so včeraj ubili Darvisa Abu Katla, nekdanjega palestinskega gverilca in voditelja Sokolov Fataha, in dva člana elitne enote

PLO, ki sta ga na avtonomno območje Gaze skušala prethotapiti iz Egipta. Predstavniki PLO so zanikali povezavo z incidentom in izrazili upanje, da ne bo vplival na bližnja pogajanja o razširitvi palestinske avtonomije.

Le nekaj kilometrov stran se je zgodil drug incident, ko je skupina Palestincev prek meje streljala na židovske stražarje. Ti so vrnili ogenj in ubili dve osebi. Pet oseb je bilo ranjenih tudi na Zahodnem bregu, potem ko je nezakoniti židovski priseljenec v izraelske policiste vrgel zažgano plastenko z bencinom. Policisti so moža, ki je tako protestiral proti razširitvi palestinske avtonomije na Zahodni breg, skušali prepričati, naj se izseli iz tuje hiše. Po nekaterih podatkih se je v prazne hiše na tem območju naselilo več sto židovskih skrajnežev, ki izjavljajo, da »rešujejo svojo zemljo pred teroristi«.

VARNOSTNI SVET ZDRUŽENIH NARODOV

Okrepitve za BiH spet sporne

NEW YORK - V ponedeljek se jasno začrtan načrt, po katerem naj bi varnostni svet naglo odločil o enoti za hitro posredovanje v Bosni in jo v nekaj tednih ali celo dneh namestil na vojnem območju, je v torek ze spodneslo: le nekaj ur pred načrtovanim glasovanjem se je najvišji gremij Združenih narodov tako sprl, da nihče več ne pričakuje odločitve v prihodnjih dneh. Kljub zagotovitom zahodnih diplomatov je bilo slišati tudi nekaj glasov, za katere je načrt ze preteklost.

Ruski veleposlanik v Združenih narodih Sergej V. Lavrov si vsekakor ni upal

navesti roka za morebitni sporazum. Tudi Britanci in Francozi, ki nameravajo v enoto z deset tisoč pripadniki prispevati največji delež, so se izognili napovedim, ceprav so v zadnjih dneh nenehno napovedovali hitro odločitev. Nova sporna točka je predvsem vprašanje stroškov in njihovih plačnikov. Kitajska je zahtevala opustitev pravnih pravzaprav ze odobrenega financiranja po ključu OZN.

Tudi druge države so hotele izvedeti vsaj približne podatke o stroških operacije, preden se bodo z dvigom rok v varnostnem svetu zavezale k visokim finančnim obveznostim. Zdelo se je ironično, da je spor o denarju sprožila prav Kitajska, ki bo za bosansko operacijo prispevala le 0,897 odstotka stroškov. Kmalu pa je postalo jasno, da tudi Rusija in Združene države Amerike nikakor niso pripravljene plačevati visokih zneskov za politične odločitve.

Poslanci Velike Britanije in Francije so namreč za ceno, da bodo svoje enote prepustili poveljstvu OZN, pri newyorskem centrali Združenih narodov dosegli privoli-

tev, da bo financiranje potekalo po ključu OZN. Namesnik generalnega sekretarja OZN Kofi Annan, zadolžen za zagotavljanje miru, je v to zlahka privolil, saj sistem financiranja njega in generalnega sekretariata v New Yorku ne obvezuje. Ameriška vlada, ki je zaradi visokih prispevkov Združenim narodom ze zdaj deležna kritik kongresa, se je hitro zamislila, kajti z 31,151-odstotnim deležem pri stroških operacije OZN v Bosni bi morali Američani kriti levji delež. V torek je bil njihov odziv v varnostnem svetu se enoten: »Se vedno smo za operacijo, vendar ne silimo v hitro odločitev.« To je bilo znamenje za ostale, da si lahko vzamejo čas. Rusi, ki bi morali prispevati 7,077 odstotka, se z načrtom tako ali tako niso strinjali, zato so se raje zavezali za rešitev, ki ne bi obremenila njihove blagajne. Francozi in Britanci bi Srbom sicer rade volje pokazali, da z njimi ni pametno zobati česenj, vendar za to nócejo plačati več kot ponavadi - 7,875 oziroma 6,567 odstotka. Nemci, ki so pri operaciji udeleženi z 8,987 odstotka, sicer veljajo za zanesljive plačnike. Ceprav ta mesec predsedujejo varnostnemu svetu, pa ne morejo izsiliti odločitve, saj bi bila ta povod za odločitev bonskega kabineta in parlamenta o udeležbi nemške vojske v tej operaciji.

Helmut Rätther / dpa

VOJNE IN OBOROŽEVANJE

Zmanjšanje števila vojaških spopadov

STEVE WEIZMAN / REUTER

STOCKHOLM - Po pisanju Mednarodnega raziskovalnega mirovnega instituta (SIPRI) je bilo lani po svetu manj vojn, vendar na Stari celini več, po zbranih podatkih pa so države namenile za oboroževanje tudi manj denarja. V letosnji številki glasila SIPRI piše, da je bilo lani po svetu 31 večjih spopadov, leta 1993 pa 33.

V vojno se tudi nista zapletli nobeni suvereni državi, tuje oborožene sile pa so posredovale v nekaterih večjih konfliktih v Armeniji, Azerbejdžanu, na ozemlju nekdanje Jugoslavije (na Hrvaškem in v Bosni), v Rusiji, Uzbekistanu in Tadžikistanu. Po razpadu Sovjetske zveze je prišlo do vnovičnega oživljanja nacionalističnih sil znotraj nekdanjih satelitskih držav, pa tudi v nekdanji Jugoslaviji.

»Zadnja leta narasča predvsem število spopadov v Evropi,« je zapisano v letopisu SIPRI, ki je po mnenju vojaških strokovnjakov nekaksen uradni dokument o svetovnih konfliktih in stopnji oboroževanja. Po zbranih podatkih se je proizvodnja stotih največjih proizvajalcev orožja na svetu - njena vrednost je bila leta 1993 ocenjena na 156 milijard dolarjev - v pri-

merjavi z letom 1992 znižala za približno šest odstotkov. Ce bi upoštevali tudi proizvodnjo manjših družb, bi se izkazalo, da je bila proizvodnja orožja se za nekaj odstotkov nižja. Rusija je v proračunu za leto 1994, ki je bil potrjen se le julija tega leta, za obrambne namene namenila približno osem milijard in pol dolarjev oziroma šest odstotkov bruto domačega proizvoda.

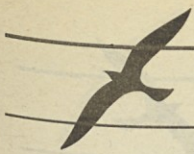
V poročilu švedskega instituta SIPRI je zapisano, da se je precej zmanjšala tudi proizvodnja jedrskega orožja; le Izrael in Indija se proizvajata plutonij v vojaške namene. Izrael naj bi imel po ocenah švedskih strokovnjakov na zalogi 440 kilogramov s plutonijem oplemenitenega orožja, Indija pa 350 kilogramov tovrstnega orožja. Na začetku letosnjega leta so imele države proizvajal-

ke jedrskega orožja skupaj dvajset tisoč jedrskih konic: Združene države Amerike približno osem tisoč, Skupnost neodvisnih držav nekaj manj kot 14500, Velika Britanija od 250 do tristo, Kitajska tristo in Francija petsto. Izrael o svoji jedrski oborožitvi ne daje nobenih informacij, vendar naj bi po ocenah strokovnjakov imel manj kot sto jedrskih konic.

Med letoma 1991 in 1994 se proizvodnja konvencionalnega orožja ni povečala. ZDA ga proizvedejo sicer manj, vendar se vedno 55 odstotkov vse svetovne proizvodnje. Med kupci orožja so na prvem mestu evropske države, ki kljub manjši proizvodnji orožja v državah nekdanjega Varšavskega pakta kupijo 31 odstotkov vse proizvodnje, na drugem mestu pa so s 24 odstotki države Bliznjega vzhoda. V poročilu SIPRI imata posebno mesto članici Severnoatlantske zveze Turčija in Grčija, ki »proizvajata precej konvencionalnega orožja«, vendar podatke skrbno skrivata.

Lani so v povprečju vse države precej oklestile vsote za oboroževanje, kar kažejo tako ameriški kot ruski podatki in tudi dokumenti držav članic Severnoatlantske zveze, zaradi skopih podatkov iz Kitajske in nekdanjih sovjetskih republik pa ni mogoče zatrditi, da se je proizvodnja orožja zmanjšala povsod po svetu. V omenjenem poročilu je poudarjeno, da se v nekaterih južnoazijskih državah kažejo prav nasprotna teznja:

»Indija in Pakistan sta med letoma 1992 in 1994 povečala izdatke za oboroževanje - Indija za dvanajst, Pakistan pa za 19,5 odstotka. Z razvojem gospodarstva na jugovzhodu Azije te države namenajo tudi več denarja za oborožitev,« je zapisano v poročilu. Izjema je le Kitajska, ki kljub gospodarskemu razvoju ni povečala proračuna za razvoj oborožitvene tehnologije in večjo proizvodnjo orožja, ugotavlja Eric Arnett, avtor clanka v letnem poročilu švedskega Mednarodnega raziskovalnega mirovnega instituta.

SREČANJE SEDMIH NAJBOGATEJŠIH DRŽAV SVETA (G-7) V KANADSKEM HALIFAXU

Okrepitev mednarodne finančne »ambulante«

Klub bogatih ne sme pozabiti, da ni več tako bogat kot je bi nekoč

NEW YORK - Klub G-7, najbogatejša sedmerica sveta, se je danes sestal v kanadskem Halifaxu na svojem obveznem romanju. Dvajsetletna zgodovina rednih srečanj državnikov iz ZDA, Japonske, Nemčije, Francije, Velike Britanije, Kanade in Italije sviri pred prevelikimi pričakovanji, saj tudi vrhovi G-7, kot vsi drugi politiki sveta, nadvse ljubijo slovesno govorjenje in lepozveneče resolucije.

Lani v Neaplju je na primer sedmerica obljubila institucionalni okvir za 21. stoletje. Zaradi finančnega razpada Mehike in nekaj spektakularnih bančnih prevar, ki so izbruhle po zadnjem srečanju, pa bodo morali celo uresniti vsaj delček obljubljenega, če nečejo, da vsi skupaj vstopimo v prihodnje stoletje sredi kaosa, finančne panike in propadanja držav.

Kot kažejo obrisi zaključne deklaracije iz Halifaxa, bo sedem velikih okrepilo Mednarodni denarni sklad. Mednarodnemu denarnemu skladu bodo podvojili blagajno, ki zdaj vsebuje 28 milijard dolarjev, in ga obo-

rozili z novimi pristojnostmi, da bo lahko od državnih birokracij zahteval več informacij o njihovem poslovanju in ukrepal, če bo kateri vendarle spodrsnilo na mehiki banani. Ko je lani decembra po večmesečnem prikrivanju svojega finančnega položaja bankrotirala Mehika in so mednarodni investitorji s pritiski na računalniške tipke bežali iz države, je Ciudad de Mexico zaradi regionalnih razlogov pomagal Washington. Ze Budimpesta ali celo Rim bi si težko nasla tak snega prijatelja, kaj se azijski ali afriški reveži! Mednarodni denarni sklad naj bi bil pravi naslov za

taksne težave. Ze sredi sedemdesetih let je pozabil na svoje prvotne naloge iz Bretton Woodsa po koncu druge svetovne vojne in na nadzorovanje trdnosti valutnih razmerij. Ko so valute tudi uradno začele plavati, je z veliko palico v roki, ki jo je v 80. letih izkusila tudi nekdanja Jugoslavija, silil države tretjega sveta k plačevanju dolgov. Zdaj pa naj bi reševal in učil tiste, ki jih zaradi neurejenosti blagajniških knjig kaznujejo zasebni finančni trgi.

Mednarodna ambulanta za mehiki sindrom je boljše kot nič, toda strokovnjaki že opozarjajo tudi na pomanjkljivosti. Finančna pomoč Mednarodnega denarnega sklada bo morda zazibala v lenobo države, ki bi sicer uredile svojo porabo in zmanjšale administrativno nadzorstvo nad gospodarstvom. Poleg tega, kdo je sploh G-7, da si upa predla-

gati drzne spremembe? Države iz kluba bogatih niso več tako zelo bogate kot nekoč. Pohvalijo se lahko samo se s polovico vsega svetovnega dohodka, na vrata pa jim trkajo nadebudne nove velesile 21. stoletja, predvsem države iz vzhodne Azije, ki rastejo dvakrat hitreje od drugih. Je sedmerica sploh še lahko vzor za boljše sodelovanje in gospodarjenje? Med Japonsko in ZDA pravkar divja spopad za dostop na trge, Evropa pa je sključena pod dvoštevlično nezaposlenostjo. V Halifaxu bodo zato evropski voditelji pozivali na vrhunsko srečanje, ki bi bilo posvečeno nezaposlenosti. Američani, ki so jih Evropejci oštevali ob 50 milijard dolarjev vrednem finančnem reševanju Mehike, pa bodo s tem dobili priložnost za majhno soljenje pameti. Prepričani so namreč, da je Evropa sama

kriva za svojo nezaposlenost, ker preveč omejuje proizvodnjo v obliki ljubosumnih nacionalnih meja, zajamčenih plač in velikodušnega socialnega varstva. Dokler mednarodno gospodarstvo cveti, se gre, opozarjajo strokovnjaki, toda v ZDA se potihoma že napoveduje nova gospodarska recesija, ki se bo preselila tudi drugam in - kot vedno - najbolj prizadela preveč regulirane družbe.

V Halifaxu bodo seveda govorili tudi o mednarodnih kriznih žariščih. Omenili bodo Bosno in Bliznjí vzhod, hvalili in grajali bodo neukrotljive Ruse, opozarjali na mednarodni kriminal in ekologijo. Toda to bodo samo opombe. Letosnje vrhunsko srečanje G-7 v Halifaxu bo dokaz več, da se svet še vedno vrti okrog denarja in se bo tudi v 21. stoletju.

Barbara Kramzar

KANADA / VAROVANJE VODITELJEV G-7

Mountyji so sedla zamenjali z ostrostrelskimi puškami

HALIFAX - Znameniti kanadski konjeniški policist (mounty) nekaj prihodnjih dni ne bo opravljal svojih dolžnosti v sedlu, ampak bo začasno postal ostrostrelec: na strehi bo skrbel za varnost udeležencev vrhunškega srečanja sedmihi najbogatejših držav na svetu. Nekateri policisti se bodo potapljali v hladnih vodah halifaskega pristanišča, nekateri pa preletavali nebo nad sedmimi »velicastnimi«.

Konjeniški policisti, ki so za red začeli skrbeti ob koncu prejšnjega stoletja se v obdobju divjega zahoda, bodo torej precej drugačni od svojih kolegov, ki jih obcučujejo turisti pred zgradbo parlamenta v Ottawi. Le nekaj članov Kraljeve konjeniške policije bo stalo v slavnostnih uniformah v Halifaxu, večina pa bo skrbela za varnost udeležencev vrhunškega srečanja G-7.

Za razliko od predhodnih tovrstnih srečanj, njihovega števila ni moč primerjati s številom varstnikov v mestih, kjer so se doslej srečevali voditelji sedmihi najbogatejših držav na svetu, saj ima Halifax samo 114 tisoč prebivalcev; le ameriški Williamsburg, kjer so se leta 1983 sestali predstavniki kluba G-7, ima manj prebivalcev kot Halifax.

To kanadsko pristanišče ima manj kot odstotek tokijskega prebivalstva, kjer so se voditelji najbogatejših držav sestali leta 1993, zato se tudi po številu kriminalnih in terorističnih dejanj ne more primerjati z vsemestimi. Inspektor Terry Elliot, ki je med 15. in 17. junijem zadolžen za varnost državnikov, sicer neče povedati točnega števila policistov, ki bodo razmesceni v mestu, vendar njihovega števila ni moč primerjati s številom ljudi, ki so varovali udeležence predhodnih srečanj v Tokiju ali Neaplju. Na Japonskem je bilo razmescenih 36 tisoč varstnikov in policistov, lani v Neaplju pa okrog pet tisoč. Elliot je povedal, da bodo kanadske oblasti za varnost skrbale s precej manjšim številom mozi, kot so leta

1988 na srečanju G-7 v Torontu, kjer je bilo v pripravljenosti štiri tisoč policistov.

V Halifaxu, prestolnici province Nova Scotia, je promet precej redkejši kot v večini vlemest in po Elliotovih zagotovilih doslej niso odkrili nobenih načrtov za kakršenkoli napad. Kljub temu je policija pozorna, predvsem zaradi bombnega atentata v sicer mirnem ameriskem mestu Oklahomi. Kmalu po tem dogodku je namreč eksplodirala ročna bomba v državnem uradu v bližnjem Prince Edward Islandu; storila se do danes niso odkrili, zaskrbljenost pa zbuja tudi podtaknjene plinske bombe na Japonskem.

Strokovnjaki za varnost upajo, da ne bo prišlo do nepotrebnega vznemirjenja udeležencev srečanja tako kot leta 1986, ko so se v Halifaxu sestali zunanji ministri držav članic Nata: Ameriske delegacije ni takrat nihče opozoril, da se vsak dan točno opoldne oglasi top v trdnjavi nad mestom - in ameriški varnostniki so bili takoj na svojih mestih. Državniki sedmihi najbogatejših držav se bodo sestali v stekleni palači, v kateri imajo svoje prostore borzni posredniki in advokati. Policija mora poskrbeti za varnost udeležencev srečanja tudi med njihovo potjo od vojaške baze, ki je na drugi strani halifaskega pristanišča, v roke pa si bodo segli na obali. Policisti na konjih, za katere velja izrek, da »vedno odkrijejo storilca«, so znani kot dobri varuhi, res pa je, da se vedno ne ve, kdo je v Montréalu podtaknil bombo v letalo družbe Air Indija natanko pred desetimi leti.

Kanadski policisti bodo morali predvsem paziti, da bo srečanje državnikov teklo kot »švicarska ura«, in da življenje meščanov ne bo moteno - prav nasprotno - užívali naj bi ob navzočnosti tujih gostov in se tudi udeležili različnih slovesnosti.

Randall Palmer / Reuter
Telefoto: AP

PISMO IZ ŠVICE

Politični klovn iz Ticina

ZVONE PETEK

ZÜRICH - Giuliano Bignasca tehta več kot 120 kilogramov. Dolgi, neurejeni strenasti lasje obdajajo na pol plesasto, mastno bikovsko glavo in mesnati podbradek se trese, ko predsednik Lega dei Ticinesi hripavo pluva po švicarski politiki in svojih političnih nasprotnikih. »Vado al massimo« - grem na vse, se je drl z balkona v luganski Via Monte Boglia, kjer ima njegova, po vzorcu italijanskih severnjakov oblikovana Lega dei Ticinesi, svoj separatistični headquarter. Komaj pet let je minilo, kar je Bignasca, prezadolženi gradbeni podjetnik in založnik zastonskega lista Mattino del domenica, ustanovil lego. Letos so mu volilci, naveličani starih, okorelih krščanskih strank, odprli vrata v kantonsko vlado in - sok za vso Švico - v bernski parlament. Z njim je, podobno kot Cicciolina z italijanskimi radikali, naredila politično kariero brezposelna pomožnica Sandy Balestra.

Urejena, umirjena in do vratu zapeta nemška Svica se je ob novici iz Ticina zgrozila. V bernski parlament bo prišel clovek, ki je še lani sedel v zaporu zaradi uživanja mamili, ki je s svojim milijonskim gradbenim imperijem utajil nemalo davkov, ki mu sodijo zaradi goljufij, prometnih prekrškov. Vec kot trideset tozb so mu napravili zaradi žalitve casti. Nic cudnega, saj grozi kolerični Bignasca svojim političnim nasprotnikom v javnosti s smrtjo,

na sodišču strelja okoli sebe z vodno pistolo in znane bernske politike po svojem časopisu zmerja z izrazi, kot so milo povedano posranci, riti ... Verjetno bo svoj show in besednjak uporabil tudi v Bernu. Ker so mu že vnaprej prepovedali, da bi prišel do besede na junijski seji, ko ga bodo inavgurirali kot poslanca, se seje ne misli udeležiti, pač pa bo svoj repertoar prihranil za julijsko zasedanje, ko bo prislo »njegovih pet minut«. Monotonim poročevalcem iz parlamenta prav gotovo ne bo dolgčas, po svoje pa se bodo morali potruditi tudi prevajalci, da bodo v trejezičnem parlamentu kos Bignascovemu besedanjaku.

Kravate ne misli nositi, je povedal že vnaprej, pa bi si jo okoli debelega vratu tudi težko zavezal. Zamisli, ki jih nosi s seboj iz italijanskega dela Švice, pa verjetno ne bodo vzradostile njegovih nemško govorečih kolegov. Bignasca želi namreč med drugim svobodno trgovinsko cono z Italijo, carino pa bi postavil kar pod Grotthard, na mejo z nemško Švico. Upati je samo, da bo v Bernu res prišel do besede, in da ga ne bodo cenzurirale televizijske kamere - tedaj utegne celo sivi TV-dnevnik postat zanimivejši. Cisto kot salo pa gromovnika iz Lugana le ne gre jemati. Konec koncev je za populističnega desničarskega skrajneža glasovalo kar dvajset odstotkov volilcev. Tudi klovní so lahko namreč nevami, zlasti politični.

PORTRET

Britanski premier Major se je sprl z evroskeptiki

LONDON - Britanski premier John Major se je v torek ostro spopadel z evroskeptiki Konservativne stranke, ki zahtevajo, naj Velika Britanija enkrat za vselej zavrne možnost oblikovanja enotne evropske denarne valute. V uro in pol dolgem in odkritem pogovoru v premierovi sobi je bilo izmenjanih več ostrih besed.

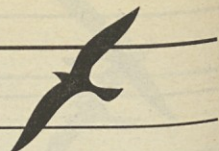
Sestdeset konservativcev, ki so izrazito protievropsko usmerjeni, je dalo Majorju jasno vedeti, da bodo se odločneje vztrajali pri protibruselskih nacelih. Eden od evroskeptikov je po devetdesetminutnem pogovoru z Majorjem izjavil, da se je premier približal njihovim nacelom, saj je izjavil, da bi ga lahko »pregovorili«, da bi nasprotoval enotni evropski valuti. »Gre za pomemben korak v našo smer, saj je Major izgovoril besedo 'pregovorljiv',« je izjavil John Carlisle.

Neki drug konservativec, prav tako član parlamenta in zagrižen evroskeptik, je pogovor z Majorjem drugače ocenil. Povedal je, da premier vztraja pri staliscu, da se lahko Britanci pozneje odločijo, ali bodo sprejeli enotno evropsko valuto, zato morajo zdaj dopustiti vse možnosti. Major je skusal razložiti, da bi bilo taktično nespametno, če bi imel na prihodnji konferenci o prihodnji podobi Evropske unije zavezane roke. Nicholas Budgen, ki je bil zaradi vztrajnega nasprotovanja Majorjevi evropski politiki izključen iz Konservativne stranke, je se dodal, da so bili pogovori med premierom in evroskeptiki odkriti, odprti, dolgocasi in ostri. Poudaril je, da so bili evroskeptiki nepopustljivi in odločni.

»Proti koncu sestanka so nekateri postali precej nesramni,« je izjavil Budgen in dodal, da je bil Major precej pragmatčen. »Dokazoval je, da sporazum o skupni denarni enoti ne bo nikoli dosežen, zakaj bi torej Evropejce zalil in naceloma nasprotoval pogovorom o tem vprašanju,« je izjavil Budgen. Norman Lamont je v pogovoru z Majorjem iz oči v oči - pred dvema letoma je bil odstavljen s položaja finančnega ministra - predsedniku vlade svetoval, naj se ne »obrača po vetru in naj ljudem ze zdaj dovoli presojeti o enotni valuti«.

Po splošnih ocenah je Lamot med najresnejšimi kandidati za najvišji položaj v Konservativni stranki, ki bo novembra izbirala novo vodstvo.

Alan Wheatley / Reuter

FRANCIJA / OBNOVITEV JEDRSKIH POSKUSOV V PACIFIKU

Nekatere države so že zamrznile odnose s Parizom

PARIZ (Reuter, telefoto: AP) - Francoski predsednik Jacques Chirac je v torek oznanil, da bo njegova država kljub ostremu nasprotovanju mednarodne skupnosti obnovila sporne jedrske poskuse v južnem Pacifiku. Poskuse, ki bodo zagotovili varnost in zanesljivost francoskega jedrskega arzenala, naj bi začeli izvajati že septembra, do maja prihodnje leto pa naj bi jih izvedli osem.

Chirac poudarja, da je Francija kljub neodvisni obrambni politiki se pripravljena sodelovati pri končni izdelavi mednarodne pogodbe o preprečevanju jedrskih poskusov, saj upa, da bo s tem pomirila me-

dnarodno skupnost, hkrati pa zadostila lastnemu obrambnemu interesu. Vendar protesti prihajajo od povsod.

Avstralija in Nova Zelandija sta takoj zamrznili vse vojaške vezi z Francijo. »Kar se dogaja zdaj, je aroganca evropske kolonialne sile,« je izjavil predsednik vlade Nove Zelandije Jim Bolger. »Kakor da so pozabili, da so v Pacifiku tudi samostojne države, katerih prebivalci želijo se naprej živeti na tem koncu sveta. Ne želimo jedrskih eksplozij pred domačim pragom. Če so Francozi tako navdušeni nad njimi, naj jih izvajajo doma,« je dejal in podprl odločitev domačih kupcev o bojkotu francoskih izdelkov.

Avstralci zatrjujejo, da gre za politično, ne vojaško odločitev, saj naj bi neogolisti po dolgih letih vladavine socialističnega predsednika zeleti dokazati neodvisnost Francije in svojo neodvisnost od Združenih držav. Menijo tudi, da je bilo skoraj 200 poskusov, kolikor jih je Francija v Pacifiku že izvedla, povsem dovolj za izdelavo nadomes-

tnih računalniških simulacij. Ostrim kritikam se je pridružil tudi Tokio, ki je zaradi kršitve moratorija na jedrske poskuse nedavno ustavil finančno pomoč Kijajski. Japonski zunanji minister Kono je francosko potezo označil za »resno izdajo zaupanja nejedrskih držav«. Francosko namerno obzalujejo tudi v Evropi. Doslej so se proti

francoski jedrski dejavnosti izrazile belgijska, avstrijska in norveška vlada. K vnovičnemu razmisleku je Pariz pozvalo tudi rusko zunanje ministrstvo, ki »ne more zanemariti negativnega vpliva načrtovane obnovitve jedrskih poskusov«.

Dovolj blag je bil le Washington, ki je zaradi Chiracove odločitve izrazil le obzalujevanje, hkrati pa upa,

da bo Pariz kljub kršitvi moratorija podprl dokončno prepoved jedrskih poskusov prihodnje leto. Chirac je zato takoj odpotoval v ZDA na pogovore s predsednikom Clintonom.

Na območje poskusov se pluje Mavrični bojovnik naravovarstvene organizacije Greenpeace, ki bo skušal preprečiti izvedbo »zločina proti okolju«.

OTOK DNEVA

Mururoa se potaplja

STOCKHOLM - Približno dva tisoč francoskih znanstvenikov, vojakov in civilistov, ki so se nastanili na idilicnem južnopacifiškem atolu Mururoa, se bo kmalu zbudilo iz otopelosti. V torek je namreč francoski predsednik Jacques Chirac napovedal nove jedrske poskuse. Prav na to čakajo že tri leta, odkar je Francija zadnjic razstrelila jedrsko bombo na njihovem otoku.

Cez atol, ki leži 1200 kilometrov severovzhodno od Tahiti, poteka le ena cesta, ki bo kmalu polna različnih vozil. Začele se bodo priprave za podzemni jedrski poskus ali poskuse, odvisno od moči eksplozij. Prvo atomsko napravo bodo razstrelili na 40 kilometrov oddaljenem sosejnjem atolu Fangataufa. Na enem od redkih obiskov novinarjev na Mururoi so znanstveniki priznali, da otok, ki je prevzel levji delež od 190 jedrskih eksplozij, ne bo zdržal novih poskusov. Večji del atola se je zaradi eksplozij

700 metrov globoko v kovinskem bazaltu že pogreznil pod vodo. Na Fangataufi je bilo teh eksplozij veliko manj, pa tudi stalnega prebivalstva nima, razen nekaj najredkejših vrst ptic na svetu.

Francoski znanstveniki zagotavljajo, da atola in morje, ki ju obkroža, niso onesnaženi z radioaktivnimi snovmi. Pripadniki tujske legije radi plavajo v azurno modri laguni, kjer ni morskih psov, pogosto pa se jim pridružijo tudi raziskovalci. Kljub zagotovitvam pa prebivalci ne morajo zanikati dejstva, da so koralni temelji Mururoe poškodovani in da se atol pogreza. Trdijo tudi, da ni možnosti, da bi iz votlin v globinah otoka uhajale radioaktivne snovi, vendar neodvisni znanstveniki dokazujejo, da se je to že zgodilo. Atomske bombe bodo iz Francije že prihodnji mesec prepeljali na Tahiti.

Simon Haydon / Reuter (Telefoto: AP)

NOVICE

Ruski vojski ni uspelo streči upora v Čečeniji

MOSKVA - Čečenski voditelj Dzohar Dudajev je kljub izgubi zadnjih dveh večjih oporišč včeraj svoje rojake pozval, naj nadaljujejo boj proti ruskim enotam. »Boj se ni končan, le nove oblike prevzema,« ga je citirala agencija Itar-Tass. Rusi so v torek zavzeli vasi Satoj in Nozaj-Jurt, vendar jim ni uspelo dokončno streči čečenskega upora. Posebna enota v gorah na jugu republike se naprej lovi Dudajeva in njegovega vojaškega poveljnika Aslana Maskadova. Po nekaterih vesteh naj bi bil čečenski voditelj ranjen v bitki pri Satoju. Ruski vojaški poveljnik v Čečeniji je sporočil, da so se uporniki razporedili v stiri skupine, v katerih bodo skušali začeti partizansko vojskovanje. Ruska vojska je že pred tem priznala, da je ranljiva za posamezne napade manjšega obsega tudi na območjih, ki so pod njenim nadzorom. Rusi so zasedli in okrepili mejne prelaze in tako upornikom preprečili umik v sosednje republike. V Moskvi se na skorajšnjo zmago ruskih enot že pripravlja nova čečenska administracija pod vodstvom Nikolaja Semjonova. Pričakujejo, da bodo nove parlamentarne volitve v Čečeniji že oktobra ali novembra. (Reuter)

Manever na območju nekdanje Sovjetske zveze

RIGA/RUKLA - Prvi manever Natovega programa Partnerstvo za mir v okviru nekdanje SZ se je začel v baltski republiki Litvi. Na manevru Amber Hope '95 (Jantarjevo upanje '95) sodelujejo Litva, Poljska in Danska. Praktični del vaj, ki bo trajal do nedelje, se je v sredo začel na poligonih v Rukli, ki je od glavnega mesta Vilne oddaljena približno 130 kilometrov. Tiskovna predstavnik litvanskega generalstaba v Rukli Jalanta Raudene je izjavila: »Manever ima za Litvo velik pomen, saj je udeležena tudi ena od članic Nata.« Poudarila je, da želi Litva s povabilom Poljski s sosednjo državo izboljšati odnose. Poljska namreč že od proglastitve neodvisnosti avgusta leta 1991 Litvo obtožuje, da poljski manjšini, ki steje približno sedem odstotkov litvanskega prebivalstva, krati pravice. »Skupaj s Poljsko bi radi zgladili pot do polnopravnega članstva v Natu,« je dejala Raudenova. Na vajah sodeluje 170 vojakov. Na manevru Jantarjevo upanje sodelujejo tudi opazovalci baltskih sosed Estonije in Latvije. (dpa)

Srbska represija na Kosovu

PRISTINA - V najnovejšem poročilu pristinskega odbora za varstvo človekovih pravic in svobostin je zapisano, da je srbska policija letos maja ubila tri Albance, s 726 je fizično obračunavala, med njimi tudi s 16 mladoletniki in osmimi ženskami, 291 pa jih je priprla. Od leta 1990 do danes so na Kosovu ubili 110 Albancev. Nenehna represija pospešuje izseljevanje Albancev s Kosova in njihovo iskanje političnega zatočišča na Zahodu. Po najnovejših podatkih albanskih strokovnjakov je med letoma 1990 in 1994 Kosovo zapustilo 340.700 kosovskih Albancev in iskalo politično zatočišče na Zahodu. Ocenjujejo tudi, da se je po letu 1994 število izseljenih že približalo 400 tisoč, kar pomeni, da je Kosovo doslej zapustila že petina albanskega prebivalstva. (B. S.)

NEMČIJA

Bojkot Shellovih bencinskih črpalk

BONN (AFP) - Včeraj so neznanci streljali na plakat, obesen na Shellovi bencinski crpalki v kraju Moerfelden-Walldorfen na zahodu Nemčije. Čedalje glasnejši so tudi pozivi k bojkotu te naftne družbe, ki namerava v morje potopiti naftno ploščad Brent Spar.

Odločitev britanske in nizozemske družbe Shell, da bo ploščad potopila, ne razstavila, je naletela na oster odziv v Nemčiji, kjer so organizirali pravo kampanjo, v kateri ljudem predlagajo, naj ne tocijo bencina na Shellovih crpalkah.

Pobudnik »protishellovskega« razpoloženja je gibanje Greenpeace; njegov predstavnik Christian Bussau je povedal, da bodo člani gibanja skušali preprečiti potopitev ploščadi. Neka ladja naravovarstvenikov sledi ploščadi, ki iz Severnega morja pluje proti Atlantiku, kjer naj bi jo potopili. Po podatkih Greenpeaca je na ogromni, 65 tisoč ton težki ploščadi več kot 130 ton strupenih snovi, za katere družba Shell trdi, da bi le »neznatno« vplivali na naravno okolje. Gibanje Greenpeace dobiva čedalje večjo podporo, saj je včeraj tretja najmočnejša nemška stranka - Zveza 90/Zeleni - začela kampanjo pod naslovom »Če potrebujete gorivo, ne točite pri Shellu«. Nemsko ekološko gibanje Bund je celo zagrozilo, da bo »spravilo Shell na kolena«. Večina politikov zahteva takojšnje posredovanje nemške vlade, ki naj bi odredila bojkot 209 podjetij, v katerih ima Shell delež. Nemška ministrica za okolje Angela Merkel je včeraj izjavila, da pravno proti Shellu ni mogoče ukrepati, družbi pa je svetovala, naj spremeni svojo odločitev.

ILIRSKA BISTRICA / LESONITOVA EKOLOŠKA SANACIJA

Za čisto okolje

Zastavljeni cilji ekološke sanacije so za zdaj še na papirju

K precejšnji onesnaženosti mesta Ilirska Bistrica je poleg nekdanje Tovarne organskih kislin svoj delež prispevala tudi tovarna Lesonit. Čedalje večje zahteve po čisti industriji pa so tudi v tem podjetju privedle do ekološkega načina razmisljanja.

Sanacijska studija, ki je pred letom dni nastala v ljubljanskem Hidroinženirju v sodelovanju s strokovnjaki IEM - Industrijske energetike Ljubljana in Lesonitovimi strokovnjaki, predvideva, da bo tovarna zastavljene ekološke cilje dosegla do leta 2000. Zanje naj bi po grobih ocenah porabila sedem milijonov mark. Prednost bodo dali odpravljanju onesnaževanja vode, ki je najbolj kritično.

Zaenkrat so zastavljeni cilji in ukrepi ekološke sanacije proizvodnje se na papirju, vendar odločitev o načinu sanacije in nakupu

opreme ne kaže sprejemati na vrat na nos, saj se tehnologije v svetu zelo hitro spreminjajo, pravi vodja razvojno-tehničnega sektorja Egon Bratož. Lani so denimo nekaj tednov preizkusili pilotsko čistilno napravo nizozemske firme Nijhuis, ki je dala kar zadovoljive rezultate pri čiščenju tehnoloških odpadnih voda, vendar bi bilo treba vodo, ki bi prihajala iz nje, se biološko očistiti v komunalni čistilni napravi. »Drugi razlog, ki nas je dokončno odvrnil od nakupa te naprave, pa je ugotovitev, da s spremembo tehnologije čiščenja lesnih

sekancev (pri izpiranju vlaknenih plošč namreč nastaja večji del odpadnih voda) z mokrega na suhi postopek odpadnih voda niti ne bi bilo. Sele ko bomo imeli dovolj zagotovil o omenjenem postopku, se bomo zanj odločili,« pojasnjuje Bratož in dodaja, da je tudi cena te rešitve bistveno nižja od omenjene čistilne naprave. Kljub temu pa bi del odpadnih voda se vedno morali sanirati na drug način. Gre za postopek uparjanja, o čemer se že pogovarjajo s proizvajalci.

Naslednja naloga ekološke studije je odstranitev odlagališča lesnih odpadkov, ki se nahaja dobesedno na dvorišču tovarniških zgradb. Izcedne vode pronicačo v vodne vire, vendar je stopnja tega one-

snaženja po besedah Bratoža dosti nižja od onesnaževanja s tehnološkimi odpadki. Sanacija odlagališča bo mogoča z gradnjo kotlarne, v kateri bi sežigali mokre in manjvredne lesne ostanke (te zdaj odlagajo na odlagališče, kjer gnijejo). S sežiganjem bi dobili se dodaten energetski vir, hkrati pa bi v dobrih petih letih očistili neugledno smetišče lesnih odpadkov pred svojim pragom. Idejna studija te rešitve bo nared čez dober mesec, financira pa jo avstrijska vlada v okviru projekta ekološke pomoči sosednjim državam.

Ceprav bistriški Lesonit najbolj ogroža vode, pa se njihova studija loteva tudi zraka, ki ga onesnažujejo s prekomernimi emisijami prahu iz dimnikov in cirkonov ter zveplovim dio-

ksidom iz kotlarne. Stare kotle, v katerih zdaj sežigajo suhe lesne odpadke, ki nastajajo pri proizvodnji, bodo zamenjali z novimi, delno kurjenje z mazutom, ki je potrebno zaradi premajhne količine odpadkov, pa bodo nadomestili z ekološko neoporecnim plinom. S tem pa onesnaževanja zraka se ne bodo popolnoma odpravili. Čaka jih namreč še uvedba tehnologije, ki ne bo več spušcala v zrak formaldehidov, vendar gre za dolgoročno rešitev, saj je tovrstna tehnologija se v povojih. Z uresničenjem vseh nastetih programov bi se v Lesonitu znebili slovesa največjega onesnaževalca okolja, zlasti vode, na Bistrskem in širšem območju.

Mateja Godejsa

Tridnevna čistilna akcija v reki Vipavi

NOVA GORICA - Pobudo za čistilno akcijo v reki Vipavi, ki bo konec prihodnjega tedna (od 23. do 25. junija) potekala v občinah Nova Gorica in Miren-Kostanjevica, sta dala Potapljaško društvo Nova Gorica in KS Renče. Je le ena od akcij, ki jih izvajajo novogoriški potapljači.

Potapljaško društvo bo letos staro petnajst let. Ustanovili so ga na pobudo civilne zaščite, da bi lahko posredovali v primeru nesreč. Do danes se je v društvu za potapljače usposobilo več kot 200 ljudi, aktivnih potapljačev pa je v društvu 46. Z leti se je dejavnost razširila. V okrilju društva deluje več sekcij (podvodno fotografiranje, hitrostno plavanje, ekologija, rekreativno potapljanje). Organizirali so že nekaj uspešnih nastopov in tekmovanj, na primer prvo državno prvenstvo v podvodnem fo-

tografiranju v Piranu, tekmovanje v podvodnem streljanju v tarče, mednarodni spust po reki Soci od solkanke hidroelektrarne do Podgore (Italija) itd. Sodelovanje v čistilni akciji Vipava 95 ne bo njihova prva tovrstna naloga. Sodelovali so že v podobnih akcijah v Kopru in Piranu, kjer so čistili morsko dno - takrat je padla tudi ideja o zgraditvi umetnega podvodnega grebena, v katerem naj bi se naselile ribe in druge morske živali - ter v Novem mestu, kjer so pomagali čistiti reko Krko. Za letos med številnimi nalogami načrtujejo tudi ekstremne potope v Krnskem in Divjem jezeru.

Da so potapljači tudi domiselni in se znajo svoji dejavnosti primerno sprostiti, priča vsakoletni božični potop v reko Vipavo. Takrat pod vodo okrasijo božično drevesce. Letošnji božični potop bo sredi decembra. (V. C.)

STANJEL / TRADICIONALNA KULTURNA PRIREDITEV

Poletni grajski večeri

V kraški vasi Stanjel z znamenito kraško arhitekturo se to soboto pričenejo že 11. tradicionalni poletni grajski večeri. Tokrat bo na kulturni prireditvi nastopilo pet glasbenih in geldlaških skupin oziroma solistov iz domovine in tujine. Na otvoritveni slovesnosti, ki se bo začela ob 21. uri, bo nastopil oktet Deseti brat iz Ljubljane. V juniju mesecu bo sledila se glasbena in gledališka predstava. Učenci sezanske glasbene sole, ki je praznovala 40 let svojega obstoja, se bodo tudi letos predstavili na zaključ-

cem koncertu, ki bo 23. junija z začetkom ob 20. uri. V primeru slabega vremena bo koncert v kulturnem domu v Kobjegli. Prosvetno društvo iz Standreza se bo 30. junija predstavilo s komedijo avtorja Janeza Povšeta Kandidiraj le kandidiraj v režiji Novogoričana Emila Aberska. Zaključek letošnjih grajskih večerov, ki jih tudi tokrat prireja domače Turistično društvo, bo 26. avgusta ob 21. uri, ko se bo s samostojnim koncertom predstavila francoska pianistka Veronique Thual Chauvel. (O. K. S.)

VIPAVA / PROMETNA VARNOST

(Ne)varna magistralka smrti?

Odgovornih razen policije in notranjega ministrstva pa od nikoder

Na »magistralki smrti« pod ukrajinskim tovornjakom umrli mladi dekletki konec prejšnjega tedna sta bili le še dodatna vzpodbuda vipavske občinske uprave, ki je sklicala pogovor na to temo. Zal pa se ga ni razen predstavnikov ministrstva za notranje zadeve in policije udeležila vrsta odgovornih ljudi z drugih ministrstev, Darsa in Družbe za državne ceste. Le v navzočnosti vseh omenjenih bi lahko dal pogovor učinkovit odgovor o tem, kaj storiti.

Na območju UNZ Nova Gorica je letos do tega dne v prometnih nesrečah umrlo dvanajst oseb, od tega devet na območju občin Ajdovščina in Vipava. Tragičen obračun magistralk Razdrto - Nova Gorica znaša osem življenj. Skoraj polovica nesreč se zgodi zaradi neprimerno hitrosti, vsaki peti pa botruje alkohol. Neustrezna in pomanjkljiva zakonodaja, nedisciplinarnost in nestrpnost dodatno pogojujejo stanje. Zelo je povečana go-

stota prometa zaradi tovornih vozil in tranzita, tudi takšnega z nevarnimi snovmi; v petih mesecih letos je le v Vrtojbi prestopilo mejo 284 tovorov te vrste. Skoraj cinicno se zdi podatek, da se na Zahodu pripiše cestam kot vzroku za prometne nezgode v osemnajstih, pri nas pa le v kakih dveh odstotkih primerov.

Policija glede na tehnične in kadrovske možnosti stori vse za večjo prometno varnost na magistralki. Kljub temu so učinki premajhni, so ugotavljali domačini in predlagali takojšnje in tudi dolgoročne ukrepe: poostren policijski nadzor, tehnični nadzor vozil, ureditev posebne signalizacije za tovornjake pred spustom na Vipavsko na Razdrtem, ureditev zakonodaje o prometni varnosti, prevozih nevarnih snovi, redno vzdrževanja cestniš ter prepoved vožnje neustrezno opremljenim vozilom skozi državo in drugo.

Artur Lipovž

NOVICE

O proračunu

SEZANA - Današnja seja občinskega sveta ima le tri točke. Glavna, o kateri se bo zagotovo vnela dolga razprava, je predlog odloka občinskega proračuna. Občinski svetniki se bodo k delu usedli popoldne ob 16. uri. (V. C.)

Nova Gorica ob del imena?

NOVA GORICA - Na prvem rednem občnem zboru Goriskega foruma - bil je prejšnji petek - so predlagali, da naj bi mesto Nova Gorica opustilo prirednik nova in se imenovalo le Gorica. Nestrinjanje s takšnim predlogom so že sporočili prizadeti Goricani onkraj državne meje. (V. C.)

Zadolžili se bodo

KANAL - Na zadnji seji občinskega sveta so že skoraj sprejeli letošnji proračun, ki ga je pripravil župan Zoran Madon. Ker se bo vanj nateklo za približno deset milijonov premalo denarja, so se svetniki odločili najeti posojilo. Potem ko bo narejenih se nekaj manjših popravkov, bodo proračun najverjetneje sprejeli do konca tega meseca. (V. C.)

Stranke o Lipici

SEZANA - Z negotovim položajem Konjerejsko-turističnega centra Lipica - znani so koraki, ki jih je občina storila nedavno - se zdaj ukvarjajo tudi v strankarskih vrstah. Zveza za Primorsko je župana in vodstvo občine pozvala, naj se občina takoj loti ustanovitve javnega zavoda KTC Lipica. O finančnih bremenih pa ZZZP meni, naj sežanska občina takoj opozori pristojne v državi o ne- vzdržnem položaju. Zapisali so tudi, da naj bi denar od lipiške igralnice ostal v občini, ne pa da se seli v Ljubljano, saj je bila ta igralnica (podružnica Casinoja Portorož) ustanovljena prav zato, da bi pripomogla k vzdrževanju konjske crede. Če tega ne namerava početi, je bolje, da zapre svoja vrata. (V. C.)

Podobe trga

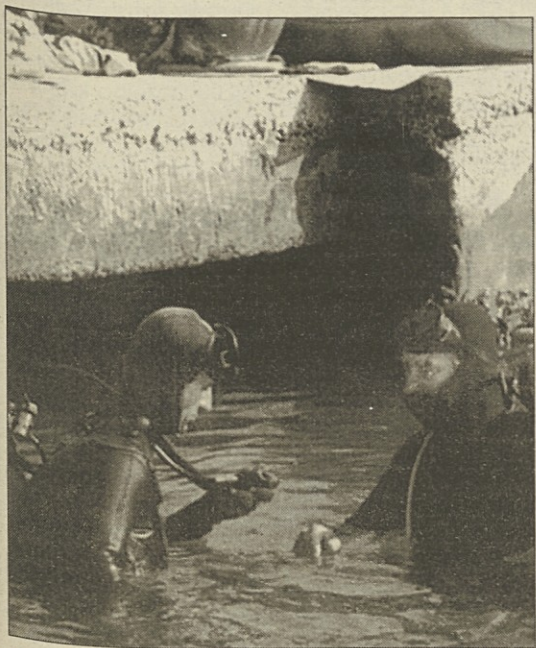
TOLMIN - Potem, ko so na osrednjem tolminskem trgu 1. maja postavili mestno fontano - tam je namreč stala do druge svetovne vojne - in jo prejšnji teden predali njenemu namenu, so v tolminski knjižnici Cirila Kosmaka na ogled fotografije taistega trga, kakršen je bil v preteklosti. Razstava »Podobe trga pred drugo vojno« bo odprta do 31. avgusta. (V. C.)

Od ponedeljka bo treba plačati parkiranje v Portorožu

PIRAN - S ponedeljkom, 19. junija, naj bi ob portoroški dvopasovnici začeli pobirati parkirnin. Pobiranje parkirnine je bilo napovedano že za 1. junij, vendar odlok, objavljen v uradnih glasilih, ni bil ustrezno napisan, zato so ga morali dopolniti. Piranski župan Franko Fičur je povedal, da bo popravljeni odlok izšel v četrtek. Piransko Okolje, izvajalec del, bo do ponedeljka izrisalo nova parkirna mesta in parkirnišče opretilo z ustreznimi tablam, čakajo pa jih tudi mukotrni pogovori s hotelirji in stanovalci ob dvopasovnici, ki bi radi parkirali brezplačno ali vsaj ceneje. Kot je znano, bo za uro parkiranja treba odšteti sto tolarjev. Uvedba parkirnine seveda deli javnost na dva dela. Eni se z njo strinjajo, drugi ji ogorčeno nasprotujejo. Župan, ki je pobudnik projekta, se brani z dejstvom, da naj bi morali vozniki ob Bohinjskem in Blejskem jezeru za uro parkiranja odšteti kar 800 do tisoč tolarjev. Župan je se povedal, da bodo za pobiranje parkirnine zaposlili 21 sezonskih delavcev, brzkone studentov, ki bodo delali v dveh izmenah, podnevi in ponoči. Do ponedeljka je torej dovolj časa za seznanitev občanov z novostjo sredi Portoroža. (A. Zn.)

Vodovod dvakrat dražji od njegove načrtovane vrednosti

CERKNICA - Predračunska vrednost gradnje dva in pol kilometra dolgega vodovoda v Dobcu je znašala približno štiri milijone, končna vrednost naložbe pa se je povzpela na približno 12 milijonov tolarjev. Do takšne razlike med proračunsko in končno vrednostjo vodovoda je prislo predvsem zaradi izredno trdega terena, kar se je pokazalo sele pri izkopu trase, res pa je tudi, da so strokovne službe precej nerealno ocenile predračunsko vrednost naložbe. Potem ko so cerkniški svetniki na zadnji seji sveta slišali omenjeno obrazložitev in pojasnilo, so sklenili, da bodo iz občinskega proračuna krajevni skupnosti Begunje odobrili skoraj 3, 3 milijona tolarjev za dokončanje vodovoda v vasi Dobec. Svetniki pa so v razpravi le opozorili, da bi morali v prihodnje zagotoviti strokovni nadzor nad izvajanjem naložb oziroma objaviti razpis zanje. Opozorili so, da poleg omenjenih 3, 3 milijona tolarjev za ta vodovod iz občinske blagajne ne bodo odobrili niti tolarja več. Hkrati pa so predlagali, naj krajeva skupnost Begunje in ustrezne občinske službe pripravijo natančno finančno poročilo o gradnji vaškega vodovoda. (M. G.)

Novogoriški potapljači so zelo dejavni (Foto: BOBO)

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.30	Dnevnik in nan. Očetov pes, 10.00 dnevnik TG1
10.05	Film: Il nipote picchiatello (kom., ZDA '55, i. J. Lewis, D. Martin), vmes (11.00) dnevnik
11.50	Variete: Vabilo k mizi - Tutti a tavola
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Kviz: Sala giochi
15.00	TV film: Quei trentasei gradini (dram., It. '84, 6.)
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: destino di un' imperatrice (Avstrija '57, i. R. Schneider, K. Böhm)
22.45	Dnevnik
22.50	Aktualno: Berlusconi in Prodi - Dve Italiji (2. del)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Aktualni tednik TG1 Almanah
0.40	Danes v Parlamentu

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave, 7.00 Tisoc umetnin
8.00	Otroski variete, vmes nan. in risanke
9.55	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik, 12.00 TG2 33
12.10	Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, zdravje in vreme
14.00	Otroski variete: Quante storie Disney!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Nan.: Komisar Navarro
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Serenio variabile
18.45	Nan.: Dvojni obraz pravice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Missione nel deserto (dram., ZDA '90, i. N. Cassavetes, E. Douglas)
22.25	Kronika v živo: Pod vulkanom, 23.30 dnevnik, 24.00 Pregled tiska in vreme
0.15	SPort: kosarka, Italija-Rusija, 1.20 nogomet

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik
8.30	Oddaje Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci, itd.
11.15	Fantastica Mente, 11.50 Asino d'oro
12.00	Dnevnik, delo, okolje
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Nan.: Vita da strega
13.25	Dok.: Zenske v glasbi
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Sport: smučanje na vodi, golf, judo, kolesarstvo
16.30	Argo, 16.45 Parlatto semplice, 17.45 Kultura News, 18.00 dok.
18.45	Vidvere, vreme, dnevnik, izdelne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Film: Un medico, un uomo (dram., '92, i. W. Hurt, C. Lahti)
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Debata o zdravstvu
23.55	Glasba: Pred premiero
0.30	Pregled tiska in vreme

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes nad. 9.15 Il disprezzo, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.10	Nad.: Sentieri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdona mi, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Ispettore Brannigan, la morte segue la tua ombra (krim., ZDA-VB '75, i. J. Wayne)
22.50	Film: Inferno (srh., It. '80, r. D. Argento, i. L. McCloskey, I. Miracle), vmes (23.30) dnevnik
0.555	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.00	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Varieteja: Complotto di famiglia, 15.25 Scene da un matrimonio
16.00	Otroski variete: nanizanke in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Viva Napoli (vodita Mike Bongiorno, Mara Venier)
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio, Referendum, 12.40 Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Beverly Hills
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Nan.: Baywatch
22.40	TV film: Ice (krim., ZDA '94, r. B. Yeaton, i. T. Lords, Z. Gallighan)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani
2.00	Nan.: Kung Fu
3.00	Film: La dotoressa del distretto militare (kom.)

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.15
20.30	Dogodki in odmevi
20.30	Rioni alla ribalta
22.45	Film: Uomini contro

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20
16.00	Dnevnik, 13.30 Sport
16.00	Variete: Tappeto volante
19.30	Variete: T.r.i.b.u.
20.35	Film: Il Paradiso può attendere (kom., ZDA '78)
0.40	Film: L'Ascensore

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

10.25	Čarodejev klobuk, 3/5 del otroške nadaljevanke
10.35	O. J.: Tat koles
10.45	Odkrivanje zemlje, ponovitev 5/26 dela ameriške izobraževalne serije
11.15	Po domače, ponovitev
13.00	Poročila
15.55	Zgodbe iz malega mesta, ponovitev 1/3 dela finske drame
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Živ zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Štiri v vrsto, igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme sport
20.05	Komisar Rex, 11/15 del avstrijske nadaljevanke
21.05	Tednik
21.45	Kronika Lutke '95
22.10	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.30	Žarišče
22.50	Poslovna borza
23.05	Sova
23.05	Večen sanjac, 23/28 del ameriške nanizanke
23.35	Imeti ali ne imeti
23.35	Novo življenje, 2/16 del ameriške nadaljevanke
23.35	Prihrani zadnji ples zame, 2. del

SLOVENIJA 2

13.55	Kosarka NBA, posnetek: Houston - Orlando
15.25	Kinoteka: Ciklus filmov J. Arnolda: Posast iz crne lagune, ameriški (ch) film
16.40	V vrtincu, ponovitev
17.25	Sova, ponovitev
18.45	Ze veste
19.05	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.15	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Večerni gost: Prof. Dušica Kunaver
21.05	Umetniški večer: Mahabharata, 6., zadnji del angleske nadaljevanke
22.05	Oci kritike
23.05	Ciklus filmov Andreja Tarkovskega: Solaris, 1. del ruskega filma

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Sedem velicastnih, ponovitev
11.35	Dance session, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
17.25	Spot tedna, A-shop
17.40	UNPATO, ponovitev
18.00	Magnetoskop, glasba
18.45	A-shop
19.00	Vreme
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 448. del
20.00	Magnetoskop
20.30	Pred poroto, 47. del
20.55	Vreme
21.00	Hotel Oklahoma, ameriška melodrama
22.35	Paris, ponovitev 7. dela
23.25	Kino, kino, kino
00.15	Klasična video glava, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
16.15	»Bersaglio«, v studiu Silvano Sau
17.15	Leteči zdravniki, TV nanizanka
18.00	Slovenski program: Otok mrtvih ptic, dokumentarna oddaja
18.30	Zamejski portreti
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Medicina danes: Plastična kirurgija
20.00	Euronews
20.30	»Meridiani«, aktualna tema
21.30	Odpri strani, oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
21.50	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Nataša Melon
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke, zabavno-glasbena oddaja

ORF Avstrija 1

06.05	Otroski program
14.35	Sidekicks, ameriški akcijski film, 1992
14.35	Režija: Aaron Norris
14.35	Igrajo: Jonathan Brandis, Chuck Norris in drugi
16.05	Misek Feivel na divjem zahodu, ameriška risanka
17.20	Štiri pesti proti Riu, italijanska komedija, 1984
17.20	Režija: E. B. Clucher
17.20	Igrajo: Bud Spencer, Terence Hill in drugi
19.00	Pri Huxtablovih
19.00	Od vrat do vrat
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	V daljni deželi, ameriški film, 1992
20.15	Režija: Ron Howard
20.15	Igrajo: Tom Cruise, Nicole Kidman, Robert Prosky in drugi
22.30	V cast Stevena Spielberga
00.00	Cas v sliki
00.05	Zbogom policist, francoska kriminalka, 1975
00.05	Režija: Pierre Granier-Deferre
01.35	Mrtvi angeli ne lazejo, ponovitev
03.05	Boj velikarov, ponovitev
04.55	Oddelek S: Kdor dvakrat umre, je resnično mrtev, ponovitev

ORF Avstrija 2

10.55	Dama s kamelijami, ameriški film, 1985
10.55	Režija: Desmond Davis
10.55	Igrajo: Greta Scacchi, Colin Frith in drugi
12.35	Carovnik, nemški kratki film
13.00	Cas v sliki
13.10	Angel na zemlji, nemška komedija, 1959
14.35	V prijetni družbi, ameriška komedija, 1960
16.25	Zupnik iz Kirchfelda, nemški domacijski film
18.00	Na poti po Avstriji
18.25	Kristjan v času
18.30	Slika Avstrije
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.45	Sport
20.15	Zveneca Avstrija
21.15	Kuharski mojstri
21.20	Zgodbe vsakdanjega življenja
22.10	Cas v sliki 2
22.20	Krizarji
23.10	Knevinja s Cythere
01.10	Pogledi od strani
01.10	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobro došli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Danny razlaga sanje; 8.40 Prireditve; 8.45 Radio Most; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.05 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldne; 14.00 Kulture drobne; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroč stol; 19.30 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska glasba.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Slovensčina; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simf. RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Literarni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Koledar; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije; 9.45 Od otroštva do mladosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr. 22.30 Četrtek koncert.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Spoznajmo Cankarjev dom; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Magic eye; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Studentski progr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prieski berluzjaki; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Preklop; 14.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.00 OF (24 ur-info, Joculator); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: Mark Anthony Tumage; 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure: Heavy Les Wanted!!!

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v naših rokah; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri ta knjiga: Nemirne stopinje skozi srce (T. Rojc, podaja S. Boninsegna); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Koroska poje: MPZ SPD Bilka; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulture diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; MePZ Obala, Ljubljanski madrigalisti; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji in šansonjeji; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10 - 19.00 (Nismo dobili programa).

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKE '95

danes, 15. junija,
ob 10. uri: KOMISIJA ZA VZGOJO PROFESIONALNIH LUTKARJEV (LGL, Podstreha);
ob 10. uri: ZMAJCEK, LGL, (Dvorni trg);
ob 10.30: KAM PA KAM KOZLE, Gledališče ZO-OM, (Dvorni trg);
ob 11. uri: LUTKE NA OBISKU, LGL (Cevljarski most);
ob 16. uri: KALIF STORK, Bolgarija (Sentjakobsko gledališče);
ob 16. uri: L'OPERA DI PULCINELLA, Italija (Atrij Gledališkega muzeja);
ob 16.30 uri: MRAKAVY STERN, Češka (GLEJ);
ob 17. uri: OTROSKI ŽIV ZAV, Pred LGL;
ob 17. uri: GREMO K BABICI, LGL (Grad Snežnik);
ob 18. uri: PARADISE NOW, Nemčija (LGL, Veliki oder);
ob 18. uri: SREČNO STA ZIVELA DO KONCA ŽVLJENJA, Italija (CD, Kosovelova dvorana);
ob 18. uri: STIRI ZGODBE IZ PAPIRJA, Francija (MGL);
ob 19. uri: KALIF STORK, Bolgarija (Sentjakobsko gledališče);
ob 19. uri: SHEPHERD BOY IS THE KING, Estonija (Atrij Gledališkega muzeja);
ob 20. uri: ZVEZDICA ZASPANKA, LG Jože Penog (Kinoteka); ob 21.30: POHUJŠANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI, Prager Teater (Grad Otočec);
ob 22. uri: PARADISE NOW, Nemčija (LGL, Veliki oder);
ob 22.30: STIRI ZGODBE IZ PAPIRJA, Francija (MGL);
ob 23. uri: IME NA KONCU JEZIKA, LGL (LGL, Tunnel);
ob 24. uri: PLAY SHAKESPEARE, Italija (Atrij gledališkega muzeja);

KUD FRANCE PRESEREN,
tel.: 061/332-288

Danes, 15. junija, ob 21. uri: ANDREJ ROZA ROZMAN v gledaliski detektivki RUPERT MAROVT.
V petek, 16. junija, ob 21. uri: ZIJAH SOKOLOVIC - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC.
V soboto, 17. junija, ZIJAH SOKOLOVIC - CABARES, CABAREL.

MGL, tel.: 061/210-852

V petek, 16. junija, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma red V in izven. Predstava bo se v soboto, 17. junija, ob 20. uri, za abonma vikend in izven.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 15. junija, ob 19.30: J. B. P. Moliere - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma cetrtek in izven. Predstava bo se v soboto, 17. junija, ob 19.30, za izven.

GALERIJA KAPELICA, Kersnikova 4
Danes, 15. junija, ob 21. uri: monodrama BOJANA BITEZNIKA BOCKA - TAKO JE GOVORIL ZLA-TAUSTA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

Danes, 15. junija, ob 20. uri: R. Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven in konto.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/221-206

V petek, 16. junija, Mali oder ob 21. uri: CABARET UNPLUGGED - SKAKAFCI ODSTEKANO, za abonente in izven.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V petek, 16. junija, Stara dvorana ob 19.30: G. Rossini - SEVILJSKI BRIVEC.

KRIŽANKE

V torek, 20. junija, ob 21. uri:
SE NISMO ZE NEKJE VIDELI?

Večer z Rade Serbedzijo
in njegovima gostoma Juretom Ivanušičem in Danilom Serbedzijo.

Sodelujejo se: Radko Polić, Mia Znidarič, Lado Leskovar, Miha Jazbišek, Sasa Olenjuk, Sarajevska naveza.

Predstava bo se: 16. junija v Izoli, 17. junija v Celju in 22. junija v Mariboru.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Danes, 15. t. m., ob 20.30 (red F) opera G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore).

Ponovitve: v soboto, 17.6., ob 17. uri (red S), v nedeljo, 18.6., ob 17. uri (red G) ter v torek, 20.6., ob 20.30 (red H).
Predprodaja vstopnic in rezervacije so v teku pri blagajni dvorane Tripovich: 9-12, 16-19.

Od 4. julija do 13. avgusta bo na sporedu Mednarodni festival operete 1995.

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti: v ponedeljek, 19. t. m., ob 20.30, klavirski recital Roustema Saitkoulova.
Pprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripovich: 9-12, 16-19.

Gledališče Miela

V ponedeljek, 19. t. m., ob 21. uri gostovanje gledališke skupine Compagnia dell'Albero z

delom Carla Emilia Gadda »La cognizione del dolore«. Rezija Lorenzo Salvetti. Nastopa Gigi Angelillo.
Predstave bodo trajale do sobote, 24. t. m.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 15. t. m., ob 16.30 do 19.00 Simpozij »Evropske akademije« iz Gorice. Simpozij se bo nadaljeval še jutri, 16. t. m., ob 9. do 16. ure ter v soboto, 17. t. m., ob 14.30 do 18.00. V petek, 23. t. m., ob 18.30 »Pajk's show«. Prireditelj Kulturni dom.

nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v anglescini.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V torek, 20. junija, ob 20. uri: svečanost ob 110. obletnici rojstva akademika MILANA VIDMARJA.

V sredo, 21. junija, ob 10. uri: strokovno srečanje VIDMARJEV DAN ob 110. obletnici rojstva akademika MILANA VIDMARJA.

CANKARJEV DOM

V petek, 16. in v soboto, 17. junija, MEDNARODNI SEMINAR WORLD PRESS PHOTO.

HOTEL UNION, Miklošičeva 1

Danes, 15. junija, Modra dvorana ob 10. uri: INTERNET - NOVI JAVNI MEDIJ?

CELJE

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

V sredo, 21. junija, ob 18. uri: predavanje ANDREJA STUDNA - Stanovati v mestu.

MARIBOR

Danes, 15. junija, ob 19. uri: Mali oder - KABINET PROF. SEDMAKA, gosta sta BORUT in INKO HANZIC. Zadnjic v sezoni!

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V petek, 16. junija, Portoroška cerkev ob 20.30: koncert DEKLISKEGA PEVSKEGA ZBORA iz Göteborga (Švedska).

V soboto, 17. junija, Tartinijev trg ob 19. uri: KVINTET LE VIRTUOSE VENEZIANE v tipičnih beneskih kostumih.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gregorčičeva dvorana: KD Ivan Trinko in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm pri-

rejšajo danes, 15. t. m., ob 18. uri predstavitev kritične bibliografije Roberta Dapita »Beneska Slovenija - Jezik in kultura - Rezija ter Nadiza«.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 15., in v petek, 16. junija, ob 19.30: KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri abonma I in II.

NOVA GORICA

MARCUS BAR

FESTIVAL GLASBE '95

Danes, 15. junija, ob 22. uri: ISTRSKI MUZIKANTJE in STELLA RAMBISAL CHIWESHE.

V petek, 16. junija, ob 22. uri: koncert SOUL FINGERS in OCHO RIOS.

V soboto, 17. junija, ob 22. uri: koncert

DRUGA GODBA do 17. junija

danes, 15. junija,

SAVRINSKE PUPE EN RAGACONI, (Istra, Slovenija).

SKOJI (Korčula, Hrvaska).

TAVAGANA (Korzika, Francija).

Križanke, ob 20. uri.

v soboto, 17. junija

TOTO LA MOMPOSINA (Kolumbija).

Križanke, ob 20. uri.

GLAUCCO VENIER TRIO in BOSKO PETROVIC & BP CLUB ALL STARS.

PORTOROŽ

V petek, 16. junija, Zupnijska cerkev ob 20.30: koncert DEKLISKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ GÖTEBORGA (Švedska).

PTUJ

Danes, 15. junija, Grajsko dvorišče ob 20. uri: koncert VLADA KRESLINA in BELTINSKE BANDE.

NO BORDER JAM FESTIVAL v petek, 16. junija, ob 16. uri grajsko dvorišče ORMOZ

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

Marjetica Potrč: Zvočna fasada
Cankarjeva 11

do 16. junija, ob vsaki polni uri

»Zid«, ki je ze leta navzoč v kiparskih projektih Marjetice Potrč, je tokrat postal zvočna kulisa. Zid je ločnica med osnovnimi dihotomijami kot so zunaj/notri, zasebno/javno, polno/prazno. Tokrat projekt podaja te dihotomije skozi uporabo zvoka. Na fasadi stavbe bosta pritrjena zvočnika. Vsako polno uro bosta v prostor ulice predvajala zvoke korakov, pogovora, ptičjega petja, dežja, pumpanja vode, zavijanja vetru... To so zvoki iz notranjosti in zunanosti hiše, ki so vtisnjeni v njen spomin.

P.A.R.A.S.I.T.E. Muzej sodobnih umetnosti: Kralji ulice, 2. dejanje

27 plakatnih mest po Ljubljani do 25. junija

Akcija Kralji ulice izpostavlja ob-sceno, tisto kar je v strukturi mesta neprestano navzoče, vendar običajno prezrto. Zasnovana je kot neposredna, aktivna komunikacija med mimoidočimi in protagonisti, ki predstavljajo rob in simptom mesta. Po fazi konceptualne priprave, ki jo sestavljajo razgovori, fotografiranje, označevanje lokacij, sledi ulično plakatiranje z motivi fragmentov teles izbranih protagonistov. V tretjem dejanju akcije se bodo predstavili protagonisti sami. S podpisom posebne pogodbe bodo za nekaj dni, za nekaj ur, stopili v vlogo živega, aktivnega »monumenta« na ulici. Avtor projekta in direktor P.A.R.A.S.I.T.E. Muzeja sodobnih umetnosti je Tadej Pogacar.

Marko Kovacic: Stolovid

Restavracija Una (Zaloška 31), Gostilna Rogovilec (Dunajska 370), Krčma pod gankom (Celovska 43), Gostilna pri Gorjancu (Trzaska 330), Okrepčevalnica Krimček (Orlova 1) do 30. junija

Stolovid je projekt sestavljen iz petih stolovskulptur, ki stojijo ob mizah v petih, nekdanj furmanskih gostilnah ob petih vpadnicah v Ljubljano. Stoli nadomestajo običajne gostilniške stole in imajo poleg umetniške tudi uporabno funkcijo. Igra med tema dvema funkcijama se zgosti na sredini sedala, kjer je vložena optična naprava-magična skrinjica, ki v gledanje ponuja tisto, kar je običajnemu pogledu skrito. S tem, ko obiskovalec uporabi stol - se nanj usede, hkrati prekrije skrinjico in prekine umetniški prizor.

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je do 2. julija na ogled fotografska razstava CHRISTOPHA DONNETA.

Razstava svetovne novinarske fotografije je na ogled do 5. julija.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava lutk SILVANA OMERZUJA je na ogled do 29. junija.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Retrospektivna razstava RIKA DEBENJAKA bo na ogled do 26. junija.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

Razstava del ZVONKE SIMČIČ in MATEJE SEVER je na ogled do 27. junija.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Razstava grafik 1935-1995 LOJZETA SPACALA je na ogled do 31. avgusta.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava STIRI BARVE NEBA je na ogled do 30. junija.

GALERIJA ZDSLJ, Komenskega 8

Razstava grafik DANIELA DEMŠARJA je na ogled do 14. julija.

ARBORETUM - VOLČJI POTOK

Razstava akrilnih reliefov LIDIJE ASTE je na ogled do 25. junija.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava Prostor za pripoved ERICHA PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 2

Razstava grafik CRTOMIRJA FRELIHA je na ogled do 30. junija.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstava likovnih del STANETA JARMA je na ogled do 4. julija.

RIBNICA

GALERIJA MIKLOVA HISA, Seskova 7

Danes, 15. junija, bo ob 19. uri otvoritev grafik ZORE STANIČ. Razstava bo na ogled se do 5. julija.

BEGUNJE

GALERIJA AVSENIK

Danes, 15. junija, bo ob 18. uri otvoritev razstave slik DORE PLEŠTENJAK in DOMNA SLANE.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna

Do 16.6. razstavlja svoje akvarele in kolaže Giovanna Ericani. Urnik: od torka do petka 9-13, 15-19.

Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945« (urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30). V galeriji Tergesteo pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).

Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Jurica.

Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Maurizio Maier.

Peterlinova dvorana-UL. Donizetti 3: Danes, 15. t.m., odprtje razstave del slikarke Marte Kunaver. Predstavlja jo bo Marusa Avgustin. Na otvoritvi bo zapel sekstet »Musica noster amor«.

Laboratorij P - Park Sv. Ivana

Do 17. t. m. bo na ogled razstava Petre Simoncic.

Galerija Le Caveau: do 17. t. m. razstavlja Davide Di Donato.

GORICA

Kulturni dom: do 20 t.m., je na ogled fotografska razstava »Benečija v miru in vojni«.

ŠPETER SLOVENOV

Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak dan, razen ob nedeljah, razstava ikon. Urnik: 17-19.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: Do 18.6. je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella Hisa umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrč, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Rubina.

MENJALNIŠKI TEČAJI

14. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,50	81,95	11,47	11,66	6,80	7,25
A banka Koper	81,35	81,95	11,38	11,66	6,76	7,24
A banka Nova Gorica	81,40	81,85	11,44	11,65	6,73	7,23
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,50	81,95	11,50	11,70	6,95	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,25
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,43	81,85	11,32	11,58	6,91	7,15
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,60	81,85	11,52	11,61	6,80	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,90	7,20
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,80	81,84	11,55	11,57	7,05	7,08
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,75	81,78	11,56	11,58	7,04	7,08
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,50	81,85	11,51	11,60	6,80	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,58	6,80	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,58	6,80	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,55	81,85	11,51	11,60	6,80	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,58	6,80	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,58	6,93	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,51	11,60	6,80	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,00	11,40	11,75	6,70	7,25
* Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,40	81,85	11,36	11,56	6,92	7,10
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,55	81,90	11,51	11,65	6,85	7,10
Poštna banka Slovenije	79,30	81,80	10,70	11,60	6,27	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,68	81,73	11,57	11,59	7,00	7,04
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,60	81,85	11,46	11,59	6,90	7,05
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,55	81,90	11,55	11,65	6,85	7,25
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,65	81,85	11,55	11,57	6,85	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,80	82,00	11,30	11,71	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,55	81,79	11,52	11,57	6,94	7,03
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,50	81,80	11,54	11,65	6,90	7,25
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,60	81,90	11,55	11,65	6,80	7,25
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,70	11,56	11,66	7,00	7,35
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,70	81,95	11,50	11,69	6,80	7,15
SKB d.d.,***	81,15	81,85	11,35	11,73	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741						
SZKB d.d. Ljubljana	81,58	81,90	11,47	11,63	6,84	7,25
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,20	82,00	11,40	11,65	6,80	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,73	81,77	11,55	11,57	7,02	7,07

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mlinica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

14. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1627,00	1694,00	
nemška marka	1155,00	1204,00	
francoski frank	329,00	342,00	
holandski gulden	1031,00	1073,00	
belgijski frank	56,20	58,50	
funt sterling	2597,00	2703,00	
irski sterling	2653,00	2762,00	
danska krona	296,00	308,00	
grška dramma	7,10	7,40	
kanadski dolar	1178,00	1226,00	
japonski jen	19,20	20,00	
švicarski frank	1397,00	1454,00	
avstrijski šiling	164,70	170,70	
norveška krona	260,00	270,00	
švedska krona	224,00	234,00	
portugalski escudo	11,00	11,40	
španska peseta	13,30	13,90	
avstralski dolar	1174,00	1222,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

14. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1637,00	1682,00	
nemška marka	1164,00	1184,00	
francoski frank	330,00	340,00	
holandski gulden	1035,00	1053,00	
belgijski frank	56,40	57,60	
funt sterling	2607,00	2677,00	
irski sterling	2660,00	2745,00	
danska krona	297,00	305,00	
grška dramma	7,20	7,80	
kanadski dolar	1183,00	1218,00	
švicarski frank	1410,00	1440,00	
avstrijski šiling	164,70	168,70	
slovenski tolar	13,60	14,40	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

31. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,60	14,40
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM		v DEM	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 15. 6. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 81,37 81,57
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost **TERMINSKEGA** nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 112 z dne 14. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 15. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,2182	82,4656	82,7130
Avstrija	040	šiling	100	1153,1951	1156,6651	1160,1351
Belgija	056	frank	100	394,7834	395,9713	397,1592
Kanada	124	dolar	1	82,6561	82,9048	83,1535
Danska	208	krona	100	2080,2274	2086,4869	2096,7464
Finska	246	marka	100	2649,6484	2657,6213	2665,5942
Francija	250	frank	100	2308,8230	2315,7703	2322,7176
Nemčija	280	marka	100	8108,1000	8133,5005	8157,9010
Grčija	300	grd	100	—	50,3382	50,4892
Irski	372	funt	1	—	186,5012	187,0607
Italija	380	lira	100	6,9357	6,9566	6,9775
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,9980	—
Japonska	392	jen	100	135,2598	135,6668	136,0738
Nizozemska	528	gulden	100	7246,4539	7268,2587	7290,0635
Norveška	578	krona	100	1824,7908	1830,2816	1835,7724
Portugalska	620	escudo	100	77,1338	77,3659	77,5980
Švedska	752	krona	100	1572,5978	1577,3298	1582,0618
Švica	756	frank	100	9827,4183	9856,9893	9886,5603
Velika Britanija	826	funt sterling	1	182,4953	183,0444	183,5935
ZDA	840	dolar	1	114,1356	114,4790	114,8224
Evropska unija	955	ECU	1	149,8846	150,3356	150,7866
Španija	995	peseta	100	93,6844	93,9663	94,2482

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 15. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	838.970	802.438	1.641.408
112	98.7023%	94.4045%	96.5534%		170.000	83.897	80.244	164.141

Tečajnica borznega trga

št.: 109 Datum: 14. 6. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	popravn	ponaša	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(45.93)	11.500	21-	14.6.	11.530	12.090	11.500	11.500	12
PRB	1.000	(6.6.94)	13.748	14	14.6.	13.500	13.600	13.750	13.500	55.678
SAL	500	7/29.8.94	20.005	96-	14.6.	19.860	19.970	20.120	19.830	9.203
SKBR	458	(16.5.94)	30.372	154-	14.6.	29.960	30.050	31.500	29.900	8.355
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4.(31.12.94)	99,6	08	14.6.	99,6	99,9	99,8	99,4	26.927
RSO2	9,5	8.(1.10.94)	104,0A	05	14.6.	104,0	104,1	104,1	104,0	31.948
RSO3	5,0	3.(30.11.94)	84,0	02	14.6.	84,0	85,3	84,0	84,0	
RS11	7,0	4.(15.1.95)	91,0		7.6.	87,6	93,0			
RSL1D	8,0	4.(31.12.94)	98,0	68	14.6.	97,9	100,0	98,6	97,9	350
RSL2D	9,5	8.(1.10.94)	102,0		13.6.	102,1				
SKB1	10,0	4.(1.11.94)	97,5	22	14.6.	97,2	97,5	97,5	97,0	1.810
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.480	61-	14.6.	10.700	11.380	11.480	11.480	57
DAD	10.000	(1.6.94)	115.287	18	14.6.	115.050	115.700	117.500	114.650	11.759
FMD		(8)	12.533	442-	14.6.	13.429	14.000		12.500	
GPGR			15.200		15.5.	13.800	15.300			
HMER			9.100A	97	14.6.	8.960	9.000	9.100	9.100	1.274
MKZ	218	(30.3.93)	3.901	249-	14.6.	3.836	3.908	3.990	3.835	1.966
NKR	4.000	(8/10.6.94)	712,6	287-	14.6.	717,0	728,0	717,0	711,0	931
TCTR		(5)	712,6	287-	14.6.	717,0	728,0	717,0	711,0	931
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	31.722	580-	14.6.	31.200	31.900	31.900	31.120	1.332
PFNP			29.902	33-	14.6.	29.600	30.000	30.010	29.700	2.721
RGSP		(6)	819,1	552-	14.6.	635,0	659,0	654,0	617,0	751
UBKP			6.400	765-	14.6.	8.520	9.500	8.400	8.400	8
VIP			40.900		31.5.	40.900	41.500			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEX	12,0	4.(1.11.94)	98,7		29.5.	96,2				
OZG	11,0	4.(1.1.95)								
PCE	12,0	6.(1.12.94)								
PLJ	12,0	7.(1.1.95)	99,5		12.6.	99,0				
PGO	10,0	1.(1.6.94)	98,5	02	14.6.	98,4	98,9	98,6	98,5	798
RSGS1	10,0	4.(1.6.94)	28,5	125	14.6.	28,1	38,0	28,5	27,1	294

BUDIMPEŠTA / ZASEDANJE MOK

Bo Samaranch predsednik še v naslednjem tisočletju?

BUDIMPEŠTA (STA/dpa/AP) - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch je zaprosil MOK, da preuči možnost spremembe pravila o starostni omejitvi, ki velja za vodenje te svetovne krovne športne organizacije. Samaranch, ki je predsednik MOK od leta 1980, bi moral po veljavnih pravilih organizacije junija letos z dopolnjenim petinsedemdesetim letom starosti zaprositi za upokojeitev.

Izvršni komite MOK je že odločil, za bo na danesnji seji MOK v Budimpešti ponudil članom MOK v odločanje več možnosti: da obdržijo sedanje starostno omejitve, ali pa da izberejo eno izmed treh možnosti: da se starostna omejitve odpravi za vse člane MOK, samo za predsednika, ali pa da se ta meja dvigne na 78. leto starosti. Samaranchu, ki sicer uradno se ni napovedal kandidature za četrti mandat predsednika, se tretji mandat izteče leta 1997. Ob koncu četrtega obdobja vodenja MOK bi napolnil 81 let. Če bi se starostna meja popolnoma odpravila, lahko Samaranch postane praktično dosmrtni predsednik. Odločitev bo znana po tajnem glasovanju, zanjo pa je potrebna dvetretjinska večina. Samaranch, nekdanji španski diplomat in bankir, je sedmi predsednik MOK. Doslej sta bila najdlje na čelu organizacije Francoz Pierre de Coubertin v letih med 1896 in 1925 ter American Avery Brundage med letoma 1952 in 1972).

TENIS / DAVISOV POKAL

Spor o prizorišču polfinala med Rusijo in Nemčijo prerašča v državno afero

Rusi hočejo po vsej sili igrati v Sočiju

čprav je ITF njihov predlog zavrnila z utemeljitvijo, da Soci nima ustrezne infrastrukture, zato ne ustreza kot prizorišče za tako pomembno tekmovanje.

Ze prejšnji teden pa sta Jevgenij Kafelnikov in Andrej Česnokov (na sliki AP) na odprtem prvenstvu Francije zagrozila ruski zvezi, da v primeru, če tekma ne bo v Sociju, ne bosta igrala za reprezentanco. Zaradi zaostrenih odnosov z najboljšima igralcema so ruska prizadevanja razumljiva. Posebej se za Soci poteguje Kafelnikov, ki je v tem mestu doma. Po informacijah iz Moskve pa odločitev ITF ni vsek tudi ruskemu predsedniku Jelcinu. Ta vidi v ravnanju ITF diskriminacijo Rusije in zagovarja rusko »samoodlobo« o prireditelju. Jelcin zagovarja Soci tudi iz notranjepolitičnih razlogov.

Veliko vlogo v sporu med ITF in Rusijo igra tudi Samir Tarpišev. Teniski partner Borisa Jelcina je bil lani presenetljivo izvoljen v MOK, poznalci pa menijo, da se zato lahko zahvali le Jelcinu, ki je posredoval pri predstniku MOK Juanu Antoniu Samaranchu. Tarpišev je v Jelcinovi vladi najprej postal minister za sport, na lanskem ekipnem svetovnem pokalu v Düsseldorfu pa je bil trener ruskega moštva. Ni znano, ali bo Tarpišev sodeloval na pogovorih med Smirnovom in Tobienom, Rusi pa imajo v rokavu še eno pomembno karto. Vse glasnejše so govorice, da bodo, če bo tekma v Moski, proti Stichu in Beckerju nastopili z mladinsko vrsto.

BUDIMPEŠTA (dpa) - Spor o prizorišču letošnjega polfinala Davisovega pokala v tenisu med Rusijo in Nemčijo (22. do 24. september) bo v Rusiji očitno prerasel v državno afero. V Budimpešti so se včeraj potrdile govorice iz Pariza, da se bosta v soboto v madžarski prestolnici zaradi spora sestala predsednik Mednarodne teniske zveze (ITF) Avstralec Brian Tobien in predsednik ruskega olimpijskega komiteja Vitalij Smirnov. Smirnov, eden od starih podpredsednikov Mednarodnega olimpijskega komiteja, v Budimpešti sodeluje na 104. generalni skupščini MOK.

Cilj Smirnova, ki se mu v soboto izteče redni mandat pri MOK, je, da pregovori Tobiena, da se polfinala iz Moskve preseli v Soci. Rusi se vedno vztrajajo pri črnemorskem letovišču,

car Alex Zülle s sekundno prednostjo pred rojakom Tonyjem Romingerjem.

Na splošno so v včerajšnji etapi, ki ni bila preveč razburljiva, za nekaj živahnosti poskrbeli Italijani, ki so poskušali z nekaj pobegi, do odločitve pa je prišlo približno stiri kilometre pred ciljem, kjer je prva četverica napadla in zdržala do cilja.

Danes bo na sporedu 3. etapa od Vispa do Ženeve, ki je dolga 206 kilometrov. Dirka se bo zaključila 22. junija s ciljem v Zürichu.

KOLESTARSTVO / DIRKA PO ŠVICI

V 2. etapi slavje Italijanov Švicar Zülle še naprej vodi

VISP - V prvi etapi kolesarske dirke po Švici so Svicarji zabeležili trojno zmago, v drugi, od Bellinzona do Vispa (201 km), pa so jim še bolj odločno odgovorili Italijani. Giorgio Furlan je bil namreč v sprintu najmočnejši, za njim pa so se na naslednjih mestih zvrstili njegovi rojaki Davide Rebellin, Gilberto Simoni, Andrea Peron in Lombardi, ki je v cilj pripeljal na celu večje skupine, v kateri so bili tudi vsi najboljši. V skupni uvrstitvi ni prišlo do sprememb in na vrhu je še naprej Svi-

NOGOMET / DANES POLFINALE SVETOVNEGA PRVENSTVA ZA ŽENSKE

V boju za finale Norveška z ZDA, Nemčija pa s Kitajsko

GÄVLE (dpa) - Na Svedskem se končuje svetovno prvenstvo v nogometu za ženske. V četrtfinalnih srečanjih je enajstmetrovkah premagala Švedsko, bronasto z zadnjega SP, s 4:3, (1:1, 1:1, 1:0). ZDA je ugnala Japonsko s 4:0 (3:0), Norveška Dansko s 3:1 (1:0), evropske prvakinja Nemke pa Anglijo s 3:0 (1:0). V današnjih polfinalnih dvobojih se bodo pomerile branilke naslova prvakinja Amerikanke in Norvežanke ter nogometasice Nemčije in Kitajske.

Tekma med Amerikankami in Norvežankami bo ponovitev finala SP leta 1991 na Kitajskem, kjer so naslov prvakinj osvojile Amerikanke, ki so z dve-

ma zadetkoma Michaelle Akers slavile z 2:1. Akersova velja za eno najboljših nogometasice na svetu. Na zadnji tekmi proti Japonski zaradi lažje poškodbe ni igrala, ker trener Tonny DiCiccio ni hotel preveč tvegati. Prvi zadetek za ZDA je v četrtfinalu po osmih minutah dosegla Kristine Lilly, ki ima rekordnih 94 nastopov v dresu reprezentance, v katerih je dosegla 36 zadetkov. Njenega gola z 32 metrov po streli z levega s prostega udarca se ne bi sramovali niti najboljši moški kolegi.

Vratarka Japonske Junka Ozawa zoge, ki je poletela prek živega zidu, ni mogla ubraniti. Izidi: četrtfinale - Hel-singborg: Kitajska - Švedska 1:1 (1:1, 1:0) po podaljsku, 4:3 po 11 me-

Prizor s tekme med Dansko in Norveško (AP)

trovkah; Gävle: ZDA - Japonska 4:0 (3:0); Karlstad: Norveška - Danska 3:1 (1:0); - Vasteras: Nemčija - Anglija 3:0

(1:0); pari polfinala (danes) - Vasteras (17.15): ZDA - Norveška; Hel-singborg (20.15): Nemčija - Kitajska.

NOVICE

Svetovni rekord Pankratova

CANET (Reuter) - Ruski plavalec Denis Pankratov je na mednarodnem tekmovanju v Canetu postavil nov svetovni rekord v disciplini 200 metrov delfin. Progo je preplaval v 1:55.22. Dosedanji rekorder je bil Američan Melvin Stewart, ki je 12. januarja 1991 na svetovnem prvenstvu v Perthu plaval 1:55.69.

Osma zmaga odbojkarjev ZRJ

ZR Jugoslavija - Švedska 3:1 (7:15, 15:6, 15:11, 15:9) NOVI SAD - Dvorana SPENS, 8.000 gledalcev, sodnika Hofmeister (Avstrija) in Jovanović (ZRJ). ZR JUGOSLAVIJA: Brdjević, Tanasković, V. Grbić, Petrović, Kovac, Mester, Djurić, Boskan, Batez, Kozić, Pavličević, Stanković.

SVEDSKA: Isaksson, Kjällström, Kresakovski, B. Nil-sen, L. Nilsen, Saf, Svatensson, Tolse, Turnberg. V zadnjem srečanju kvalifikacijske skupine C za nastop na evropskem prvenstvu so odbojkarji ZRJ premagali Švedsko s 3:1. Tako so Jugoslovani sklenili kvalifikacije z osmimi zmagami, čeprav so si že z zmago proti Švedski v gosteh zagotovili vizum za Grčijo. Tudi v Novem Sadu so pokazali odlično igranje, kar je še posebej navdušilo številne gledalcev v dvorani SPENS. Švedski so sicer na začetku tekme igrali boljše, toda zaključek četrtega niza je pripadel domaćinom, ki so pokazali vrhunsko igranje. Vrstni red skupine C: 1. ZRJ 16 točk (8 tekem, razlika v nizih 24:5), 2. Španija 14 (8, 21:10), 3. Danska 11 (8, 12:18), 4. Švedska 9 (7, 10:15), 5. Makedonija 7 (7, 2:21). Zadnja tekma v skupini bo 17. junija, ko se bosta pomerili Makedonija in Švedska. (M. M.)

Seznam ekip za Tour de France

PARIZ (STA) - Prireditelji so objavili seznam profesionalnih kolesarskih moštev z najboljšimi posamezniki, ki bodo nastopili na letošnjem Tour de Franceu. Seznam: Banesto (Indurain), Brescialat (Podenzana), Carrera (Pantani, Chiappucci), Castorama (De las Cuevas), Chazal (Arroyo), Festina (Virenque), GAN (Boardman), Gewiss (Berzin, Ugrumov), Kelme (Cubino), Lampre (Fondriest), Le Groupement (Leblanc), Lotto (Nelissen, Cmil), Mapei (Rominger), Mercatone Uno (Cipollini), MG (Bugno), Motorola (Armstrong, Mejia), Novell (Abdužaparov, Jekimov), ONCE (Jalbert, Zülle), Polti (Gianetti), TVM (Nijdam, Rooks).

Becker bo kaznovan zaradi nešportnega obnašanja

MONTE CARLO (dpa) - Združenje teniskih profesionalcev (ATP) bo nemškega igralca Borisa Beckerja kaznovalo zaradi nesportnega obnašanja na turnirju v Monte Carlu. Visina kazni se ni določena, vendar je predstavnik ATP Georges Homsy povedal, da bo kaznen znesek najmanj 20.000 dolarjev. Becker odločitve ni želel komentirati in le dejal, da bo o tem premisljeval, ko bo natančno znana visina kazni. ATP Beckerju očita, da je po porazu v Monte Carlu nesportno govoril o zmagovalcu turnirja Avstrijcu Thomasu Musteru.

Ivanišević boljši od Ondruske

LONDON (STA) - V 2. krogu mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v Queensu je imel tretji nosilec Hrvat Ivanušević kar precej težav preden je s 4:6, 6:3 in 7:5 premagal Južnoafričana Marcosa Ondrusko. Izidi - 1. krog: Korda (Čes) - Cash (Avs) 7:6, 7:5; 2. krog: Ivanišević (Hrv, 3) - Ondruska (JAR) 4:6, 6:3, 7:5; Edberg (Sve, 7) - Boetsch (Fra) 7:5, 6:3, Björkman (Sve, 8) - Morgan (Avs) 6:4, 6:4; Becker (Nem, 2) - Sapsford (VB) 6:1, 6:1; Sampras (ZDA, 1) - Stark (ZDA) 7:6 (7:4), 6:3; Ferreira (JAR, 4) - Shelton (ZDA) 6:2, 6:4; Frana (Arg, 15) - Ho (ZDA) 6:1, 6:2; Stolle (Avs) - Palmer (ZDA) 6:3, 6:2; Rostagno (ZDA) - Volkov (Rus, 13) 7:5, 6:2; Rosset (Svi, 6) - Woodbridge (Avs) 7:6 (7:2), 6:7 (4:7); 6:2; Göllner (Nem) - Pozzi (Ita) 6:3, 6:2; Korda (Čes) - Rafter (Avs, 14) 5:7 7:6 (8:6) 9:7; Stoltenberg (Avs, 10) - Petchey (VB) 6:2, 6:2; Forget (Fra) - Prinosil (Nem) 7:6 (7:5), 7:5; pari osmine finala: Sampras - Bates, Stolle - Björkman, Ferreira - Rostagno, Göllner - Rosset, Martin - Forget, Korda - Ivanišević, Edberg - Stoltenberg, Frana - Becker.

Na košarkarskem EP za ženske v vodstvu Rusija in Ukrajina

BRNO (STA) - Po nepopolnem zadnjem krogu predtekmovanja na evropskem prvenstvu za košarkarice je v skupini A v vodstvu Rusija, v B pa Ukrajina. Izidi - skupina A: Nemčija - Rusija 72:97 (38:53); Litva - ZR Jugoslavija 59:51 (28:26); Italija - Češka (nočna tekma); skupina B: Slovaška - Romunija 81:56 (44:30), Moldavija - Madžarska 79:73 (38:25); Ukrajina - Romunija 71:61 (31:38), Slovaška - Hrvaška (nočna tekma).

Lestvica skupine A:

1. Rusija	6	5	1	459:387	11
2. Italija	5	5	0	311:275	10
3. Francija	6	3	3	399:425	9
4. Češka	5	3	2	363:350	8
5. ZRJ	6	2	4	353:382	8
6. Litva	6	2	4	396:408	8
7. Nemčija	6	0	6	387:441	6

Lestvica skupine B:

1. Ukraj.	6	5	1	416:359	11
2. Slovaška	5	4	1	346:306	9
3. Hrvaška	5	4	1	361:343	9
4. Moldavija	6	3	3	410:451	9
5. Španija	6	2	4	483:453	8
6. Madžarska	6	1	5	418:461	7
7. Rumunija	6	1	5	368:439	7

NHL / FINALE

»Hudiči« proti Detroitu za Stanleyjev pokal

NEW JERSEY (STA/AP) - V srestem srečanju finala vzhodne konference severnoameriške profesionalne hokejske lige NHL je mostvo New Jersey Devils premagalo Philadelphia Flyers s 4:2 (2:1, 1:0, 1:1) in se s skupnim izidom 4:2 v zmagah uvrstilo v finale Stanleyjevega pokala. V finalu, ki se bo začelo v soboto, bodo Devils igrali z Detroit Red Wingsi. Prva tekma bo v Detroitu.

Flyersi so srečanje v New Jerseyju sicer boljše začeli in v 5. minuti z zadetkom Montgomeryja povedli, vendar so »hudiči« v 11. minuti z igralcem več na ledu najprej izenačili, se pred prvim odhodom v slalnice pa tudi povedli. Strelca sta bila Richer in Rolston. Sredi druge tretjine je izid na 3:1 povisal McKay, v 51. minuti pa je bil uspešen se Lemieux in srečanje je bilo praktično odločeno. Končni izid je tri minute in pol pred koncem postavil Renberg. Zmaga New Jerseyja na srečanju je bila zasluzena, o premoči domaćih hokejistov pa najbolj zgovorno priča število strel na gol 29:16. New Jersey se je prvič uvrstil v finale tega tekmovanja. Leta 1988 so jim to prepričali igralci iz Bostona, lani pa hokejisti iz New Yorka.

NOGOMET

Covisoc zahteval stečaj Napolija

Odločitev v kratkem

Ali nogometnemu klubu Napoli grozi likvidacija? Na odgovor na to vprašanje bo treba še nekaj časa počakati, toda včeraj je komisija Covisoc, ki je zadolžena za nadzor nad profesionalnimi nogometnimi društvi, zahtevala za Napoli (in se za Cosenzo, Atletico Catania, Sieno, Siracuso, Spezio, Teramo in Västese) uvedbo likvidacijskega postopka zaradi »hudih nepravilnosti pri vodenju društva,« ki zadevajo predvsem finančno stanje društva, ki naj bi imelo 30 milijard primanjkljaja.

Odločitev je zdaj v rokah predsednika FIGC Matarreseja, potem pa naj bi celotno zadevo prevzelo sodišče.

NAMIZNI TENIS / PRIPRAVE REPREZENTANCE ZA NASTOP NA POKALU ALP

Ana Bersan (zgoraj) in Katja Milič (Foto Kroma)

Krasovki Ana Bersan in Katja Milič v izboru

Med enajstimi igralkami namiznega tenisa, ki so bile poklicane, da se udeležijo priprav za nastop na mednarodnem tekmovanju za »Pokal Alp« sta tudi dve krasovki. Katja Milič in Ana Bersan sta že od ponedeljka v državnem specializiranem centru v Terniju, kjer se pripravljata na to pomembno tekmovanje.

Na seznamu povabljenih so se Michela Merenda, Laura Negrisoli, Francesca Avesani, Daniela Alberto, Marina Conciauro, Alina Parietti, Marilena Algeri, Karin Caliori in Monica Canillo. Med temi bo selektor izbral igralke in sestavil dve ekipi, ki bosta pred-

stavljali Italijo na alpskem pokalu, ki bo od 16. do 18. t.m. v avstrijskem Linzu. Na njem sodelujejo reprezentance Slovenije, Svice, Italije in Avstrije.

Pogoj za nastop v reprezentanci vrsti so seveda obvezne priprave. Nekatere igralke so se že opravile, ker bodo v soboto igrale prvo finalno srečanje med zmagovalcema polfinalnih tekem play-offa, to je med ekipama Coccagliom in Castelgroffom za osvojitve ekipnega državnega naslova. Veseli dejstvo, da je tudi Ana Bersan (kocno) v izboru najboljših igralok, Katja Milič pa je že imela več priložnosti za nastope z mladinsko reprezentanco. (J.J.)

JADRANJE / RAZRED EVROPA

Miran Guštin četrti na prvenstvu Slovenije v Piranu

Skupaj z Močilnikom še v Tarantu na selekcijo za nastop na EP

Sirenin jadrlec Miran Guštin je konec prejšnjega tedna nastopil na odprtem prvenstvu Slovenije v razredu evropa, ki je potekalo v Piranu. Nastopilo je 31 jadrcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije (Guštin je bil edini »italijanski« predstavnik), slovenski državni naslov pa je osvojil Marko Morgan, ki je drugič zasedel drugo mesto za Hrvatom Tomislavom Basičem. Tretja je bila Slovenka Vesna Dekleva, ki je s tem osvojila tudi naslov med ženskami, četrti pa Miran Guštin.

V soboto so zaradi pomenjkanja vetra izvedli eno samo regato, v nedeljo pa je bil veter ugodnejši, pa tudi vreme je bilo po dopoldanskem nalivu prijetnejše in so

Andrej Močilnik

tako izpeljali še tri regate.

Miran Guštin je začel zelo dobro in je bil v soboto na 2. mestu za Hrvatom Basičem, toda v nedeljskih regatah je imel manj sreče in je zdrknil na 4. mesto.

Rezultati

1. Basič (Hrv) 3. 5 točke (uvrstitve v posameznih regatah: 1., 2., 1.); 2. Morgan (Slo) 10. 5 (13., 1., 1., 9.); 3. Dekleva (Slo) 13* (3., 14., 5., 4.); 4. Guštin (Sirena) 13* (2., 12., 6., 6.); *Deklevova kje bila kljub istemu številu točk pred Guštinom, ker je imela boljše uvrstitve v zadnji regati.

Miran Guštin in Andrej Močilnik pa bosta od jutri dalje v Tarantu nastopala na zadnji kvalifikacijski regati za nastop na evropskem prvenstvu v razredu evropa. Guštin med člani in Močilnik med mladinci imata še vse možnosti, da se z dobrim nastopom uvrstita v italijansko vrsto za evropsko prvenstvo.

NOVICE

Pri Torinu včeraj uradno predstavili Maura Milaneseja

TURIN - Na novem sedežu kluba v Ulici Roma v Turinu je predsednik Torina Gain Marco Calleri včeraj uradno predstavil Maura Milaneseja, levega branilca, ki bo zamenjal Pessotta, ki odhaja k Juventus, in libera Roberta Baccija. »Milaneseja smo si želeli že dolgo,« je dejal Calleri in poudaril, da je Torino v boju za tega branilca, ki je se predlanskim igral pri Triestini v C ligi, prehitel Fiorentino in Inter, ki sta se tudi zanimala zanj. Za Milaneseja je Torino Cremoneseju plačal 4, 5 milijarde lir. 28-letni Bacci pa je že igral pri Torinu, ceprav samo v mladinskih kategorijah. Nato pa je prestopil k Laziu. Torino je ob teh dveh igralcih letos že kupil tudi Hakana, Cozzo in Biata, toda Calleri ni izključil možnosti, da bi se Torino odločil se za kak pomembnejši nakup.

»Ljubezen« med Robertom Bagginom in Interjem se ohlaja

MILAN - Ob predstavitvi novega sponzorja kluba Pirellija je predsednik Interja spregovoril tudi o morebitnem nakupu Roberta Baggia. S tem v zvezi je bil Moratti precej hladen in dejal, da se je Inter precej zanimal za Baggia, da pa mora biti za poroko obojestranski interes. »Videli bomo, kako se bo razvijal položaj, precej pa je odvisno od Baggia samega,« je se dejal Moratti.

Inter pa bo danes uradno predstavil paula Incea, ki prihaja iz Manchester Uniteda. Pri Interju se tudi še niso povsem odrekli ideji, da bi od Manchestra kupili še Erica cantonaja, seveda če z Bagginom ne bo nič.

Danes začetek kolesarske dirke po Kataloniji

BARCELONA - V Manlleuju se bo danes začela 75. kolesarska dirka po Kataloniji, ki bo imela 7 etap in 3, 8 km dolg prolog na kronometer. Skupno bodo kolesarji prevozili 1141 kilometrov, najtežja pa bo četrta etapa od Bellverja de cardena do Boi Taula v skupni dolžini 227 km s tremi gorskimi nagradami prve kategorije. Med favoriti omenjajo lanskega zmagovalca Claudia Chiappucci, Maurizia Fondriesta in Francoza Laurenta Jalaberta. Glavne ekipe pa so italijanske Lampre (Fondriest), Carrera (Chiappucci), Mapei (Baffi) in Saeco Mercatone uno (Cipollini, Casagrande), španski Once (Jalabert, Rincon), Banesto (Montoya) in francoska Castorama (De Las Cuevas).

Fincatu 2. etapa gira za amaterje

JESI - Benecan Marco Fincato je v sprintu dobil drugo etapo kolesarskega gira za amaterje od Ferma do Jesija (154 km), pred Walterjem Pedronijem, ki je prevzel vodstvo v skupni razvrstitvi. Tretji je bil Mivhele Bedin (Veneto) z 28 sekundami zaostanka. Danes bo na sporedu 198 km dolga ravninska etapa od Jesija do Castel san Pietra Terme.

Bonora pri Benettonu

TREVISO - 22-letni playmaker košarkarskega A1 ligas iz verone Davide Bonora bo v prihodnji sezoni igral za Benetton. Do podpisa dogovora z igralcem bo prislo v kratkem po običajnem zdravniškem pregledu.

V OKVIRU ŠPORTNE ŠAGRE ODBORA ZA OHRANITEV 1. MAJA / NA OPČINAH

Zanimiv košarkarski turnir kjer bodo »na delu« tudi nekdanji jadrancovci

Ob njih še Jadran 95 in selekcija C2 in D lige

V okviru tridnevne športne šagre, ki jo Odbor za ohranitev Stadion 1.maj prireja konec tega tedna (*d petka do nedelje) pri Prosvetnem domu na Opčinah, bo v soboto popoldne zanimiva košarkarska prireditve. Na openski polscadi se bodo na miniturnirju (vsaka tekma bo trajala dva polčasa po 12 minut) pomerili Jadran Tkb, ki je letos napredoval v B ligo, Jadran iz leta 1985, ki je v B ligo napredoval točno pred 10 leti in selekcija, v kateri so igralci naših peter iz C2 in D lige ter 3 slovenski igralci, ki so se v zadnjih letih preizkusili v italijanski sredini, dva tudi v najvišjih kategorijah.

Turnir bo torej zelo zanimiv, saj bomo po več letih spet videli na delu Marka Bana, Petra Zerjale, Stefana Gulica, Iva Starca in druge jadrancovce, ki so v sezoni 84/85 dosegli prvo napredovanje naše združene ekipe v B ligo. Več let neaktivnosti bo gotovo zahtevalo svoje, trener Andrej Zagar pa bo lahko računal tudi na nekatere posameznike, ki so bili aktivni se pred kratkim (Claudio Starc, Mauro Cuk, Andrej Vremec, Walter Sosić), medtem ko bo Sandi Rauber (edini, ki je nastopil z obema ekipama), igral en polčas s »starimi«, en polčas pa z »mladimi«.

V selekciji ostalih naših mostev sta po dva najzaslužnejša posameznika iz vsake ekipe (Bor, Dom, Cicibona,

Sokol in Kontovel), ki so jih izbrali trenerji sami (vsak za svoje mostvo), na pomoč pa jim bodo priskocili se »tujci« Jan Budin, Marko Lokar in Peter Azman, trenerji ekipe pa bodo Luka Furlan, Max Raseni in Boris Vascotto.

POSTAVE

Jadran 94/95: Dean Oberdan (72), Michel Grbec (75), David Pregarc (67), Marko Hmeljak (74), Boris Vittez (61), Christian Arena (72), Stefan Samec (75), Sandi Rauber (64), Marko Emili (76), Fabio Gobbo (76); trener Valtov.

Jadran 84/85: Claudio Starc (61), Peter Zerjal (58), Stefan Gulic (66), Walter Sosić (61), Ivo Starc (60), Andrej Vremec (64), Marko Ban (60), Mauro Cuk (60), Sandi Rauber (64), Robert Daneu (63); trener Andrej Zagar.

Selekcija: David Barini (Bor - 69), Ivan Percić (Bor - 67), Marko Corsi (Dom - 67), Vasja Jarc (Dom - 65), Stefan Persi (Cici - 68), Viktor Tomsic (Cici - 74), Igor Civardi (Sok - 69), Robi Paulina (Sok - 71), Angelo Spadoni (Kon - 77), Stefan Turk (Kon - 74), Marko Lokar (69), Peter Azman (72), Jan Budin (77); trenerji Luka Furlan, Max Raseni, Boris Vascotto. (poskodovanega Percica bo v selekciji zamenjal Marko Debeljuh - 73)

SPORED TEKEM: ob 17.00: Jadran 85 - Selekcija; ob 18.00: Selekcija - Jadran 95; ob 19.00: Jadran 95 - Jadran 85

Vanja Jogan

Mauro Čuk in Claudio Starc bosta zaigrala med »starimi«

MINIBASKET / TROFEJA JADRAN IN IGRE POD KOŠEMA

Zaključni prireditvi bosta konec tedna

TROFEJA JADRAN
Divaca - Bor 15:44

DIVACA: Rozanec, Horvat, Mljac 2, Semetić 4, Lovrenčić 2, Simetić 4, Polh 2, Radić 1, Cepar.

BOR: Kralj 5, Floridan 9, Kemperle 8, T. Pozar 8, L. Pozar 2, Kneipp, Dolhar 2, Zanon, Peric 4, Baruca 2, Rebula 4; vaditelj: S. Corbatti.

Zaostala tekma med Divačo in Borom se je končala z visoko zmago Trzacanov. Tekma je bila dopadljiva, razlika med ekipama pa je bila vsekakor več kot očitna. Borovci so namreč stalno vodili in brez večjih težav polnili kos vrstnikov Divače, ki so se vsekakor dobro upirali »plavim«. Vsi prisotni zaslužijo pohvalo. (M. Jogan)

Bor - Sežana 38:58

BOR: Kralj 9, Zanon 1, Rebula 8, Jevnikar 2, Kneipp 14, Krevatin, Peric 2, Madonia 2, Sović 18.

V zadnjem kolu turnirja so borovci, ki so nastopili v močno okrnjeni postavi, nudili dober odpor predvsem fizično močnejši Sežani. Pri »plavih« sta se gostom enakvredno upirala le Kneipp in občasno Rebula. Nasprot-

niki pa so s hitrimi protinapadi, s Polhom v ospredju, polnili Borov kos in tudi zasluženo slavili. Naj omenimo, da bo zaključna prireditev trofeje Jadran v nedeljo, 18. t.m., ob 17. uri na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. (Matija Jogan)

IGRE POD KOŠEMA

Bor - Polet 5:1

Stafeta 0:1, prva tekma 2:2, prodor desna 10:5, druga tekma: 16:2, prodor leva: 10:8, tretja tekma 12:3. PM: 10:6.

BOR: M. in S. Ferluga, Filincerri, Nadlisek, Filanino, Kovac, Udovič, Sanna, Oblak, Kneipp; vaditelj: Jogan.

POLET: Piccini, Daneu, Simonetti, Jevnikar, Jugović, Rozac, Mikolić, Sosić, Dolenc, Guštin; vaditelj: Vremec.

Borovci so zasluženo premagali poletovce, ki pa so vsekakor nudili dober odpor domaćinom. Vsi nastopajoči tudi zaslužijo pohvalo. Nekaj več borbenosti pa sta pokazala predvsem Matjaž Ferluga pri Boru in Matija Piccini pri Poletu. Zaključna prireditev tega turnirja bo v soboto, 17. t.m., ob 15.30 na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. (Matija Jogan)

SKI ROLKE / TEKMA ZA ITALIJANSKI POKAL

Mladina osvojila solidno 6. mesto

Pri mladincih so Križani zapravili edinstveno priložnost, da bi osvojili državni naslov

Rolkarji Mladine se vračajo iz Bocna z dokaj dobrim šestim mestom v skupni razvrstitvi, toda tudi z grenkim priokusom, da so v nedeljo v tem mestu na italijanskem prvenstvu v stafeti v kategoriji mladincev zamudili edinstveno priložnost za osvojitve državnega naslova.

Kaj se je pravzaprav zgodilo?

Ob prijavi stafete je prišlo do napake pri razporeditvi tekecev: kot prvega tekmovalca je društvo prijavilo Davida Bogatca kot drugega pa Erika Tence. Na tekmi se je nato izkazalo, da je bil cilj postavljen nalašč za sprinterje in v tem elementu je bil David Bogatec najboljši od vse »bocenske« konkurence. Vsakic, ko je David prišel na ciljno ravnino, je

namreč brez težav premagal vse svoje tekmece. Erik Tence pa nima sprinterskih sposobnosti, je pa bil ostalim konkurentom povsem enakovreden na prvem delu proge. Skratka, bila je storjena taktična napaka, ki je zal, stala nase društvo zlato kolajno.

V konkurenci najmlajših je Mladina osvojila 1. mesto v ženski stafeti z Matejo Bogatec in Matejo Paulino, v moški konkurenci pa je bila šesta.

Med naraščajniki sta Aljosa Paulina in Danijel Tence osvojila četrto mesto.

Rezultati

MLADINCI (8 km)

1. Montebelluna 39:28, 0; 2. Lissone Milan 39:30, 8; 3. Nicolosi Catania 39:31, 7; 4. Mladina (David Bogatec in Erik Tence)

39:32, 4; 5. Bassano 39:37, 0.

NAJMLAJSI (4 km) skupen start moški in ženske

1. Bassano 24:14, 3; 2. Montebelluna 26:22, 1; 3. Lissone 26:46, 9; 6. Mladina (Matija Sirk in Aleksander Tretjak) 28:57, 5; 7. Mladina (Mateja Bogatec in Mateja Paulina) 30:16, 0 (prvi uvrščeni med ženskami).

NARASČAJNIKI (8 km)

1. Unicars Trento 42:63, 0; 2. Barzio Valsassina 44:02, 0; 3. Appiano 45:43, 0; 4. Mladina (Aljosa Paulina in Danijel Tence) 48:24, 0.

DRUSTVENA LESTVICA: 1. Bassano 329 točk; 2. Montebelluna 267; 3. Lissone Milan 217; 4. Barzio Valsassina 209; 5. Nicolosi Catania 179; 6. Mladina 139; 7. Unicars Trento 109;

Mladinec Erik Tence (Foto kroma)

8. Appiano 91; 9. Castione-se 73; 10. Gatto di Nevi 67.

V okviru tega prvenstva je bila tudi podelitev priznanj in nagrad za Grand Prix za leto 1994. Mladina je osvojila prvo mesto pred Bassanom in Tekaskim klubom Unior iz Ljubljane

(na GP tekmujejo tudi klubi izven Italije). Z dokajšnjo zamudo pa so podelili tudi nagrade in priznanja za italijanski pokal za leto 1993 in tudi na tem tekmovalcu je bila Mladina prva, sicer skupno z Bassanom.

LOKOSTRELSTVO / FITA

Zelo dober nastop naraščajnice Katje Razem (Zarja) na tekmi v Krminu

Moreno Granzotto 4. pri članih

Na lokostrelskem turnirju FITA v nedeljo v Krminu sta od slovenskih tekmovalcev nastopila samo člana Zarje Katja Razem in Moreno Granzotto. V precej spremenljivem vremenu, kjer se je sonce mešalo z dežjem, veter pa je neprestano spreminjal smer, se je pomerilo približno 50 tekmovalcev in tekmovalk, ki so imeli prav zaradi tega precej težav.

Ceprav je Katja Razem med naraščajnicami nastopila sama in logično osvojila prvo mesto, pa je predvsem rezultat tisti, s katerim je lahko zadovoljna in ki dokazuje, da je streljala dobro. S 1152 točkami bi namreč tudi v absolutni kategoriji med članicami osvojila 3. mesto za dvema državnima reprezentantkama, kar pa je zelo lep dosežek.

Manj razpoložen je bil Moreno Granzotto, ki je s 1090 točkami v konkurenci desetih članov osvojil 4. mesto. Slavil je Tržacan Riccardo Auter (1196) pred Goricanom Ermanom Bozzinbijem (1189) in Mariom Ghersino iz Tolmeča (1114). Granzotto je približno za 80 točk zaostal za svojim najboljšim rezultatom v kategoriji FITA, delno opravičilo zanj pa predstavlja dejstvo, da si je med tekmovalcem poskušal dlan, kar ga je precej oviralo.

Naslednjo tekmo bodo deželni lokostrelci imeli 2. julija v Gorici.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Povsem uspelo 24. srečanje planincev v Štmaru

Ce planinci nekaj recejo, potem to drži. Tako je bilo tudi v nedeljo, ob 24. srečanju planincev v Štmaru (na sliki spodaj), ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo v Gorici, v sodelovanju s KD Sabotin iz Štmarja in z Rajonskim svetom za Pevmo, Oslavje in Štmar. Kljub nemogočemu vremenu v zgodnjih jutranjih urah so se sredi dopoldneva le začeli trgati oblaki in je kmalu zatem tudi posijalo sonce. To je spodbudilo večino udeležencev, da so se odpravili vrh Sabotina. Razgled sicer ni bil najboljši, vendar pa so se izletniki na lastne oči prepricali, da je ta gora res nekaj enkratnega.

Prve skupine planincev, ki so se podali na goro, so bile ob pol enih ze pri štmarški soli, kjer so goriski planinci, tudi ob pomoči tabornikov in skavtov, pripravili streho nad glavo za vse. Člani domačega kulturnega društva Sabotin pa so odlično poskrbeli za hrano in pijačo in tudi za odlične briske česnje.

Topli sončni zarki in veseli zvoki jesenskih godbenikov, stalnih spremljevalcev planinskih srečanj, so pregnali vso slabo voljo zaradi jutranjih nalivov. Priložnostni kulturni program je uvedel in sklenil moški pevski zbor iz Štmarja, pod vodstvom Gabrijela Devetaka. Pesmi Ludvika Zorzuta, planinca, kulturnega delavca in soustanovitelja SPD Gorica je recitalir Erik Bensa. Program, ki se je zaključil s Premirlovo Zdravljico v izvedbi zbora iz Štmarja, so sooblikovali tudi člani gostujočih planinskih društev in sicer člani vokalnega kvarteta iz Zirovnice ter odlična skupina Strune izpod Pece, ob spremljavi citer. Predsednik Slovenskega planinskega društva Gorica Miran Cotar je v nagovoru poudaril pomen prijateljstva in sodelovanja planincev, posebej v teh težkih časih, ko nedaleč od nas divjajo vojne, povedal, da se tudi srečanje uvršča v krog prireditve ob 50-letnici obnovitve delovanja SPD Gorica in napovedal, da si goriski planinci prizadevajo, da bi Sabotin postal v celoti odprta in dosegljiva gora.

Povedati velja, da so se nedeljskega srečanja udeležili, poleg predstavnikov društev iz zamejstva in mejnih območij v Sloveniji, tudi številni gostje: predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar, ki je ob tej priložnosti izročil zbirko planinskih publikacij, sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj, senator Darko Bratina. Dobrodoslico udeležencem sta izrekla tudi predsednik domačega društva Jordan Figelj in predsednik Rajonskega sveta Silvan Primožič.

Med množico udeležencev nedeljskega srečanja je treba posebej omeniti Janeza Košnika, ki je »srce in duša« pobude, ki jo planinci ureničujejo ze četrto stoletja, znanega planinskega fotografa Jaka Copa in Staneta Koflerja iz Mojstrane, ki je prevzel skrb, da se bodo srečanja nadaljevala tudi v prihodnje in ki je tudi k uspehu nedeljske manifestacije veliko pripomogel.

Harmonikarji in pevci so se dolgo po uradnem delu srečanja skrbeli za pristno in veselo družabnost.

Ob 24. planinskem srečanju v Štmaru so prireditelji poskrbeli tudi za kratko predstavitev Sabotina in to v obliki upogojenke s spremnim besedilom v slovensčini, italijansčini in nemščini. Zamišl je uresničil g. Mario Muto v sodelovanju z Zdenkom Vogričem in Kazimiro Paulin. Zaradi neprimernih vremenskih pogojev zal ni bilo mogoče postaviti sicer že pripravljeno fotografsko razstavo o rusevinah cerkve in samostana sv. Valentina.

Slovensko planinsko društvo v Gorici se ob tej priložnosti zahvaljuje gospodu župniku Makucu, krajanom in vsem, ki so z razumevanjem in požrtvovalnostjo prispevali, da je prireditev uspela in že zdaj vabi na jubilejno, 25. srečanje leta 1996, v Benški Sloveniji.

Tudi 50 članov SPDT v Štmaru

Okrog 50 članov in prijateljev SPDT se je prejšnjo nedeljo udeležilo uspelega, množičnega srečanja obmejnih planinskih društev, ki ga je pripravilo SPD Gorica. Ob odhodu z avtobusom iz Trsta se je ulila ploha in mnogi bi se bili najraje vrnili domov, saj vremenske napovedi niso bile prav nič ugodne. Pa so se vendarle pripeljali v Pevmo ter pod dežniki zakorakali do Štmarja. Ozirali so se proti Sabotinu in sproti razmišljali ali bi se podali nanj. Ozirali so se tudi v nebo, s katerega je nehalo curljati.

Najbolj pogumni so se zato poali na pot z namenom, da naredijo nekaj korakov. Zgodilo pa se je, da so se vsi povzpeli na vrh, na katerem je vsaj za kratek cas posijalo sonce. SPDT-jevci so potem v vedrem razpoloženju prisostvovali uradnemu delu prireditve, na kateri je prišlo najbolj do izraza veliko prijateljstvo, ki povezuje vse planince s Koroskega, z Gorenjskega, iz Benecije do Goriskega in Trzaskage. Prijetno srečanje, ki bo dolgo ostalo v spominu.

Senjam sv. Juana

Ob tradicionalnem Senjamu sv. Juana, 17. in 18. junija prireja društvo Pro Loco iz Ceniebole drugi pohod prijateljstva, s pokroviteljstvom občin Fojda in Kobarid. Mednarodni pohod prijateljstva bo v nedeljo 18. junija, ko se bodo pohodniki, sportniki

in planinci zbrali v Podbjeli in se ob 10.30 napotili na 12 kilometrov dolgo in strmo pot mimo Robedisa do Ceniebole. Druga skupina pa se bo zbrala na Robediscu in se prav tako ob 10.30 napotila 6 km daleč do Ceniebole, kamor bodo pohodniki prišli okrog poldneva. V popoldanskih urah je predviden kulturni program in nagajevanje. Vpisnina za pohod je 3000 lir. Na željo se pohoda lahko udeleže tudi člani SPDT.

Ljubljanski planinci pri nas

V nedeljo, 25. junija, pripravlja SPDT tradicionalno vsakoletno srečanje s pobratenimi planinci društva »Integral« iz Ljubljane. To pot so na vrsti trzaski planinci da gostijo svoje ljubljanske sovrstnike. Popeljali jih bodo na bazoviško gmajno pred spomenik stirim primorskim junakom, nakar se bodo napotili po robu kraske planote nad Borstom do Stene, se nato spustili v Botac in zakorakali po dolini Glinsce. Družabnost bo v popoldanskih urah na dvorišču bivše gostilne pod lipo v Bazovici, ker bodo trzaski planinci pogostili ljubljanske prijatelje. Planinci društva »Integral« se bodo pripeljali na mejni prehod pri Lipici ob 9.00. Podrobnosti bomo se objavili v tej rubriki, da omogočimo cimvečjemu številu članov in prijateljev SPDT, da se srečanja udeleže.

Odprta kočna na Planini pri jezeru

Planinsko društvo »Integral« iz Ljubljane je sporočilo, da je ze odprlo svojo kočna na Planini pri jezeru, kjer je ze vse urejeno in pripravljeno za prihod gostov. »Integralovci« vabijo predvsem pobratene trzasko planince in seveda tudi druge, naj izkoristijo priložnost in pridejo na Planino pri jezeru za oddih in na vrsto tur na bližnje in daljne vrhove Julijcev.

Enotedenski pohod v Karnijo

SPDT je dokončno izdelalo podroben program enotedenskega planinskega pohoda v zahodne Karnijske Alpe. Na tem mestu navajamo le v glavnih obrisih, kakšen je razpored, o vseh podrobnostih pa bomo v kratkem objavili daljši članek, da si lahko zainteresenti razporedijo svoj prosti čas za udeležbo na pohodu.

Udeleženci se bodo 21. avgusta z avtomobili pripeljali do Forni Sopra, dosegli kočna Flaiban Pacherini in se povzpeli na Pramaggiore. Drugi dan je na sporedu pohod do kočne Giau, tretji dan pa vzpon na Cridolo in prihod v kočna Padova. Četrty in peti dan bo postanek v kočni Pordenone z vzponi v Montanai in na vrh Ferrara, zadnji dan, 26. avgusta, pa prihod do kočne Flaiban Pacherini in povratek domov. Kot rečeno bomo o pohodu objavili vse potrebne podatke in podrobnosti glede hoje, vzponov, prenočevanja v kochah in predvidenih stroškov. Vsekakor je pohod namenjen izkušnim in vztrajnim planincem. (L.A.)

Obvestila

TPK SIRENA

obvesca, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralne tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadralce od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedežu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANJA NA DESKI: enotedenski tečaji (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedežu v Selskanskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA SEKCIJA SD POLET

prireja od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvorišče pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SD JADRAN

obvesca, da bo redni občni zbor v nedeljo 18. t.m., v mali dvorani Prosvetnega doma na Opcinah, ob 9.30 v prvem sklicanju in ob 10.30 v drugem sklicanju, s sledecim dnevnim redom: poročila, diskusija, volitve novega odbora, razno. Vabljeni.

SZ OLYMPIA

obvesca, da bo 17. redni občni zbor v petek, 23. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v dvorani Slovenskega centra za glasbeno vzgojo v Katoliškem domu, Drevored XX. septembra 85 s sledecim dnevnim redom: poročila, pozdravi, volitve in razno. Vabljeni!

SD PRIMOREC

prireja 17., 18., 24. in 25. t. m. vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za godbo bosta poskrbela ansambla Keydea in Long Slunk.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN SZ SLOGA

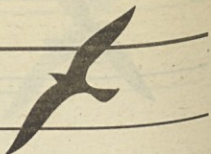
vabita v nedeljo, 18. t. m. na vzpon na Crno prst in Mencingerjeve kočne. Za informacije tel. st. 200782 (Francko) in 226283 (Viktor).

SD KONTOVEL - SEKCIJA MINIBASKET

obvesca, da poteka od 23. t.m. kosarkarski tečaj za zacetničke in minikosarkarje na odprtem igrišču na Kontovelu, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 17. do 18. ure za letnika 1988/89/90 in od 18. do 19. ure za letnike 1983/84/85/86/87.

SZ GAJA - TENISKA SEKCIJA

prireja od 26. do 30. t.m. teniski tečaj za osnovnosolske otroke in odrasle (zacetničke). Prijave sprejemamo na klubskem sedežu v jutranjih urah od 15. t.m. dalje (tel. 226115).

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker vam bo zmanjkalo dobrih idej, boste obstali in začeli upati na čudež. Izpraznite glavo, razširite srce, pa ga boste zagotovo docakali. Če ne danes, pa jutri.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Zaradi zanemarjanja notranjih plati življenja boste čutili vse večjo praznino, čeprav se boste na veliko obdajali s predmeti in razpredali o smislu življenja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Znasli se boste v ravnotežju. Ker ste prepričani, da ravnotežje uspava in zavira napredek, boste nekaj časa na trnih. Ne rusite ga na silo, se prehitro se bo porušilo samo.

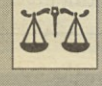
RAK 22. 6. - 22. 7.: Nekdo se bo čutil odrinjen in prikrajsan za vašo pozornost, zato vam bo prikrito in odkrito očital ter kritiziral vašo zagledanost vase. Vsaj prislusnite mu.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Skusali se boste oprati krivde, zato jo boste zvalili na partnerja. Vendar boste že kmalu spoznali svojo napako ter se mu pravčasno opravičili; učinek bosta uživala oba.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Privosčili si boste nekaj, s čimer ste se včasih najraje crkljali. Če boste povabili v naročje se svojo ljubljeno osebo, se vam obeta izlet v deželo večnih užikov.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Na delovnem mestu boste doživeli spremembo, ki si jo že dolgo želite. Odslaj bo vse lepše in svetlejše, le v zepu bo se zmeraj vladal mrk. Finančno sonce pac vselej zamuja.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Največji čar življenja boste začutili v osebni svobodi, zato zlepa ne boste dopustili, da bi vas kdo omejeval ali se vtikal v vaše odločitve. Ne bodite pregrobi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ostali boste brez energije in volje, povrhu pa boste včasih prav simpatično sitni. Če mislite, da se lahko izvlecete z opiranjem na voljo drugih, se temeljito motite.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ostali boste brez energije in volje, povrhu pa boste včasih prav simpatično sitni. Če mislite, da se lahko izvlecete z opiranjem na voljo drugih, se temeljito motite.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Skrbeli boste zaradi malenkosti, se obremenjevali s črnimi mislimi in tecnarili drugim, ki da so krivi vašega zastoja. Vsi smo v isti kaši, le da je vaša obupno vroca.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Presežek energije boste skušali pokuriti na polju, ki lahko zaradi svoje vnetljivosti sproži katastrofalni požar. Najprej pod hladen tus, nato pa v toplem objemu pod odejo!

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. kamnita gmota, 6. moderen ples, 9. pripadnik germanskega naroda, 10. pojav pri prehodu žarkov iz ene snovi v drugo, 11. grško ime turskega mesta Enez, 12. eden od staršev, 13. plod bukke, 14. francoski impresionistični slikar (Edouard), 15. začetnici izumitelja Tesle, 16. soli borove kisline, 17. ameriški pisatelj (-Washington), 19. zofa, divan, 20. otroška zabava, 24. pripadnik rase na japonskem otoku Hokkaidu in Kurih, 26. prebivalca anticne Ljubljane, 29. oranje, 30. sposobnost hotenja, 31. naziv, 32. zimski pojav na drevju, ivje, 33. ogaba, 34. indijski hrast, 35. vrhnje oblačilo, 36. norveški pop trio, 37. zvezda prve velikosti v ozvezdju Orla.

Navpično:
1. najvišji vrh jugozahodne Slovenije, 2. mesto v Maroku, Qenitra, 3. rimski bog ljubezni, 4. bogastvo gozdov, 5. kemijski znak za aktinij, 6. zimski pojav na travi, 7. zvezda repatica, 8. družina graditeljev godal iz Cremona, 12. rob ob natisnjemem besedilu, 14. ljudstvo v Indokini, 16. udarjanje z bičem, 18. začetnici slovenskega pesnika, casnikarja in jezikoslovca Vodnika, 21. različni crki, 22. pokrajina v Ekvatorialni Gvineji v Afriki (dve besedi), 23. seznam naslovov, urejen po abecedi, 25. letovišče pri Opatiji, 26. ime nekdanje argentinske politicarke Peron, 27. pravoslavni menih brez duhovniškega posvečenja, 28. sredozemska rastlina, ki rodi olive, 31. inkovski poglavar, 33. morska ozina, 35. ljudska pritrtilnica.

1	2	3	4	5		6	7	8
9						10		
11					12			
13				14				
15			16					
17		18						
19					20	21	22	23
			24	25				
26	27	28					29	
30							31	
32							33	
34					35			
36					37			

ka, or, volja, ime, inje, gnus, tak, jakna, Aha, Atair.
Manet, NT, borač, lrvig, kavc, igra, Alnuid, Emon-
Vodoravno: skala, ska, Neme, lom, Enos, mama, zlt.
RESITEV

PREHRANA

Danci ne jedo zelenjave

O zdravi prehrani se prerekajo celo politiki

Danska nikoli ni prav posebej slovela po svoji kulturi prehranjevanja. Kurt Tucholsky, ki je bil deželi sicer zelo naklonjen, je svoje vtise iz neke kopenhavske restavracije v začetku 30. let združil v stavku: »Na Danskem jedo zelo veliko mastnih jedi.« Razložil je se podrobneje: »Gospoda so takrat jedli: prekajeno jeguljo in slanik, slanikove filete, vložen slanik, potem nekaj, kar so imenovali "sild", ter slanik kar tako.«

Tudi v samem kraljestvu je uničevalna kritika najljubših jedi povprečnega Danca del vsakdanjika. "Zdravstveni papež" Lars Okholm že nekaj desetletij nastopa na televiziji in najbolj priljubljeno vrsto navadne klobase drži proti kameri: »Dati je ne bi smeli niti psu, ki ga želite uspavati.«

S prevlado ribjih filetov z veliko remulade, slanika z veliko zganja in pečenke z veliko mokaste omake pa takšne obupane sale ne morejo tekmovati. Politiki danskega levega krila pa se zdaj nameravajo zresniti. »Pricakujemo, da bo vsaka stranka odslej v svoji sredi imela zagovornika zdrave prehrane,« je zahteval Jörn Jerspersen iz Socialistične ljudske stranke, ko je napovedal osnivanje tega urada v svoji »folketing« frakciji.

Socialdemokratska kulturna ministrica Jytte Hilden se je takoj odzvala z nacrtovanjem jesenske konference o danski umetnosti kuhanja z naslovom Hrana kot del kulture politike. »To, kar jemo, je vendar ena od značilnosti našega bivanja,« je ministrica razložila svoj namen.

S to napovedjo je danska hrana iz časopisnih prilog z recepti napredovala

na politične strani. Levo usmerjeni dnevnik Information je uvodnik posvetil vprašanju, ali si za jedilnik ne bi bilo pametneje namesto tradicionalno enostavnih danskih jedi, kot so svinjska rebra, mesni cmoki, kotleti ali ribji fileti, izbrati modernih kombinacij, recimo telecja prsa z ohrovtom in omako z gorcico in limono. »Med revscino, socializmom in prehrabeno kulturo ni nobene neposredne povezave,« je menil pisec uvodnika in se takoj za tem izrekel za levodanski tradicionalizem: »Slanik z mladimi krompirjem in maslenim prelivom je in bo tudi vnaprej ostal izredno okusna jed.«

Pod naslovom Danska kultura boleha se je tudi časopis Politiken zamislil nad odnosom med tradicionalisti in inovatorji med strokovnjaki za kulturo prehranjevanja. Seznam s stotimi posebej za Dansko značilnimi živili, ki sta ga sestavila »prehrambena arheologa« Bi Skaarup in Kenrik Jacobson, bi za odvjetnike zdrave prehrane utegnil postaviti prava lekcija groze. Kraljuje pečenka, ki ji sledijo vse mogoče vrste klobas in salam, mariniran slanik, močna piva, zganja in vse vrste kremastega peciva.

Od sadja imajo tradicionalni Danci radi le jabolka in hruske, pa tudi zelenjave na seznamu skoraj ni opaziti. Krompir, rdece zelje in kumarica solata je vse, kar sta arheologa izkopala iz podedovane, z vitamini obogatene prehrane dezele.

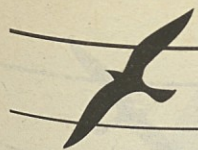
Na septembrski prehrabeni konferenci utegnje priti do boja med dvema nacrtoma, kako Dance pripraviti do bolj zdravih prehrabnih navad. Televizijski kuhar Claus Meyer po več desetletjih z vse boljšimi in bolj priljubljenimi restavracijami iz tujih logov zahteva neusmiljene ukrepe tudi na domacem stedilniku: »Ustvariti moramo novo dansko prehrabeno kulturo, namesto da čas zapravljamo z izboljšavami ribjih filetov in omake s petersiljem.«

Jörgen Höjmark iz državnega zivilskega urada ima ljudi, kot je Meyer, za peto kolo tujih uničevalcev kulture prehranjevanja: »Ce bomo unicili lastno tradicijo, se bo vakuum kmalu napolnil s coca colo, cipsum, burgerji in pizzo.«

Sicer pa je do tega ze prislo, vsaj od ponedeljka do petka. Ce se danski starsi ob koncu tedna srecajo na družabnem kosilu, se ob več vrstah slanika z zganjem, ki mu sledi pečenka s pivom, radi pritozujejo nad dejstvom, da se njihovi otroci navdusujejo le se nad pizzo, spageti in pečenim krompirčkom. Po kratkem prebavnem odmoru s tožbami nadaljujejo ob kavi in pecivu. Th. Borchert/dpa

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

293	SAMOUK	HRIBOVSTVO	IT. STAVBAR (GALEAZZO)	DEL TENISKE IGRE	POD	TUJA IN NASA CRKA	PRITOK RENA V SVICI	STIMULANS	STARINO-SLOVEC	IZVIRNI KRAK MENAMA	DEL CVETICE	HENRIK IBSEN	SPANSKO MESTO	ZASKOCITEV	AVTOR: LUKA PIBER	ZVESTA DOMACA ZIVAL	RAJKO RANFL	KOZJA VOLNA	SAMICA BRKATEGA SERA	GRSKA CRKA	NRAVNOST	IT. FILMSKI KOMIK
SPANSKA TENISACICA															KRATEK, REZEK GLAS							
PRAVICA VOLITI IN BITI VOLJEN															CHE GUEVARA IRENA AVBELJ							
VISECA VRV						MOSKI, KI ROHNI MANGAN						BOGINJA ZIDA DODATEK ZAKONU					LIKER IZ VIŠENJ KRAJ V ISTRI					
ESTONSKI ESTRADNI PEVEC (GEORGUJ)				RUSKI AVTO	SL. HEROINA JEZERO ENARE				PREBIV. TAJSKE SVEZOST							MOKROTA GIB TELOVADCA				SLAVKO OSTERC DRZAVA V AMERIKI		
FR. FILMSKI REZISER (JULES)						GORA PRI POLJCANAH JANEZ ERZEN					DRZAVNIK ZE DONG NASILJE				MAKED. GORA PEVKA BUKOVEC						DEL DNEVA	DRUGI PREDSED. ZDA (JOHN)
NOVA GVINEJA						POPEVKA P. LOVSINA ETIOPS. JEZERO							DELEZ STOT						ADAMOVA ZENA			
DELAVSKI SVET			SL. PISATELJ PALICA Z VRVJO											GLINA PLESEN NA VINU			SVETLO ANGL. PIVO	ZMRZNJENA VODA				
DESNi PRITOK NILA						SL. PIANIST ALAIN DELON													HUMOR. PUTRIH RIMSKA STIRI			
RIMSKI GRIC									MESECNOST													
NEVARNA PADAVINA					GLASBENIK DARIAN				VAS PRI GROBELNEM							FR. MESTO						

POTUJTE Z NAMI

Počitnice v eksotičnih krajih

Tokrat bomo pogledali, kje lahko letujete v tujini. Večje turistične agencije pokrivajo več turističnih del, predvsem v Sredozemlju, nekatere pa vam bodo ponudile tudi programe tujih turističnih agencij, ki svoje posebno ugodne programe prodajajo tudi prek naših agencij.

Najbogatejšo ponudbo počitnic in potovanj v tujini ima Kompas, kjer lahko izbirate med počitnicami na praktično vseh celinah. V Španiji so izbrali letovišca na Ibizi in Mallorci, kamor vas bodo peljali z letalom, na Costo Bravo pa se lahko peljete tudi ceneje z udobnim avtobusom. Na teh območjih so izbrali hotele različnih kategorij (in cen), na Ibizi pa lahko najamete tudi apartmaje. V Grčijo vas bodo z letalom popeljali na otoke Santorin, Rodos, Kreto, na Krf in polotok Atiko pa z letalom in avtobusom, zato bodo počitnice na teh dveh območjih trajale nekaj dlje. V hotelih z dvema zvezdicama boste dobili nočitev z zajtrkom, v hotelih višje kategorije pa polpenzione. Na Santorinu, Kreti in Rodosu lahko najamete tudi apartmaje. Letujete lahko tudi na tunizijskem polotoku Cap Bon, na južnem delu Cipra pa so izbrali hotele s tremi, stirimi ali petimi zvezdicami in apartmaje s tremi zvezdicami. Na francoski Azurni obali lahko najamete apartmaje, prevoz pa boste morali organizirati sami. V večini teh krajev vam Kompas ponuja tudi poseben program - Kompasov As po nizjih cenah. Za ta program velja, da vam turistični objekt ustrezne kategorije izberejo sami glede na prosta mesta, ko prišpete v kraj letovanja. Počitnice s Kompasom lah-

ko preživite tudi na Kanarskih otokih, v Združenih državah Amerike in Kanadi ter v eksotičnih predelih na otokih v Indijskem oceanu, Karibih, južni Ameriki, Keniji, Havajih, Fidziju, ter predelih jugovzhodne Azije. Za posebno ponudbo letosnjega poletja veljajo dvo tedenske počitnice na Babilju, tedenski polpenzion v Indiji ter deset ali več dnevno raziskovanje Avstralije z najetim avtodomom, ki bo v juliju stal 2490 nemških mark za osebo. Pripravili so tudi program križarjenj z luksuznimi ladjami po Sredozemskem morju, Karibih, Indonezijskih otokih in Nilu.

Altatours, ki organizira letovanja le v povezavi z letalskimi prevozi, je pripravil počitnice na Malti, Cipru, Turčiji in Siciliji. V Turčiji in na Siciliji lahko izberete tudi individualne programe z najemom avtomobila.

Atlas vas bo popeljal v Španijo na Mallorco, Ibizo, Costo Bravo in Costo Dorado, v Hammamet v Tunizijo, na Ciper, Malto, Turčijo in grške otoke Krf, Kreto, Rodos, Kos, Santorin, Mikonos ter Ios. Za vse Atlasove programe imajo upokojenci deset odstotkov popusta, enko velja tudi za mladoporočence na Mallorci, Ibizi, Santoriniju, Rodosu, Kreti ali Krfu. Tako kot Kompas ima tudi Atlas poseben program po nizjih cenah - Fortuna. V vseh teh

letovskih krajih je izbira hotelov in apartmajev različnih kategorij zelo bogata, tako da lahko tedenske nastanitve z zajtrkom na Malti, Costi Bravi in Krfu v prvi polovici julija in drugi polovici avgusta dobite že za približno 500 nemških mark.

Stop je organiziral počitnice v Tuniziji, kjer je izbral hotele z dvema ali tremi zvezdicami v turističnih središčih ob hammamskem zalivu ter hotel Les Jasmins, ki je znan po tem, da ga vodi nasa rojakinja. Do tja vas bodo popeljali z letalom iz Ljubljane ali Maribora. Tedenski polpenzion v hotelu z dvema zvezdicama stane od 550 do 750 nemških mark.

Slovenijaturist vas bo v lastni organizaciji pope-

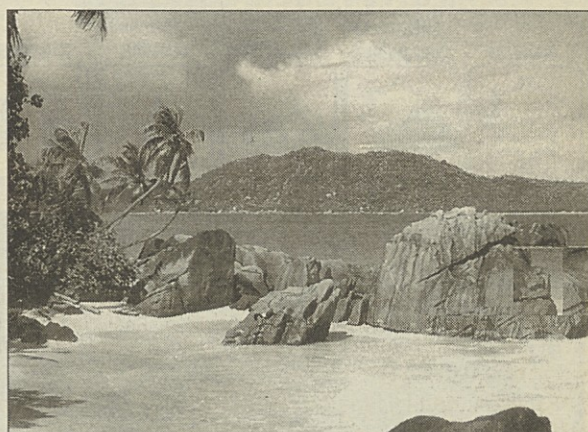

ljal na Malto, Ciper in španska otoka Mallorco ter Ibizo. Na Malti boste lahko letovali teden dni v hotelih s tremi zvezdicami za okrog 900 nemških mark, lahko pa izberete tudi objekte višjih kategorij. Na Mallorci so za počitnice izbrali hotele s tremi zvezdicami v kraju Ca'n Pastilla, hoteli s tremi zvezdicami pa so na voljo tudi na Cipru.

Z Odisejem lahko julija in avgusta letujete v Riminiju v Italiji, v drugih italijanskih letovskih krajih pa vam agencija omogoča počitnice le v juniju, juliju in septembru zaradi tradicionalnih avgustovskih počitnic. Tako lahko v Ravenni najamete bungalov za štiri do šest oseb, ki bo stal 183 nemških mark na osebo. Na Azurni

obali v Franciji lahko prek Odiseja najamete apartmaje, z letalom pa lahko odpotujete na Costo Bravo in Mallorco v Španiji. V Grčiji je Odisej pripravil počitnice na Kreti, Santorinu in Rodosu, vse do prve polovice oktobra. Če boste najeli sobo le za dve osebi, boste lahko teden dni na Santorinu preživeli v juliju že za 590 nemških mark, v luksuznem hotelu Creta Maris na Kreti pa so cene skoraj trikrat višje. Pripravili so tudi eksotična potovanja po dezelah jugovzhodne Azije ter počitnice na Sri-lanki ter Maldivih.

Turistična agencija Emona Globtour organizira potovanja v Italijo (Sicilijo ali Lignano), v Turčijo, v Grčijo (Atika ali otok Krf), špansko Costo Bravo

in Mallorco, v Tunizijo, Maroko in na Ciper, pripravili pa so tudi križarjenje po Sredozemlju. Na Siciliji lahko izbirate med hoteli različnih kategorij, tja do luksuznega Bristol parka, v katerem bo nočitev z zajtrkom avgusta veljala 1203 nemške marke, precej cenejši pa je najem apartmajev. V Grčijo in nazaj vas bo Globtour popeljal z ladjo iz Trsta, tako da bodo tudi celotne počitnice trajale nekaj dlje, nastanili pa vas bodo v hotelih A- ali B-kategorije, na Krfu pa tudi v apartmajih. Na Costo Bravo boste potovali z letalom ali pa nekaj ceneje z avtobusom. Tudi na Mallorci lahko izbirate med hoteli različnih kategorij, lahko pa se odločite tudi za Globtour rjev As po posebno nizki ceni, izkoristite pa ga lahko tudi pri letovanju v Nabuelu ali Hammametu v Tuniziji.

Turistična agencija Intelektia iz Murske sobote vam ponuja počitnice na Portugalskem ter v Romuniji ob Črnem morju, kjer boste za tedensko bivanje z zajtrkom plačali 479 nemških mark.

Alpe Adria Tourism je v sodelovanju z Intours pripravil letovanje v Kalabriji, na Siciliji in Sardiniji. V Kalabriji bodo polpenzion v hotelih s tremi zvezdicami v prvi polovici julija stali okrog 400 nemških mark, ponujajo pa tudi več vrst različnih apartmajev.

Turistična agencija A&B je pripravila letovanja na španski obali, na Costi Bravi, malo manj znani Costi del Maresme in Costi Doradi, kamor vas pripelje z avtobusi iz Ljubljane. Za hotel Rosal

na Costi Doradi veljajo tudi posebne promocijske cene, tako da lahko tedenski polpenzion dobite že za 399 nemških mark.

Agencija Mali princ opozarja na svojo ponudbo počitnic na otoku Krfu, kjer lahko avgusta in septembra izberete med devet do enajstdnevnimi aranžmaji s polpenziona z letalskim in ladijskim prevozom za 549 oziroma 599 nemških mark, ali pa cenejšim osem dnevnim z letalskim prevozom v obe smeri.

Malo drugačen način počitnic ponuja agencija Van Gogh iz Maribora. Če ste ljubitelj taborjenja, lahko v njeni organizaciji letujete na jugu Italije v Sorrentu za 390 ali na Siciliji za 590 nemških mark. Pod njihovim vodstvom pa lahko raziscete tudi Korziko, Skandinavijo, pa tudi oddaljeno Avstralijo.

Potovanja po severnih dezelah vam ponuja tudi agencija Intend, ki vam bo razkrila lepote Islandije.

Vse bolj priljubljena so tudi potepanja po za nas eksotičnih predelih jugovzhodne Azije. Agencija Avantura vabi na 17-dnevno potovanje po Javi, Baliju in Singapurju za 2880 nemških mark. Na desetdnevno letovanje v Bangkok in Pattayo vabi tudi turistična agencija Enz.zo, ki vas bo z brniskkega letališča odpeljala avgusta za 1485, septembra pa za 1365 nemških mark. Za september pripravljajo tudi zanimive počitnice na Novi Fundlandiji, kjer se boste pod vodstvom raziskovalca lahko pogovarjali s kiti.

Sabrina Slak

Cene letalskih vozovnic

Letalski prevozi so se vedno razmehroma dragi, kar pa predvsem pri zelo oddaljenih ciljih potovanja odtehta hitrost prispetja. Tudi pri nakupu letalskih vozovnic lahko prihranimo kakšen tolar, saj turistične agencije poleg vozovnic za redne lete letalskega prevoznika ponujajo tudi vozovnice po precej nižjih cenah. Gre za to, da turistične agencije za svoje potrebe zakupijo celo letalo (tako imenovani carter-ski polet), katerega cena ni določena na osnovi prevozne tarife za posame-

znega potnika, ampak na osnovi urletenja, s tem pa tveganje za zapolnitev sedežev prevzamejo agencije same. Proste sedeže prodajajo tudi posameznikom po nizkih cenah, saj bi v nasprotnem primeru nezapolnjene zmogljivosti pomenile izgubljeni dohodek.

Cenovna agencija Abecena d.o.o. iz Ljubljane nam je tokrat poiskala najcenejše ponudbe za povratne letalske vozovnice v različne kraje sveta, podrobnejše informacije pa lahko dobite pri njih po telefonu 271-770.

Relacija	Abecena	Druge agencije
Ljubljana New York	820 USD	874 USD
Ljubljana London	245 USD	309 USD
Ljubljana Pariz	299 USD	427 USD
Ljubljana Rim	195 USD	427 USD
Ljubljana Moskva	488 USD	750 USD
Ljubljana Bali	1405 USD	1444 USD
Ljubljana Istanbul	280 USD	360 USD
Ljubljana Los Angeles	1042 USD	1147 USD
Ljubljana Sydney	1111 USD	1626 USD

ANDORA

Slikovita miniaturna med Francijo in Španijo (11)

Vecina his je tako kot v bolj odmaknjenih krajih stranskih dolin ohranila značilno podobo. Tudi nove gradnje se odlikujejo s kamnitimi pročelji, h katerim se lepo podajo leseni balkoni in ostrešja. Tudi majhna cerkvena tik ob cesti je zgrajena v podobnem slogu.

Ze kar prvo jutro sva bila obilno deležna hlada, ki sva ga v vroči notranjosti Španije tako pogrešala. Bilo ga je že kar preveč in ob prvem svitu sva mrzlično vlekla nase vse majhe in tanke puloverje ter se do vratu in čez zavlekla vsak v svojo poletno spalno vrečo. Toda drgetanja kar ni hotelo biti konec in oddahnili sva si se, ko so prvi sončni žarki sramežljivo oplazili

vrh sotor. Toda namesto načrtovanega polezavanja naju je čakalo živčno zatiskanje ušes pred naraščajočim brenčanjem nekjetik ob sotoru. Slišati je bilo, kot bi se znasla sredi roja mrčesa.

»Saj to sredi gora vendar ni mogoče,« sem se skušal prepričati. Toda pogled na črno gmoto, ki se je napihovala nad najnima glavama, me je takoj spravil pokonci. Nerodno sem opletal z rokami in se nekaj trenutkov zaspano boril z letecimi stvori, dokler se nisem zavedel, da me pred nadežnim mrčesom varuje bombažna notranja plast sotor. V medprostoru se je gnetlo na stotine, če že ne na tisoče muh. Napol otrple so se brenče prebu-

jale in se neuspešno zaletavale v ogrevajočo se steno sotor, s katere so omamljene padale nazaj na bombažno plast in nima z razdraženim brenčanjem krajsale spanec.

Tolste musje nadloge sva se rešila sele z begom na plano, kjer sva zgrozena ugotovila, da se z ne navadnimi obiskovalci otepava samo midva. Lekaj je prav vse muhe te doline pritegnilo ravno v najin sotor, ko pa so imele na voljo se vsaj tri večje, ki so se tako vabljivo ponujali le nekaj metrov stran?

V hladu ledeniskih jezer

Planinarjenje je v teh gorskih dolinah najpriljubljenejši počitek za vse ljubitelje oddiha v naravi.

Gorske ceste omogočajo hiter in lahek vzpon tiknad gozdno mejo ozkih dolin, od koder se odpirajo številne možnosti za lahkotne sprehode ali pa vzpone na nekaj ur hoda oddaljene vrhove, ki so vsi po vrsti višji od dva tisoč metrov. Posebno privlačna so številna ledeniška jezera, raztresena pod strmimi vrhovi male države, in tudi naju so premamile modre lise na zemljevidu.

Ko sva zapustila Llorts, sva se prepustila udobni cesti, ki se lenobno vzpenja še nekaj kilometrov naprej od smučarskega središča Arcalis vse do skoraj dva tisoč metrov nadmorske višine, tikpod strne vrhove nazobcane gorske verige. Ob za-

Pokrajini dajejo poseben pečat ledeniška jezera

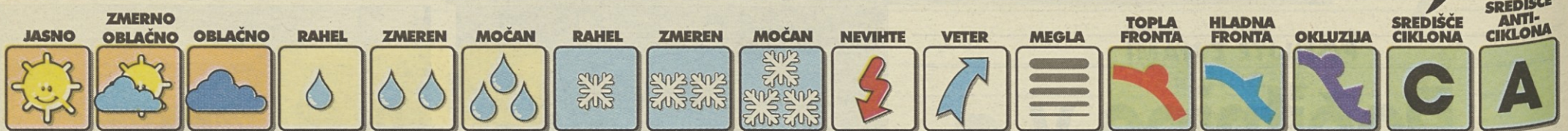
zagrizene planince ze kar pozni uri sva uživala varljivi hlad vetra, ki vse prehitro prezene misli na močno gorsko sonce.

Ze po nekaj sto metrih kamnite poti je med konicastimi sopi trave prijetno zacmokalo in med redkim drevjem se je bilo zableščal slap majhnege potoka. Voda, ta očem

in usesom tako prijetna glasba, se je začela pojavljati na pobočjih od vsepovsod: polzela je prek visokega previsa, cmokala pod za zdaj se čvrstimi koraki, preskakovala kamnite prepreke, kapljala izpod izginjajočih snežnih zaplat, se tu intam zrcalila v majhnem tolmunu in se na dru-

gem koncu divje zaganjala v globoko hudournisko strugo daleč spodaj. Ob taksnem obilju vode, ki ga v dolini zaradi pogledom skritih rečnih korit ni videti, res ni nič čudnega, da je Andora tako prijetno zelena dežela.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim delom Evrope je plitvo območje nizkega zračnega pritiska, nad ostalim delom pa je območje enakomernega zračnega pritiska. Z jugozahodnimi vetrovi doteka k nam se vedno razmeroma vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.10 in zšlo ob 20.55. Dan bo dolg 15 ur in 45 minut. Luna bo vzšla ob 22.45 in zšla ob 7.54.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	13,2	Crikvenica	17,0
Sava (Radovljica)	9,0	Malinska	19,0
Sora	10,5	Sibenik	20,0
Ljubljana	11,9	Porec	20,0
Savinja	-	Split	20,0
Vipava	10,0	M. Losinj	19,0
Jadransko morje (Koper)	20,9	Dubrovnik	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 8 vozlov
popoldne: SW 4 do 8 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.40 najnižje -67 cm, ob 12.24 najvišje 40 cm, ob 17.52 najnižje -14 cm, ob 23.27 najvišje 42 cm.
Jutri: ob 6.16 najnižje -62 cm, ob 13.07 najvišje 38 cm, ob 18.41 najnižje -11 cm, ob 00.05 najvišje 33 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	19
1000 m	15
1500 m	9
2000 m	6
2500 m	3
2864 m	0

BIOPROGNOZA

Vreme ne bo bistveno vplivalo na počutje zdravih ljudi. Ponoci bo spanec globok in sproščujoč.

VOX POPULI

Sveti Vid je cešenj sit. Vidove megle se zito boji. Če na kresni dan dežuje, orehom slabo prerojuje.

DANES

Slovenija: Delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Najnižje jutranje temperature od 9 do 14, najvišje dnevne temperature od 17 do 22° C. Sosednje pokrajine: Spremenljivo oblačno s popoldanskimi plohami.

JUTRI

V Sloveniji: Nadaljevalo se bo spremenljivo vreme s plohami in nevihtami, ki se bodo pojavile predvsem v popoldanskem času. Obeti: Vreme se v soboto se ne bo bistveno spremenilo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V Tibetu se tanjša ozon

PEKING - Kitajski znanstveniki so nad Tibetom odkrili novo luknjo v ozonski plasti. Kot je zapisal kitajski dnevnik v angleščini China Daily, je to že tretja taka luknja na našem planetu. Prvo so odkrili nad Antarktiko, drugo nad Severnim tečajem, sedaj pa se nad Tibetom.

Za razliko od ostalih dveh pa je tibetska luknja v ozonski plasti manjša, pozimi in spomladi izgine, koncentracija ozona pa se poleti zniža za 11 odstotkov. To seveda skoraj

ni primerljivo z antarktično luknjo, kjer se koncentracija zniža tudi za 60 odstotkov.

Kitajski znanstveniki pa so vseeno zaskrbljeni, ker je tanjša ozonska plast na naseljenem območju in to celo na 4.000 metrov visoki planoti, kjer je vpliv ultravijoličnih žarkov ze sam po sebi izreden, tako da bi bile posledice za ljudi, živali in rastline lahko dramatične.

Tanjšanje ozonske plasti nad Tibetom so posredno ugotovili že leta 1979.

Za oglasi sleparije

PEKING - »Iščemo natararico za sanghajsko restavracijo«, »v Pekingu potrebujemo specializirane delavce... Na Kitajskem je prava poplava takih in podobnih oglasov, za njimi pa se skoraj vedno skrivajo prevare in sleparije. Neki pekinški časopis je včeraj opozoril, naj ljudje ne nasedajo, ker s takimi ponudbami sleparji navadno zahtevajo denar za izmišljene strokovne tečaje, kmečka dekleta pa silijo v prostitucijo. Zgovoren je primer 30-letnega Xiaa Zhanga, ki so mu obljubili službo zidarja v Pekingu. Prejel naj bi kar 500 juanov na mesec (en juan je nekaj več kot ena marka), pred tem pa je moral placati tečaj, obenem je delal dva meseca po 13 ur na dan, ne da bi prejel počen gros. Se huje je bilo za dekleta, ki jih je oglas privabil v Sanghai. Obljubili so jim 1.000 juanov na mesec in napitnine, a kaj, ko so zahtevali od njih povsem drugo delo... Do nedavnega so ljudje iskali delo v pristojnih državnih uradih, z liberalizacijo pa se je vse postavilo na glavo.

Marlon Brando počiva

LONDON - Ameriški filmski igralec Marlon Brando je sklenil, da vsaj za eno leto ne bo nastopal v filmih, ker ga je samomor njegove hčerke Cheyenne hudo prizadel.

Producenti filma Divide Rapture, v katerem bi moral v glavni vlogi nastopiti Marlon Brando, pa niso tega mnjenja. Igralec je namreč že podpisal pogodbo, producentom pa je malo mar za njegovo žalovanje.

Kot je zapisal britanski bulvarski Sun, pa je Marlon Brando kljub žalovanju ohranil svojo nečimernost. Med nedavnim televizijskim intervjujem je namreč zahteval in dosegel, da so ga na ekranu prikazali manj debelega, kot je v resnici. S pomočjo posebnih elektronskih efektov so mu od njegovih 170 kilogramov »izbili« kar 50 kilogramov, tako da je bil videti le malo prečokat.

Pevec David Bowie na filmski sceni

Ameriški pevec David Bowie očitno z uspehom nastopa v filmu režiserja Juliana Schnebla (Telefoto AP)

Ameriška kraljica

American Queen zasluži svoje ime, saj je prava kraljica med tremi parniki na kolesa, ki se plujejo po Mississippij. (AP)

Kita so spravili z obale na vamo globoko in odprto morje

SYDNEY - Dobre tri ure so se morali v avstralskem Cervantesu (severno od Perth) potruditi, da so na odprto morje spravili kita, ki je nasadel na obali. (Telefoto AP)

